

Філодія Сінанієво

відьмінніх небідимаї , недолжені єста ісго рди на
небікого безматні . Ничтоже во чистійше єста въ гозда-
віах безплотнаш , ничтоже дгга разумійше . Но воз-
несійся (діволз) міко моніа из небесе избержені быта ,
спіце быкомъдріє єшо въ непістоту пред Бгомъ вічно
быта . Гданин же суть злато нікопаванії .

БІ . Глаголетъ Апз : Подивійся , ѿ врѣхъ возди-
житса : міко нѣсть міцно из насліщеніемъ бришна , простиа-
ніалъ и властей небідимыхъ , и блажелателныхъ . ^{Лжівыхъ}
сіихъ фполочатнія плюгти сю злокрадательною слаяніимъ ,
и прінцо похотетвію на дхъ . Не бо єти царствіе Бжіе
бришно и пнти . Мудрованіе плюгтое , бражда єста на Бгі :
Законъ во Бжію не покараетса , ниже во можетъ , гла-
голетъ . Гдакъ , яко ісго рди не можетъ , понеже землено
віще , со желю , и кровю , и мокрою смішено , и
прінцо долу стремляется , прінцо прнетрасставитъ къ зем-
ніимъ , и осудяется погналими сладостями на тоащиго
бтка . Мудрованіе во плюгтое , смртъ єста : ісшин же во
плюти Бгъ огоднти не могутъ .

ГІ . Многое же смртніе наимъ потріено прихідящимъ
из храненію сюма ѿ Гдѣ , перште пред Бгомъ , и людін .
Многообразнік же всідя должни єсмы сокрушати сердце ,
всему смртлющему ѿвчаніеся . Сокрушати же и смртні
бтесь сердце память древнаго нашого въ мірѣ якіїа ,
аще совершиенік мы памятемъ , и память согрѣшній всіхъ
ш младенчества , по виду сюмомъ разматриваємыхъ [кромѣ
плотинъ , сіихъ во воспомінаніе бредно єста ,] и смртні
бтесь , и слезы раждати , и ко благодаренію Бжію бессердечні
нас подивіати , якоже и вегадашна , и гаєтвенна пам-
ять смрти . Сія бо и плача раждати со сладостю
нікого , и радостю , и трезвініє сюма . Крѣпцъ же смр-
тникъ мудрованіе превознесінко віднати на землю , и память
страготи Гдѣ нашого Іиса Хріа , по виду и сіимъ памятію
соприємливихъ , и воспомінаємимъ . Слези же и сія подаютъ .
И сіехъ ісго смртнікъ дхъ и місія благодіанія Бжія .

иже из наим, по виду нечеловеческ, и разумнителемъ.
Понеже из гиордымъ вѣсомъ брана иламы.

Ат. Не юрианъ ты по самолѣтии сицесихъ спасительныхъ
врачебий душъ. Зане икона пречес Христъ ученикъ, и
никакъ Пачловъ подражатель, иже икона доболенъ, благолетъ, икона
наречица Адамъ. И паки: сущаго перваго худиника и го-
нителя и досадителя, зриши ли гордение, отаго,
како не забываше первоначале житіе; и биже отгнъ то начала
созданий мира даже до нынѣ, въ ѿблакахъ постѣ-
ніишию Божію Содѣбду. Зане и самъ Гдѣ нашъ Іисусъ Христъ
Бгъ сый напостижимъ, и недобѣломъ, и нензлагомъ,
когдѣ показати путь вѣчнымъ жизніи и счастию, во смиреніи
обличенъ вѣ бо всѣ свое житіе во плоти. Сице сѹбо отгнъ
смиреніи Ежественному добродѣтелию праведнико достопрѣхъ наречицѧ,
и Владычию заповѣдю и оутварю: и Агапъ, и всѣ свѣтыя
и Ежественные Святыи Сиамъ, си добродѣтели извѣнятъ,
и хранятъ, вѣдающе, каковыи паденіемъ паде разгорѣ-
бына сатана, и во образѣ тогодѣ, како страшнителю по-
добаетъ паденія Аглона и человѣкомъ, лежитъ лукавый
въ безднѣ, всака иная тварь безчестійшии предъ Богомъ,
своѧ ради гордыни показавъ. Вѣмы же, кимъ паде-
ніемъ и Адамъ ѿ гордыни паде. Толиши сѹбо имѣше
образы высокочтимыя добродѣтели, всаки принося да сми-
ренія, єико мочено, си оупотребляюще. Смиренія
душою и тѣломъ, и мудрованіемъ, и хотѣніемъ, и гла-
голы, и помышленіи, и Образомъ и виѣду, и виутраду,
єже напаече некоимъ подобаетъ, да сущаго по наизъ Іисуса
Христа на Божія, и Бга, противъ наизъ имѣти небѣдимъ.
Гдѣ во гиордымъ проповѣсти: смиреніиже дафтъ благодать.
И, Испытъ предъ Гдемъ всака высокосидъ. И, Смиреніи ико-
вознесется. И, Наукиреса ѿ мене, како кротокъ есма и
смиренъ сердцемъ. Тѣмже винимати подобаетъ.

СІ. Зните, благолетъ Спиритъ, да не штагаютъ
сердца ваши, и прощай. Подвизаися же ѿ всѣхъ возди-
житъ. Всѣ сѹбо сѧ изъ наимъ ѿ Ежественнаго пыланія

Філодіа Сінайськаго

ученнаа вѣдаще , въздергнѣ зеитѣ да проведемъ . Прежде всѣхъ ѿ многихъ брашнъ ѿбрашатися чиномъ и обѣгаетъ добродѣтельнымъ тѣло ѿбѹчимъ , мѣрою піцѣ Сномъ подающи . Сице бо възграїа и смила по хотныхъ чисти судобицѣ оутолѧтися , и покараютса вѣщі , сирѣти смолесной часті , и аще подобаетъ речи вѣрою и истинно , и дивенія прости . Но и прочихъ согрешеній судобъ да оудалятися . Зане и сїе добродѣтель сдиргса быти , искажа добродѣтели прѣмѣщимъ , єже совершино въздергнѣватися , сирѣти ѿ всіхаго вида лукава оудалятися . Вина бо чистоты предварителіи есть Егъ , иже всѣхъ добрыхъ винъ и податель : потомже и ѿ брашнъ многихъ рабное на всіхъ дена и оутлѣреніе въздергнѣ .

ІІ . Іакоже сатана сопротивляется Егови , бо єже не быти боли Егії , иже суга заповѣди , илиже поизшаетъ воспритишию наими , ратуетъ на Ега : сице паки , наими хощетъ Егъ совершити висиатой єго вони , иже суть , иакоже речохъ , бѣжественныя и животворища заповѣди , и измігла наими , и свою помоцію пагубное наимѣреніе лукалько . Врагъ бо несмыленное хотініе , єже минуса Егъ сопротивлятися , илиже наизшаетъ Сынъ заповѣди єго , самъ напротивъ Егъ чловѣческою немощию инвазишаєтъ : и зви , аще не тако есть . Всяк оуто бѣжественнаго вѣлія заповѣди , триумфности душі мнится законополагати , и здравъ Сыну творити , тѣли , иже побелѣваютъ : паче же не точю мнится , но и истинно Сыну здравъ творатъ . Протиъ сїе сѹбо триумфности душі виднится и діаволъ ношіи и днегъ работати . Аще изъ триумфности ратуетъ сатана , иже и со заповѣдами Христовыми ратуетъ . Христосъ ео триумфности душі , заповѣди законополагаетъ , иже суть : бѣртина , жалитиная , и словесна . И смотрятъ . Гнѣвалися на брата своего вѣче , побиженъ есть сѹду , и прими єго заповѣданий : ге цѣлеби бѣости . Врагъ же паки заповѣдь сѹи , и иже ѿ ней , поизшаетъ инвазиити виату помыслы , люсопрѣйи , злопомиціи , и забыти . Вѣста бо и сама

и самъ спострѣтъ, та́ко бѣростныя части настѣнныя єще
бловенныя, и на сю, та́коже рѣкохъ, помыслы отрѣзаны
и пѣнѣамъ зѣниты, лихопрѣниѧ, распри, мѣти, чицлавѣѧ,
еклонѧетъ бловенныи часы, ѿстѣнитъ свое начальство, и
вадти бѣрости оудѣй, и нуправлѧемъ Сини ѿглѣнитъ.
Бѣростъ же та́коже кофчаго ѿвѣрши нѣсокитъ помыслы тиѣ
ѹстѣ предлежащая въ сердце, аже помыслы вражини, и
нерадѣніемъ сѣма въ сердце быша скробена, и сердце влѣтѣло
Бѣжественнаго Дха, и Бѣжественныхъ мыслей, тогда блоз
суще неполнено вѣдѣти мошно. Та́коже рече Гда: ѿ нѣзѣтика
сердца глаголюща ѹста. Аще бо во глаголы вѣтѣре почиаемъ
люкашъ извести бозможетъ: итъ бывшъ не рака брату тоимъ
речетъ, и юродъ, но и досадителныя глаголы, и во субѣн-
тво многажды впадетъ. Сїлъ субо люкашъ супогребалъ,
ради Бга давшаго заповѣдь, ёже не гнѣватися вѣде. Трѣ
можахъ не пронзыти въ глаголы досадителны, и симъ послѣ-
днцила, аще бы въ начальѣ прилога лѣї ѿгналась ѿ сердца
молитвомъ и винманіемъ вѣтреніиимъ. Та́ко бѣжественъ пол-
чаетъ свое намѣреніе, аще блокинными въ сердце помыслы
вѣбрѣніи заповѣдь разрушѧюща.

Зі . Кам же и желательной части ѿ Ежербеной за-
поведи Владычнѣй заповѣдали ; воззрѣши на нихъ , ко
имъ еже вождѣти єѧ , сѹже любдѣнїю твоя съ нимъ въ сѣдце
ибоемъ . И сю данихъ бывшъ вѣдѣхъ злодѣй , иконы пла-
титъ на заповѣда мрежи : даме бо судимиши ѿ издалка
ищаго иго венчества , браня винограда поставлартъ : и мѣцно
вѣдѣти ижебонаписемъ ѿ него во сѹмѣ образы , и изоги-
женія блѣдныя , и мѣцно словеса слышати воззѣдакиши
изъ страсти , и ина , еже вѣдѣлъ сѹмѣ иконы имѣши .

Ет . Кам же съво єсть и словесной части совѣтъкиша
Заповѣдь ; Азъ же глаголю вами : Не клѣтъша вѣко .
Буди же слово вѣше , єнъ и ни . И , Не ѡрекиня вѣрохъ .
И послѣдовѣй мнѣ , и ѿстя мене достопониз . И , Видите съзими
Браты : та заповѣдьмъ словесной части . Таки съво вѣ-
постатъ икона иконочаго храма вѣводу побѣдити хотѧ .

Філодеф Сінанскаго

Іже єсть словеснаа чарть помыслы требовѣся въ нерадѣнїи
Онѹ ѿ смисла суклоннѣхъ над владычествоемъ єлъ , икою
пілкъ воіводѣ наукаа и незнанѣ , прости и похотъ слу-
жителей сиенхъ хотеній си зміи оупотреблартъ . Сны же
єлъ , жалительнаа глаголъ , и пророчнаа чарть , штаблены
съще ѿ словесныхъ путь наши чистства служителами оупотре-
блартъ воіске согрѣшати неѣ . И єлъ єсть согрѣшенія .
Тогда оубо и очи любопытни сята , не имѣши оумъ бо
внѣтринность нѣзъ ваключанца : и слухъ , слышати светла
аклаша : и излазаніе разлаблямо : и оуста , нѣдергина :
и рѣцѣ , иже не подобартъ , кисакциаса . Иже послѣдуетъ
вмѣсто правды , неправда , вмѣсто мѣдности , безуміе ,
вмѣсто цѣломѣдрия , байдъ , вмѣсто мѣжества , болезн-
ности . Сїа бо єсть глѣбныа четыре добротелы , сирѣча ,
правда , мѣдность , цѣломѣдрие , и мѣжество крѣпкое три-
частность оуправляютъ . Тричастность же добрѣ оуправляма ,
честства ѿ безумѣстныхъ одерживаутъ . И тогда оубо оумъ
тишину имѣя , сиамъ же егъо Божественнѣ оуправляемыи ,
и послѣшнимъ сѣщими , оудобѣ въ мысленной бранѣ вонистувутъ .
Аще же низнинманіемъ смишартъ сюа сны , побѣждаемъ ѿ
приложовъ вражескихъ , Божественные заповѣди преступартъ :
преступленію же вражески послѣдартъ , наинъ показаніе равное
Сномъ , наинъ лѣка въ бѣдѣщемъ вѣцѣ . Дверо оубо оумъ
принео презвитииса , єжко вештию стаѣ по єстеству , бываутъ
Божественныхъ заповѣдей нотини хранителы .

Дѣ . Душа ѿ душевъ лѣбабигвіа отѣно шкруженѧ ,
и ограджденѧ , и вѣлася бергами трака , не могъша сѣшія
ради Сокретъ себѣ тѣмы , гакоже хощетъ , помоантиса ,
втаниѣ бо съзвѣтия , срѣпостѣвкици виѣтринниа очима .
Егда оубо начало пріиметъ молитвиа Гроби , и презвитииса
молитвою , тогда сна ѿ тѣмы молитвою разрешитса :
иначо во разрешитса не возможно єсть . Тогда бо по-
звѣти можетъ душа , икою виѣтре сердца єсть ино борніе ,
и ино тѣнино сопротивлѣніе , и ина брана помысловъ душевъ
лѣбабихъ , гакоже и иго писаніе сандѣтелиштевутъ . Глаголъ во :

Аще

Ще дѣхъ Владѣніиаго взыдѣгъ на тѧ , мѣста твоіа не ѿкиїтъ
вортан . Мѣсто же єшь єсть , сѹмѣ крѣпкое стояніе въ градѣ .
добропрѣтели , и трезбѣніе : стояніе во єста и при добра-
дѣтели , и при засѣкѣ , глаголетъ бо : Бѣжитъ мѣжи рѣкѣ ^и граду .
не ѻде на сѹбѣгъ нечестивыхъ , и на путь грѣшныхъ не ста .
И Апостол : Станище ѿбо преподобніи чресла баша ^и постномъ . ^и

К. Держимъ Хрѣа крѣпѣ , подиизмѣнѧ юди
непрестанно ѿ душѣ поѣти тогѡ , да не суклонитсѧ тици народъ
сѣрѣ помысловъ , на мѣстѣ душѣ . Бѣже неѣтъ возможно ,
кромѣ труда душевнаго крѣпѣ держати . Конемъ во
плоти єго житїа , да наше со смиреніемъ претворюдаемъ .
И держимъ єго отрастей , да изшруна претерпѣваемъ , томъ
ревинующе . Бѣжаніе нензреченое и синеходицельное єго ѿ
насъ смотрѣніе , да ѿ бѣжанія душѣ сладкаго познаніемъ ,
бѣко благъ Г҃дъ . Кромѣ же всѣхъ иныхъ , ини и прикѣ
всѣхъ , несумнѣнно єму бѣрумъ , ѿ иныхъ глаголетъ .
И промысла єго ѿ насъ съвѣнциаго на всѣхъ дѣна штандамъ .
И писоже сѹесо приложитса , благодарите , и сѧ цѣлобаниемъ ,
и обердинѣ прѣемливъ . Да наѣнчимъ ка Г҃у топїи зреѣти ,
иже всѧ сѹправдлентъ Бѣжестбенныи словесы премѣдрости .
И ёгда вся сѧ сотворимъ , тогда не дамъ и пѣтдѣ ѿ Г҃а
сими . Благочестие во єста несокращенное совершенство ,
писоже рече иконо ѿ Г҃оносныхъ мѫжіи и совершенныхъ дѣломъ .

Ка. Неквѣдѣй бо свою жїзнь добрѣ , и въ помышлении
непрестанно , и памѧти смертной пребывающ , и предъѣдрѣ
ш отреченіи сѹмъ сию вѣцію щелканием , синъ и повсегчастнаѧ
пришествія егѡсобынѹх прилаговъ вслѣдъ бытре зрећи ѿбѹе
того , иже кромѣ памѧти смертныхъ житїе провождати
всехогдѣ , єдинаго ради разумъ сердце ѿчищая , а не пла-
чевиъ и печалѧ вегда собирада мысль : синъ линаса быстро-
вмѣемъ всѧ постѣдати губительныѧ отрасли . єдину извѣзанѣ
Есть , яко же не вѣста горшю всѣхъ , и падаръ множицю
всекомъдриемъ вѣкъ Бга . Семъ подобаетъ ст҃ко презентна .
Быко да не вскинувшъ погубитъ сминалъ . Навѣкоша бо . І.Н.І.І.
Быко же Пачеъ глаголетъ , дышъ ѿнѹдъ и ѿнѹдъ соединища .

Філодіа Сінаніаго

кнігітна на меншіх , якісім сін каютеся въ нікчікі скры ,
якоже мен , назиданція любе несть . А иже имате память
смерти , по всіхъ вечера нашествія вісімбъ бытгрей віда ,
паче драгаш , прогоняя низлагарз .

КВ . Осьце гладортила Бжія память , сіесть Іис ,
за проптю сердечномъ и горестю спасительною разбршати
помысловъ вѣлкоїкоzn , разумѣнія , словеса , мечтаний ,
восображенія темнаѧ . А вітрати речі , вѣлкоїкоz
памяти , и дрзагрз бытгентельный браг , ишай поглотити
дышы . Призываю же Іис , вѣлкоїкоz попадети , и
во єдиномъ во иномъ наше єста спасеніе , точію во Христѣ
Іоаннѣ , Іисѣ . Їже и самъ рече Спасителю : Без мене не можите
творити нічесою .

КГ . Со всіхъмъ оуео храненіемъ сердце наше на всіхъ
часъ и мгновеніе созидаючи ѿ помысловъ , помрачавшихъ
душевное зерцало . Въ немже восображенія и свѣтлѣ на-
пісыватиша ѿбыте Іис Христос , Бга Оца премъдростъ и
сіма ; и вінтарь сердца непрестанно ищемъ царствіе Бжіе ,
верно , и вісеръ и и власъ , и иная вѣлкоїкоz таинства обрашемъ ,
вінтарь нағз самѣхъ , аще Око оума ѿчищимъ . Сего
дня и Гдѣ наше Іис Христос рече : Царствіе Бжіе
вінтарь нағз єста . Нынѧ пребывающе вінтарь срца Бжіево .

КД . Презбітіе оуеш свѣтлостию ѿчишаєтъ собѣста :
сіи же ѿчишина , яко свѣтль покрываєтъ ліе возільша
вѣлю ѿгонянихъ талъ . Сіи же ѿгнаніїи частымъ презбі-
тіемъ ѿчишина , тащаюса дѣла паки собѣста показываетъ ,
и чрез оумъ наставляетъ презбітіемъ небідимому вореню , и
блескеной бранн , и како подобаетъ мечтати копію въ єдинно-
боретвѣ , и мечтати благомераемъ въ цѣль копіалии по-
мысловъ , не быти же низлагаемъ оумъ кримцивъ су Христу ,
вмѣсто вредныхъ талъ желающъ свѣтла , єшо же віченъ ,
разумѣтъ , єже глаголю , глагомъ мечтатъ паче дыш
показываетъ , и никогда же наставляемъ , но єлико підбушъ ,
еще паче алчущъ . Собѣста приведенніи оумъ , якоже солнце
Око , иже неизъяненъ сіи , не словомъ сказываемъ , но иакомъ
пострадавшаго

поградешаго , бытъ оуда зешишагоша иотиннеи мци , молитвѣ
мїи заповѣдуетъ , аще и хощетъ сѹмъ вигда наслаждатися
словесы Оными , иже глаголетъ : Миръ имѣти и святиню вор. и.
ко вѣкли , и хъже кролик ииетоже сѹзитъ Гда ; отлаканіи
бо ради любви , и чистоты , сїа суть миръ и ѿщиеніе .

КБ . Г҃роите подобаетъ восхваляти проптии єдинахъ
бѣсѣз , помысли на ии браждѣющиихъ , и ирачуща . Образъ
же ѿція въ настъ повсемѣнямъ брами сашин и сътвори :
презвѣнію собоюгн молитвъ , презвѣніе во , молитвъ ѿчи-
шаго , сїа же , ѿчиняюще (Сице презвѣніе) . Презвѣніе
бо непрестанно звѣше , разумѣеть въходящихъ : возвѣниши
же мало Онымъ входити , въ помошь призывасти Гда
нашего Іиса Хрѣта ѿтнаго любви . Вниманіе же сопроти-
воглаголюще возвѣняетъ ии . Призываешь же Іисъ , ѿго
нарѣзъ вѣсы изъ мечтаний иихъ .

КЗ . Зѣко ѿпакиѣ блуднъ твои сѹмъ . Внегда сѹбо
разумѣши помыслъ , ворпаки єму глаголи , аще же вскорѣ
во ѿмщениe призови Хрѣта . Сладкій же Іисъ , єще піе
глаголющій речетъ : се придохъ , подать ти ваступленіе .
Ты же , симъ браждлихъ совершиенно молитвомъ суташившиася ,
паки внемли сѹму . Се паки вѣданы множи прѣжніхъ ,
єдина за другой стремѧщися , ѿ ииже погрѣхарти душа ;
но се паки Іисъ возвѣждаемъ ѿ сѹченіи , и любовимъ жит .
вѣтромъ запрециа ико Бгъ . Оупредиа же ѿ сиахъ
часъ неги , ии мгновеніе , слави спасшаго та , и по-
мощиай ѿ смерти .

КЗ . Со всікими вниманіимъ сердца , въ чистотѣ душі
да грешемъ . Вниманіе бо и молитва на всіхъ діна сопра-
гафы , подобны суть Сгеноеной Иліи и коменіи , иже
на высотѣ небесную притягтика юного возвышаютъ . И что
глаголю : презвѣніе во исправляющемъ , ии исправити тци-
фемъ , сердце чисто , изъ сонцемъ , и любою , и ѿездами ,
ибо мысленно подѣлася : Бгъ же нѣмѣстимаго быватъ
блестящие , по таинственному видѣнію и восхожднію .
Иже сѹбо имать любовь къ Блестящей добродѣтели .
да иакшаетъ

Флодія Сінанський

да пікшагаєтъ пронзюніти во всіхъ мгновеніїхъ імѧ Г҃а ,
и со супердеме словеса пронзюніти въ дѣлѣ . И иже пате
твоставъ , ѿ иныхъ душа вѣста побуждатися , искажено прѣ-
когу существуетъ , легчанишихъ сѹмъ своимъ , сердечный
подиетъ , и брань , вслухи готѣловаетъ . Возврашаи оѹто
всімъ виншнимъ , вымышилихъ искаженихъ , и борися съ
рѣдлагаемымъ ѿ иныхъ винтуе бязпогнаніи помыслы . Бѣсѣстви-
нными оѹхнішими . Трудомъ едѣній слыши шгонан : и въ
бѣстіи , и пергѣ , возвражаніи вѣди : и тѣло доболѣ
шитончевимъ : да лѣкомъ сердечну брань существуетъ сеѣтъ содѣло-
ванихъ , благодѣтельствъ неѣтъ , а не иномъ . И помышля-
ніемъ смѣти дѣши мѣти , тѣса Христа памѧтию созиран
расточинніи свой сѹмъ . Въ ноции во паче Сѣмьи чумъ
бенъ выигръ ѿ пѣтальхъ видѣній Г҃а , и Бѣсѣственыхъ .

КІІ . Не юрцанися трудовъ , и тѣлесныхъ ѿвчайій :
шо земли бо пшеница , ѿ таковыхъ же радости дѣхобна ,
и иныхъ благихъ пронзюнітигъ . Иже событія прелашаєтъ
всѣдунію съ наимъ ѿ спасибоільныхъ и дѣлательныхъ , по-
добающіхъ , и дѣлкныхъ глаголицю непрестанно , и напіаче ,
аки слѣпіца дѣственіймъ и дѣлательныхъ , и тонкимъ
сѹмъ привѣтіемъ фунцима . Принчіпъ бо тогда , и не-
волніенный скорый вѣдѣ сбѣгіе пронзюніти ради чистоты
своя . Тѣмже не подобаетъ иныхъ ради прелашати и тѣ-
шити бо сугодное Бѣ , винтуе возвѣщаітъ , и дѣши
жистоки шлангами , грѣхами искогда облагрившъ смысловъ
согрѣшениѧ паки показвітъ неправленіе : сопѣтвующи сірди
согрѣшівшимъ калитка , показючи цѣлебъ бладостными
благодованіямъ .

КІІІ . Дымъ , ѿ дѣба въхода таїкъ бываєтъ Сѣмьи ,
но посаждѣ показвітъ Сѣмьи сѣтъ , и суплашаетъ ,
иже перые сопечалаше : и винманіе непрестанно звѣщее ,
наноситъ таїкості : пришедшіи же тѣсъ призываєте молитвомъ
привѣщаітъ сердце : памѧти бо єѡ виѣпѣтъ со ѹсіяніемъ
подаетъ наимѣшахъ блага .

Л . Шыказ искакю брагъ сѹмъ наихъ возмѹшати ,
и пергѣ

и первые бытии и наиме съ собою тяготятъ, и същимъ по
семъвъ Божи на чистѣ ходити. Сего ради глаголица
Богъ въ браждѣ положъ между тобомъ и тѣмъ. Сего ради, бытъ
подобаетъ наимъ присвои къ Богу воздыхати, да симъ не-
увѣдомиши ѿ дѣйствійныхъ раждѣнійхъ стрѣлъ на всѧкъ днѣвъ
прѣвѣмъ. Покры и, глаголица, яко познаши моя. Ч. 7. 7.
И, оба же възложиша его спасеніе его. Ч. 7. 8.

ЛЛ. Благійный Апостолъ, създѣ нѣбранный, ѿ Христѣ
глаголаи, иконахъ многій вѣнѣреніиѣ и въ наихъ смиреніяхъ същимъ
неиздѣмымъ и мысленнымъ браинъ имѣй, ко єфесіемъ пишетъ
глагола: Нѣста наша браинъ къ кроинъ и плоти, но къ Ч. 8. 1.
чакамъ и ко блудѣмъ, и къ мѣрдѣніемъ темы вѣка Ч. 8. 2.
и то, къ дѣюшемъ злобы, поднебеснымъ. Прѣгрѣ же глаго-
лица: Трезвите, бодрствуйте, зане спостатъ нашъ Ч. 8. 3.
дѣволъ, яко лѣвъ рицъ, ходитъ, никъ кого поглотитъ,
емъже прогонитъ тѣлени вѣромъ. Гдѣ же нашъ Госп. Ч. 8. 4.
Христосъ, ег҃едѣла ѿ различійныхъ произволеніяхъ слышащихъ
єнческа словеса о рече: Потомъ же приходитъ дѣволъ, и Ч. 8. 5.
взимаетъ ялобо ѿ сердца, спрѣчу, забѣніемъ лѣбѣдемъ
крадея содѣловалъ, да не вѣроваше спаситъ. И паки Апостолъ:
Совѣжданіе бо законъ Божію по вѣнѣреніемъ человѣку: Ч. 8. 6.
вѣждѣ же ини законъ во судѣхъ монхъ противъ вонища
законъ сѣма моего, и паче якоша мѧ. Рѣша же сѧ ѿчиша
насъ, и скрытое ѿ насъ побѣдимъ творяще.

ЛВ. Обыкновѣ разумѣ иконахъ иконописи, и наима быти
паче многихъ, аще лишишася самовкоренія, и смиренія.
и иныхъ вѣнѣтъ познаніе ябо же немощи. Сіи мѣдитибемъ
въишаще глаголица: Брати, азъ иже не сѹ помышланъ Ч. 9. 1.
достигла: единно же, видиша сѹбо забыталъ, въ преднаѧ
же простиравася. Со сѹсердіемъ гоню, къ постыди въишиаго Ч. 9. 2.
занія Христова. И паки: Азъ яко гено, не яко без- Ч. 9. 3.
вѣрто, яко подвигаю, не яко воздѣхъ вѣлъ: но
сѹмершемъ тело и порабощаю, да не яко иниимъ пропо-
вѣду, амъ иконахъ вѣду. Видѣла ли єшь смиреніе,
енико вѣръ и течіе къ добродѣтии, вѣши ли, якоово
Ч. 9. 4.

Філодіа Сіаніскаго

Есть ота́го Пача́ толіка́го и́ та́ко́ваго мѣка смире́нїе ;
Христо́в глаголи́тъ , прынде въ мірѣ грѣшнини спаси , ѿ ни́хъ
первый є́смь а́зъ . Тѣмже ны́жда намъ смира́тися , аще
худо́та є́стество́й на́мамы . Что бо ере́ниѧ худо́ще ; и́ Го́дъ
поминая́ти намъ подобаетъ , зане сего́ ради и́ созтворени є́смь .
Но и́ воздерка́ю подобаетъ обчищатися , да легцы тече́мъ
и Го́дъ на́шемъ .

ЛГ . Не бозможно лю́кавымъ помысломъ себе преда́вшъ ,
чтитъ бытъ во ви́тешнегъ че́ловѣцѣ ѿ грѣхъ , и́ несть воз-
можно и́нкориа́жемъ ѿ сердца лю́кавымъ помысломъ не
пронзионитися въ дѣла лю́кава . И зре́ниѧ преисподїйнаго и́
и помрачениѧ би́обно то , что ви́тешнине . Сю́ко прежде премо́ви
созтвори . Желаніѧ слышати отъдна́ла би́обно то , что
блѣшемъ души́бными оүшеси , я́кобы ви́тетра ѿчи́хъ отъдныхъ
шесиъ , и ви́тѣ , я́коба на насъ шепчутъ . Долженъ субо
є́смь и́ Го́дъ ѿчищати себе ви́тетра и́ ви́тѣ , блести же дол-
женъ є́сть кійкдо ѿ насъ сю́ль чистъ , и ѿчищати на
всакія дѣла ѿ страстніхъ дѣяте́ль грѣховныхъ . И́ и́коже
первѣ ѿ неразумія въ мірѣ обра́щающіеся въ святѣ оўма
нашего , пора́боти́хомъ вѣ́мъ оўмомъ и́ чисты прелести
грѣховніи : та́ко паки подобаетъ намъ пришдышахъ къ
житию по Бѣ́зъ , работати вѣ́мъ оўмомъ и́ чисты Бѣ́зъ
и постини , и Бѣ́зъ правдѣ и́ хотінію .

ЛД . Первѣ є́сть прилогъ , потомъ сочтаніе , та́же
соглашение , пото́мъ пла́неніе , та́же отра́стъ чистотою , и́
навы́кови́ніемъ оўкѣтнішаж . Се́ о́че сѹ́щя на мы бране
пои́еда . Сици бо и́ ѿ оты́хъ сѹ́щъ опредѣляется .

ЛВ . И́ прилогъ глаголи́тъ бытъ , помыслъ простыи ѿ бытъ
бизи Сема́зъ , и́коже прила́гнелъ ново́бленикъ въ сердце пред-
стя́бленіи́са , и́ оўмъ ѿблани́са . Сочтаніе же , є́же собесѣ-
довати по отра́сту , и́и ви́тетрастно сю́льбашимъ . Сосло-
жение же , прилови́ти души сю́льбажденіемъ къ бльшему
бывающе . Пла́неніе же , нѣждное и́ неболено сердца ѿбединіе ,
и надолзѣ пребывающе , и́ благо́въ нашего созтоянія со при-
лившимъ си́мъшніи паганое . Отра́стъ же , собесѣдніе глаголъ ,
долговѣ́меніе

долговременнѣе отраститъ въ душѣ гнѣздѣшица . Съ всѣхъ иныхъ первое єсть безгрѣшно : второе же , не всѣко : третье же , по гостолѣтію поденѣзанѣшица : брань же ѿнѣ вѣнціевъ , ѿни мѧчией виновна .

ЛЗ. · Патріархіе во , ѿнако бываетъ во времѧ молитвы , въ ѿнако не во времѧ молитвы . Отрастъ же неизлѣчимо подлежитъ ѿнѣ равномѣрнолѣвъ поклонію . Йи вѣдущий мѣсто . Первому сѹбо сопротивляйся , ии безотрастно помышляй , сирѣть прилогъ , вѣдь отуда единою ѡтѣкаетъ . Сюа брань лукомыхъ вѣсівъ ко ѿнокамъ , и не ѿнокамъ , и постѣда бываетъ и постѣденіе , писоже рѣхомъ : и ѿ постѣда ии вѣнцы , ии лібон согрѣшишии , и не поклонишися . Поденѣзаніемъ сѹбо прорѣвъ Сынъхъ мыслінѣе , да не лукаваѧ иихъ сообѣщанія , вѣ грѣхомъа честивеннаѧ дѣла пронзѣдимъ : но ѿтѣцаки ѿ сердца грѣхъ , сѹци виѣтра сїе царствіи Каждіе обрашемъ : чистотъ же нашишъ сердца и сѹміеніе наивигда къ Ег҃у сохраниши ищівымъ великии добрыми дѣланіемъ .

ЛЗ. · Мнози ѿ ѿнокахъ не вѣдатъ прелеста сѹма , иже притягиваютъ ѿ вѣсівъ : притягаль же къ дѣланію , не вѣбішеся ѿ сѹмѣ , прости сѹще , и не притворни пропровождали же глаголи . Мню , писко не вѣчнѣе сердечныя чистоты , ѿнкодѣ виѣтринныхъ отрастей чѣмы не вѣдатъ . Банци сѹбо не вѣдатъ брань , ио ненѣке глаголите Пачевъ , иже вѣ добромъ , можетъ быта . ѿ искъса оукрѣпнѧшица , дѣственныя грѣхи паденіали сѣдатъ токмо : сѹци же вѣ мысли постѣденія и постѣда не помышляюще . Понѣже ии зреши сїа ѿбѣиче видѣти , сѹциа низречинны , и единою поденѣзанѣшица Ег҃у , и поденѣзанѣшица сообѣсти вѣдомы . Иже мню , рече ѿ писаніи сїе : и ѿхъ , глаголите , міръ , ио не єтъ міръ . ѿ сѹцихъ оуко братіяхъ ѿ простоты ищевыши молитвамъ подобаетъ , и настави иихъ , ѿнко мочено , да ѿмыхъ по дѣйствиу дѣланію оудалактса . А иже бжестивное ѿмутъ жаліи , єже зреши душевномъ ѿчинитиша , да сїхъ ии єста дѣланіе Христово , и ино таинство .

ЛП .

Філодеа Сінанскаго

Ди . Шедеркітгэ въ сірѣ вонстиннѣ многія добродѣтели ,
вонстиннаа смерти память : Сын родителевца єсть плач ,
помъжденіе ѿ всѣхъ боздеркітса , вспоминаніе генны ,
мати молитвы и мезз , храниніе сердца , вегетрастіе бренія
како бренна , наточникъ быстромѣлъ изъ размѣженіемъ : иже
чада субъектъ отрахъ бжжъ , и тюніеніе ѿ сердца отрастныхъ
помысловъ , єже шедеркітгэ многія видычи замѣтѣди . Въ ней
зарята повсечасный поданігъ неудобопрѣдметнѣйшии , и ѿ
немуко мнози письта ѿ подвигнниковъ Христовыхъ .

Лв . Съ начальнаго нашедшее приключеніе , наилѣпште ,
и малъ растѣбантъ винманіе мысли , и оумъ штогорши ѿ лѣнишго
изволінія , и ѿ добродѣтельнаго и добраго суетроенія ,
греховно суклонітгъ изъ любопрѣніямъ и распри . Виновно же
сталъ пагубы нашелъ то , что въз поприенія ѿ ѿшиб-
шиніахъ шерфтасма .

М . Чинтоже нацъ повредитъ , иже спечалитъ ѿ при-
каюющиихъ намъ на всѧкъ дѣнъ прискоеноностіи , єдинонъ сїе
сувѣдѣшиль , и почукающихъ винъ . Тѣмже глаголетъ :
блжествиный Апіз : Багоболъ въ нѣмошихъ , въ до-
жденінхъ , въ нѣждахъ . И въ хотѣши
благочестно жити ѿ Христѣ Госѣ , гоции
вѣдуть . Тому сіла во всѣхъ
вѣщахъ , аминъ .

74

Греческий Отецъ наше Никонфоръ во стоянении града
горѣ Адрианопольѣ приице постническій поденгшвѣ
совершившій, малъ прежде тѣсаціи Трехъ ютии
четыредесятаго процвѣтѣючій и тайноводитель
высокаго ученія любомѣдрія подвижническаго єсть Гон-
горію Фессалонійскому, ако же самъ нѣгдѣшнѣмъ побѣ-
ствуетъ. По безмолвію же безпопечительномъ себѣ то-
чно привѣжда, чрезъ предварительное соединеніе самаго ибѣ
съ собою со премірнымъ и верховнымъ побелителемъ соеди-
нился иензреченню, блаженное и тогоже, соотвѣтствующее въ греческомъ
привѣщеннѣ благодати почестивомъ. Неподражаемаго
ученія образа и образованія и Гетеборнаго дара самъ же
первѣе итолье еогати и исполненія, сей даръ и наимъ,
блаженный наставщикъ своею книжницю, аще хощемъ раб-
ныхъ съ нимъ сподобитися почестей, отечески и до-
вольственныя сообщилъ, вънейже собравши и з житія
егихъ отецъ мѣста и заманчива кіимлико образомъ
пользъ творзбенія, вниманія и молитвы, приложивши
же и ибѣ и египетскеное и иудеисткеное константинъ христово,
иако лѣтило праведнѣшее сущеніемъ творзбенія, и аѣ-
стенци чистыя, и неразбѣанныя молитвы, и проните-
кающіхъ и неѣ благъ, желющыи и ищущи, первый
онъ постгавилъ, иако новый нѣкій веленія оутронивши
архитектуромъ дховнымъ.

Восходище оубо, восходище, єланы желаніе имите вел-
тина въ бывъ Христѣ и во образъ егаго Дхя преобразитися
и смысли въмѣхъ хощете, и послѣдовательни ше отко-
рятися, и пытаймъ иѣтлмъ достоинія сподобитися.

НІКІФОРА МОНАШЕСТВУЮЩАГО СЛОВО О ТРЕЗВЕНІИ . И ХРАНЕНИИ СРДЦА . ІСПОЛНЯЮЩЕ НЕ МАЛЫА ПОЛЬЗЫ .

+ Енцы великолѣпное Слѣво нашего Господа Христы вѣдѣственное изъгнаніе оузвѣтии желаете , Енцы пренебесный Сынъ иерогимѣ въ чистотѣ воспрѣятъ хощете : Енцы изъ Госомъ примиреніе искомъ въ чистотомъ оузвѣтии тщитеся : Енцы для иерогимїа и отложнія сокровища , на селѣ сидцѣ башихъ сокровищаго , всѣ мѣркада штабышице : Енцы изѣціамъ душевнымъ изѣгло возжитиша ѿныиже хощите , и настоѧщихъ всѣхъ шрекостеся : Енцы разумомъ и искомъ царствіе небесное видѣте всіхъ ѿщее познати и пріятіи хощите : пріндите , и повѣлиша вѣльмъ вѣчнаго , паче же небеснаго жигія наикъ , ини паче художество , безъ труда и поту въ пристанище безстрастія дѣлателья своего вводящие , и неднія прелести ини паднія ѿ бесовъ не болѣшиша , тогда же точію оупаданіе , егда иже жизні , Енци всіхъ поучая , далече ивѣгдѣ прислушанія ради пребывающи . Гено же архе и Адамъ заповѣда Ежіи презрѣхъ , со змиемъ же содруженія , и бѣрьмъ его почетъ , плодъ прелести до пресыщенія насытился во главинъ смерти . Тамъ , и таинія вѣдѣственіе сиа , и потомкіи сонъхъ всѣхъ инзіорѣ . Возведиша субо , паче же истиинѣ реци , возвратиша изъ себѣ , братіе , собѣта зміиа , и приложенія ко пресмыкающимъ долѣ до конца швѣрацакиша . Иероги во мною изъ Госомъ примиреніе и съюзство инако намъ полутиши , аще не перейде къ себѣ , Енци можимъ , возвратиша , ини паче вицемъ .

Преславно

О пребывании в хранении Госца

л

Преименно то, что изложениа мириаго, и обратнаше по-
лученія сїе штограти, сущее же виѣтре наиз царствіи небесное
ниспослано поддержати. Сиго бо ради христоста христогрети,
и художество художества, монашеское житие мистеріи
намъ подаетъ, да въ Сынъхъ сумъ наихъ, и ѿ ѿданныхъ
судимыхъ, низпогребемъ, но отринялъ нѣскла, и низвергнена
блага обещающа, иже Оно не видѣтъ, и оуко не слыша, и
на сердце человѣка не взыдоша. И ѿкъ нѣкога наша
быва къ плоти и кроши, но къ начальству, ико блестимъ, и къ
мѣродержителемъ телы вѣка иго. Аще сущъ таиа єота \oplus
нагоцій вѣка, вѣкимъ ѿ него, вѣкимъ помышланиемъ,
бико низвоже Общие єота намъ со врагомъ Бѣгимъ. Хотѧ
бо другомъ быти єму-врагу Бѣгіи быти, врагъ же Бѣгіи
въѣшъ кто помочи можетъ; Сиго ради поддержими ѿзелъ
нашимъ, и сущее виѣтре сердца нашихъ скроинице, скопие
и Онъ, взыщемъ, и сїе ѿбрѣтше деркимъ вѣло креци.
дѣланце Оное, и хранище. На сїе бо ѿ началь оѹчиюхомъ.
Аще же кто другий Никодимъ ѿнитя любопраса въ симъ,
и глагола: како можетъ кто, въ сердце виѣде, тамо
дѣлти, или пребывать, скаже Оной Спінтию противно-
глаголаше: како можетъ кто во оутробѣ мати своя Іан. 3 ,
второе быти, и родитиа старъ сый: оутешитъ и си,
бико дахъ, идеже хощетъ, дышитъ: и аще ѿ виѣхъ
дѣнественныхъ сици солицѣваемъ не вѣркши, како виѣ
ѹмозрѣленія намъ постижими вѣдуть; Къ суморѣнію \oplus
во возхожденіе єоть дѣнественнота. Но понеже егъ
премиенныхъ доказаній низвѣтитиа сици, не вѣдѣніемъ
не возможно: то житіа отыхъ, и премиенія Сынъхъ
изложениа, въ полазъ многимъ въ симъ: словѣ помѣ-
стимъ, да ѿ него низвѣщающа вѣлкое солицѣніе ѿрнитъ.
Сбыши же ѿ смирио виѣнаго Оца нашаго любо настави
изъ послѣдніиимъ предемъ, единко лиѣ возможно
любеса и дѣянія ихъ ѿ чести собравши, да сует-
рѣнія приложими.

Изъ житія

Никифора монашествующаго слово

Из жития преподобного Оца нашеаго Антония.

Адахъ некогда къ Аббѣ Антонію два брата: и одинъ дѣбешенъ имъ водѣ на путь, единъ сѣмре, и другій же биша есъ смерти: не итому сущъ могій путьествовать, а інѣй на землї, чада смерти. Антоній же сѣдѣ на горѣ, възвѣши двоихъ иночесъ, сѧчиа бо тало симъ быти, понѣди иныхъ глагола: примирайте корыагъ воды, и тещите путьимъ ко Египту: двоимъ бо градѣцымъ, единъ сѹже скончася: другій же иже сѹже, сѹже не постѣшился. Отець бо молѧщися мнѣ именемъ. Пришедше сѹшъ икона, сърѣтоша единаго лежаща мертвага, и погребоша: другаго же возставиша воду, и приведоша къ старцу, есъ бо разгодающій на днѣ путь. Аще же вопроситъ кто, почто не прежде кончины Сиаго рече старецъ: не правъ вопрошаєтъ Гако глаголъ: не бо Антоній есъ сѣдѣ въ смерти, но Гра, и ѿ Сномъ видѣвшаго, и со съмъ покрывшаго. Антоніево же тѹтию есъ чадо есъ, икона на горѣ сѣдѣ, имѣаше сердце трезвѣшися, и Гра показываща єму дѣланія. Видиши ли, икона Антоній, занѣже трезвѣша сердцемъ, Гробніца, и преданителъ быти; въ сердцѣ бо иблѣши Гра сѹмъ, въ начальѣ, икона же глагомъ юанъ Лестинчинисъ, икона Срѣтенія ликентелъ, потомъ же икона сѹбѣтъ прославленій сѹмъ, и гробніямъ дѣланъ, но къ послѣдѣніямъ слово дѣходитъ.

Житіе отца Феодосія Общежитія начальника.

Тако вѣстственный Феодосій сладостною любви отрѣлон сѹзлашился, и тако Сынми сѹзали содеркашился, икона высохла ею, и вѣстственный заповѣда: возложи Гра чвого ѿ виго сердца твоего, и ѿ вига душа твоя, и ѿ вига мысли твоя, дѣланы исполнѧше, ёже ишай не можетъ быти, тѹтию вѣстственнымъ симъ душа, ии къ чму иною ѿ настоѧннхъ вицій, не простираныиа разве изъ вожделенію создателъ. Синъ сѹбо, сѹмниѧ, глаголъ, дѣпітвѧ, Тѣмкѣ и егда молѧше, многимъ отрѣшизъ есъ, и егда

и егда пришаше, вожделенъ и сладостенъ вѣкъ. Кто тако преполезенъ и со многими сидѣвъ. И кто тако предоволенъ виншати єже честетва во единъ союзити и вѣтъ остроуми, ико же въ множаний тишинѣ проводати лѣта посредѣ смѣтаний, нежели въ тишинѣ и единаковыхъ ѿигнъ и въ народѣ, и оудинатна;

Се великий ии Агдосинъ, занеже честетва во единъ союзити и вѣтъ вводаше, сущевленъ бысть любети ко Творцу.

О житії отаѓи Агдена.

Сего же чѣдный Агденъ фхранашася, да ни ота занѣ писменныхъ не предлагати, иже посѣнія посыпти, и ико не можаше, како бо не возможно гомъ, єжелико благоголити таю судобно, ико же другимъ проще гласити. Но си єуть реченнаго вини: нациновеніи изъ молчанію, и ѿвраженіе ѿ тога, дабы показватися. Сего ради аще и въ црквахъ, аще и въ собраніяхъ велики тишина, да иже видѣти исконихъ, иже самолѣ ѿ другихъ видимъ ѿигнъ: но за стомпомъ, или за другою преградою стоша, и сокрывающа, и ѿ смиренія со другими тишина не видимымъ, ико винимати ибѣ хоташа, и вѣтъ сущи союзити, и сице судосно ко Егву возношитися. Тако иже стояніемъ си мѣжъ, земный Агдэз, вѣтъ союзити сущи да ѿгда судосно ко Егву возношится.

О житії отаѓи Павла Агдени.

Бѣстѣній Павла въ горахъ и прѣмыахъ винъ жи-
ваши: зафрѣ же дивныхъ, ико союзити и сопричиненіи
памѣаше: и ногда же и въ Даруѣ ходѧ, посѣнія иудо-
егопаше братю. Оутѣшиваше же и оуташе не мало дѣшево-
вати, иже нерадѣти ѿ болѣзняхъ добротѣи дѣлехъ:
но со виниміемъ всакимъ, и разложніемъ, єнчкашо
жителествованія деркатися: и дѣховомъ икою благодатно
протибогорѣговати. Свѣрхъ же иго и художество иже
повѣда, иже смили сидѣть ѿ предпѣлати отрастныхъ
шайтися, и посѣніи отрастіи ѿврашитися. Сии! како
бѣстѣній

Ніжіформа монашествіїщаго слово

єкспертівній сей Сцѣ художествъ оучениковъ не вѣдущихъ
поблагородзъ , да симъ ѿбрашати могуть прилоги отрасли .
Не иное же вѣсное , туттое блиденіе оумы . Сего во
(художества) єсть дѣло то , а не иного . Но дѣло
слово да простирается .

С житіемъ апостола Савбы .

Сгда видаша експертій Савба ѿрекшасть , и прѣблѣ
монашескаго житія совершико изъїхашасть , и га сопроғніемъ
помысли прѣтиѧ , и сѹмъ оуїже своні блидети могъца ;
сверхъ же сего и память мірскіхъ вѣщій весьма изъ мысли
изгнавша : тогда въ лаурѣ даваше келію , аще немощное
плата тѣло , и недѣжное : аще же здравъ єсть , и благо-
мощенъ , поблаговеще и келію пророцти . Видаша ли ? како
експертій Савба храненія оума пребывающе ѿ оучениковъ ,
и тако дѣлъ келіи позволяше во Синахъ сѣдѣти ; что
отворимъ ми праздникъ въ келіяхъ сѣдѣши , и нико вѣдущий
аще єсть блиденіе оума ;

С житіемъ Аббаса Агадона .

Брагъ вопроси Аббасу Агадону , глаголя : риць мнъ Аббас ,
что болаше , тѣлесный ли тѣлъ , или вънутреннихъ блиденіе ?
И рече : подобенъ єсть чловѣкъ дрѣвъ : тѣлесный тѣлъ а
листвіе ѡута , храненіе же вънутреннихъ , плодъ єсть . Понеже
дѣланъ , оуши по височинѣ , вслѣдъ дрѣбо не творящее плода добра , по-
стѣкается , и бо Огнь блидаргъ : бѣтъ , ико ѿ плодахъ
всѣ наше тѣшаніе должноствуетъ быти , то єсть ѿ храненіи
оума : погребни же и покровъ лиственій , и благовѣщаніе ,
иже ѡута тѣлесный тѣлъ . Свѣтлее ! како отъ сїи
противъ всѣхъ инициальныхъ блиденія оума , единимъ же
дѣланіемъ хвалящихъ нѣре : вслѣдъ дрѣбо не творящее
плода , сиречь блиденія оума : иницие же листвіе туттое ,
иже дѣланіе , ѿрекаются , и бо Огнь блидаргъ . Страшно
твое , Огнь , изрѣтие .

А б в ы М а р к а к ѿ Н і с о м і ѿ .

Аще субо хощаш чадо святогівннкъ якои сублиаго сеѧта
дъховнаго разумъ виѣтре судъ имѣти , да непреткновенню
во губочайшии тощи вѣка иго ходити возможиши , и да
ш Гдѣ стсопы твоѧ направлятса ? ико да путь еулиакаго
всехошеши сѣло , по прореченному словеси , то есть , съ вѣром
горжчайшию пристаникъ быти ѿ вожделенїя и молитви со-
вершенныхъ еулиакихъ заповѣдей Гданихъ : поскажи ти худо-
щество чадное , и вымышиеніе дъховнаго образа , не тѣлениаго
труда , ии подвига требующе , но дъховнаго сума , и
внимательныя мысли требующе , ег҃рахомъ и любобии Бжїи
поспешествуемое , иже вымышиеніемъ полка братскій судоѣ
постѣдити возможиши . Аще субо хощаш над страстами
постѣдъ отдергати , молитвою и содѣтствомъ Бжїи
сыз вѣ сеѧть , и во губинѣ сердца входитъ , излѣдъ силь-
ныхъ сихъ трухъ исполненовъ , забвніе , глаголи , сунните ,
и небѣдніе , подкреплажиша мысленыхъ иноспіемннкъ ,
чрезъ нихъ прошюя отрасты блозы вугода , дѣиствуетъ , и
живутъ , и осынваютъ въ душахъ слаголивныхъ ; и мн-
ими винманиемъ и молитвою избавитися смихъ исполненовъ .
Иеретишъ тако многимъ нефѣдома , возможиши влакиимъ
винманиемъ и молитвою избавитися смихъ исполненовъ .
Субердїю во къ истинномъ разумъ , къ памятованію слова
Бжїя , и ко благомъ согасію , тциацагоса сутбердити
въ сердце дѣиствующе благодатю , и привѣтно хранацагоса +
вѣдъ забвнія , небѣднія и суннія въ сердце извѣдъ .
Видишъ ли согласие дъховныхъ глаголъ ; видишъ ли , како
такое твориша синь вѣдніе винмания ; впрочемъ виѣда
и предлежачихъ сїевъ , икона и син намъ глаголи .

С та г о ш Іоанна Лѣстивннкъ .

Безмолвнкъ есть любопрѣка беззѣленое въ прѣсномъ
домѣ заграждати , єже есть преславо . Безмолвнкъ есть
реки : Азъ ти , и сердце мое единъ , заслонъ двера

При
При
Килин

Пікіфора монашескія імѧ

келіи ѿ тѣла , дверь азыка творенія , и вътриню дверь
що дъховъ лѣкавыхъ . Сѣда на высотѣ блуднѣ , лице псковицъ
єн , и виждъ тогда , како , когда , ѿкудѣ , колици ,
и никобы татиѣ виити и сукрати гроздѣе градѣтъ ; Оутра-
дившиа назиравелъ воргавъ помолитса , и паки сѣда , то-
гожде дѣла мѣжественнѣ ємлется . Иное єсть храненіе
помысловъ , и другое блуднѣе оумы : єлико ѿгоожъзъ бо-
гоющы ѿ западъ , толико второе ѿ перваго , и трудинѣше
Снаго єсть . Гд҃о же Орѣхъ царскія въ иконахъ мѣстѣ
лекація вида татиѣ не просто настѣнныя : тако и при-
говѣніи къ сердцу молитвъ , не просто ѿ мысленныхъ раз-
боянникъ крадомъ выѣаетъ . Вѣсни ли глаголы изъблажицъ
чудное дѣланіе великиго иконы Оца ; Но мы єлико во тѣлѣ
проходящіи , и побѣрхъ душеполезныхъ словесъ дъхобныхъ ,
єлико въ ношной браннѣ ходящіи , доброволно глаголи дѣ-
млѧ , иѣ прѣходимъ . Но виждъ и предлежащихъ Оцевъ ,
єлика Они ѿпнѣютъ намъ путьводицѣища ко прѣзренію .

Аббы Илії .

Егда икона ѿлучитъ сїе ѿ шиныхъ , и субѣтие совершиено
иа согрешиенія , иже сотвори противъ Бга (зане не видитъ
грѣховъ , лице не ѿлучитъ ѿ нихъ ѿлученіемъ горестнымъ) :
достигши сѧ мѣры ѿрѣчиетъ плаче и молитву , и єже
врамлѧтица предъ Бгомъ , поминаѧ лѣкавое дѣлженство стражи .
Подвижникъ сѹбо , братіе , по снѣкѣ нашеи , и содѣн-
ствовати вѣдугъ Бгъ по множеству милости своеѧ . И лице
не сохранимъ сердце наше , єлико Оцы наши , хотѧ пог-
ашимъ сохранити тѣлеса наша , єлико пребываетъ Бгъ без-
грѣшино : и вѣремъ , єлико во времѧ глада имѣшаго по-
стигнути насъ , сотворитъ съ нами милость , єлико и со-
стыми сионли . Оутѣшафтъ здѣсь великий єн Оци не
моштѣншыя глагола : лице и не сохранимъ сердце наше ,
єлико Оцы наши , хотѧ тѣлеса наша соудилемъ безгрѣшина ,
єлико пребываетъ Бгъ : и сотворитъ и съ нами милость .
Многое благочестіе икона Оца , и иннѣхъ дѣяніе .

О пребывающи и хранении ере

лъ

Макарія великашо.

Главнѣшее дѣло подвижника єсть се въ здѣшъ въ
сердце свое, соговорилъ брана изъ сатаною, и вознамѣнилъ егѡ,
и противоборствъ помысломъ егѡ, рѣтвомъ на него. Аще
кто по видимому хранитъ тѣло свое въ тѣлѣ и въдѣлъ,
вънутрь же прелюбодѣніиъ въ предъ Богомъ, и въдѣдѣніиъ въ
помыслы, и недѣнія, обрѣте пользы въ дѣятельности тѣла.
Писано бо єсть: Вѣлькъ иже возвратъ на житіе, ико єже въ
вожделѣніи єѧ, оутѣ любодѣніиъ въ сердцѣ. Ёсть бо
въдѣлъ тѣломъ совершеніиъ: и єсть въдѣлъ, егда душа присоединитъ
сѧ сатанѣ. Министъ великий си. Сѹзъ противоположна словесамъ
вышереченнаго Сца Йавы Ясаї: но не тѣзъ. Но и Сынъ,
какоже требуетъ Бгъ, оутѣшавши насъ сохранити тѣло
наша: требуетъ же не тѣлесныхъ тѣлесъ чистоты, но и
духобныхъ: и сице въ євліяхъ заповѣденъ тѣлѣ намъ
предлагаетъ.

Діадоха.

Пребывающи въ сердцѣ своемъ тѣхъ ходитъ совершеніо
и красотъ инженерныхъ. Духомъ во хода похоти плотскія
въдѣлти не можетъ. Занеже ищевы подъ отвѣтъ добродѣ-
тели ходитъ, добродѣтели Сынъ, какоже привратники,
имѣлъ. Почемъ и не дѣйствителныъ бытъ тогда египетской
ковырствъ надъ нимъ. Добрѣ рече отцемъ си, како не
дѣйствителны пребывающи ковырствъ браческия, егда во
глазинѣ сердца нашаго пребывающи, и гоміюши мнозиа, юношо
вълкѣ тѣлко оукоснѣвши. Но вѣси, како не достанутъ
ми времени, хотѧщі изъ настоѧщемъ побѣдить вѣхъ
Сѹевъ приводити словеса. Тѣлѣ же въ єдиномъ и въ дѣлѣ
упомянѣвшіи, изъ концу слова обрѣща.

Илака Сирна.

Потчиша винти во вънѣтринне скрѣвните твои, и оузвиши
скрѣвните низѣніе. Едино бо єсть си, и Сынъ: и во єдиномъ
входѣ

Пісніфора монашествіннішо слово

бхода , очарнин ю то и другое . Абстинца царствія Сынъ
внѣтъ твои есть сокровіна , спрѣча , въ душѣ твой .
Шлютъ субо и на ю грѣхъ , и обрашешъ тамо стезю .
Еслиже бояходити возможешъ .

Кардак .

⊕ Многий подвигъ и трудъ погребенъ въ молитвахъ , икона
да обрашемъ несмѣшеннюе состояніе мыслей , другое исконное
небо , идѣже живетъ Христосъ , иконы глаголетъ Апостолъ :
Иже . Или не вѣте , икона Христосъ живетъ въ васъ , разве тойю
нравственіи есть .

Сумешна Гослова .

Свободъ обрѣте дѣволъ со вѣсы , юнглѣже преславаніемъ
водѣла чловѣка изгнаніемъ изъ раба , и юнченіемъ ю Гра
колебати оумѣніе , и въ поцѣ и во дні словесности всѣкаго че-
ловѣка , Свято многъ , Свято мало , и Свято многое :
и не иначе возможно юградити оумѣніе , точю памятю
Божію вспомінанію . Дондеже иною Креста впечатлѧется въ
ирди памяти Божія , ищевши не поколебимо оутвердити тѣ
(словесность .) Къ симъ бо ведетъ мысленный подвигъ ,
иже каждо ю Христіанъ подвизатися , къ поприщу вѣры
Христовой обличися : аще же ни , вѣре подвизатися вѣдитъ .
Сициваго подвига ради всѣко и многоразличное ювѣніе юмати
всѣкѣ злопрѣждущій Гра ради , да преисполнитъ благотробіе
Божіе , и возвратитъ Сынъ юмъ первое доисполніе Сное ,
и да впечатлѧется во оумѣ Христосъ , иконы глаголетъ Апостолъ :
Чада моѧ , иниже паки болѣзнию , дондеже вообразитя
Христосъ въ васъ . Научитися ли , братіе , икона есть худо-
жество духовное , ии обраズ юнченія , скороша дѣланія
евоего къ вѣструстю , и Еговидѣнію возводящее ; Извѣ-
стити грешеся ли , икона всѣко дѣланіе за иниции дребесное вѣ-
плодное влѣніята Гра ; и икона всѣко душѣ не имѣшай
блуденія оума вѣре вѣлѣ призываются ; Помѣшили субо , да не
безпюдни скончавшися , рагиаватися вѣдима визволеніе .

Воп: Шо настојище съво сочинение познаемъ, кое єтъ
дѣлніе благогоднѣшихъ Гѣнъ, и яко єста икона дѣлніе
шо иконостасъ дѣши иконо иконостасъ, и съ любовию Божию
свѧтѣннѣе, єже постѣно всакомъ шо Христѣ въинотекиимъ,
въ имъ мы не солищбаемъ, но и велики субѣрихомъ.
Что же єста вниманіе, и како подобаетъ иконо єти обрѣти,
молянъ наѹчиши насъ. Словѣнъ во таковой вѣци не наѹ-
чиши єсли.

Об: Шо именъ Гѣда нашигъ Г҃са Христѣ рѣшило: Бѣзъ
менѣ не можете творити никако, иконо въ помощника и
подъистребенника призываю, по сиѣ показаныи поискаю, что
єста вниманіе, и како сное, Бѣзъ хотаю, испра-
тиша можете.

Тогожде Никифора.

Вниманіе, сенъ шо отъихъ оца блюденіе сѫла рекоша,
иинъ же сердечное храненіе, а рузы же превращеніе, иинъ мълчаніе
и безмолвіе, и иинъ инакъ. Всѧ же иль единно и
того же ивлажитъ: исконе вы иконо руи, хѣбъ, и руи,
окирбъхъ, и иускъ: сици и то сихъ разумѣтъ. Что же
єста вниманіе, и кіа єсть свидѣства єго, тщательно по-
учися. Вниманіе єста чистаго показанія познаніе: вни-
маніе єсть дѣши боззаніе, и наилѣпшъ ліра, и изъ Бѣзъ бо-
ехожденіе: вниманіе єсть тѣверкеніе грѣха, и доброчестіе
вопрѣкъ: вниманіе єсть неизмѣренное извѣщеніе въ прошеніи
грѣховъ: вниманіе єсть начало сѫмозрѣнія, паче же вина
зрѣнія: сиамъ во Бѣзъ приникши иблаждетъ сѫлъ. Вниманіе єста
иислѣщеніе сѫла, или паче тѣвердость єго мълчанію Божию
дѣши дарованіемъ: вниманіе єсть иилюженіе помысловъ,
памятнъ же Божіа храмъ, и находящихъ терпѣнія скро-
вичехранитель: вниманіе ииновно вѣры, надежды и любви.
Лице бо иконо не бы вѣроблизъ, не бы ѿшѣ находящий
печали воспрѣніемъ, и лице не бы любезнѣкъ пеуди воспрѣніемъ,
не бы рѣка Гѣнъ: Застѣнникъ мой єти и пристанище моё:

и аще

Нікіфора монашествицаго слово

И лице не бы бывшаго положилъ пристыдъ, не бы въ пер-
стахъ любя Егіяъ была. Сие субо из великихъ величайше
дѣланіе ѿ сущенія паче во многихъ, иинъ и во всѣхъ вы-
бартъ. Рѣдкое во ненаученіи сущимъ дѣланіемъ, и
теплою вѣрою полвѣчіе ѿ Бга сїе: и рѣдкость и есть
законъ. Сигдъ ради потреба искати наставника непрестна,
да вособразіеніемъ Снаго, привѣтѣцъмъ наимъ ѿ вниманія
деснімъ и шейнимъ сѣмъ наимъ, и привосходіеніемъ ѿ акафиста
беседилемъ, наставника и наставлѣнія ѿ него: бывши бо наимъ
творитъ ѿ него, еже пострада смина исконица, и без-
сомнѣніемъ сѣмъ путь показуетъ, и сице судомъ
возвращаемъ ми Оныи. Аще ли же наставника и есть, по-
потреба искати болѣзнико. Аще не шарѣтъся, Бга приз-
бахъ въ сокровинѣ дыха и слезахъ, и съ нестаканіемъ селу
помолиша твори, еже глаголи ти. Вѣти, ико дыханіе
иже дышелъ, возвѣхъ сїе есть, и здѣхъ же єго не
имымъ членъ, тѹю сердцемъ. Сие бо виновно есть жижи,
и теплоты тѣлесныя. Привлекаѣтъ субо сердце дыхъ, да
теплоты свои дыханіемъ вонъ испуститъ, сїе же благород-
створеніе подастъ. Виновно же сигдъ сугрѣбнія, иинъ паче
святителъ есть легкое, еже рѣдкимъ ѿ Творца создавшия, и
иконъ икона цѣвища, судовъ вводитъ, и изводитъ содержи-
мое. Сице сердце, хладное привлекаѧ дыхомъ, теплое
же изрѣѧ, сиречь чинъ, иакже сугрѣбникъ изъ составленію
жизнотнаго, непреступно соблюдаєтъ. Ты субо сѣдъ, и
собравъ гвонъ сѣмъ, введенъ єго въ ноздреніи путь, идеже
дыхъ въ сердце входитъ, и рѣши єго, и понѣди синти со здѣхъ лемъ изъ
дыхомъ въ сердце. Вшедшъ же сми тѣмъ не китомъ небесемъ и
нерадостна склонитъ ти паке по инъ. Но ико же мѣжъ икоинъ ѿ
своего дома ѿшедъ, єгда возвратитъся, не вѣрить, что бы такое
и было Оны ѿ сущемъ, ико подобна со чады, и женою
прѣстися: сице и сума, вигда се дышно соединитъ, нензрѣніемъ
блѣдости, и веселія исполнитъся. Тѣмъ да сотворишъ субо
шырокъ братъ, симъ не скоро ѿтъ неходить. Зѣло
бо въ начальѣ суньбыгъ ѿ вѣтренаго гозакакицаго и тѣсноты.

Егда же

Егда же щешишетъ , не итому личега ѿноштнємъ бытъ .
 Цртвіе бо небесное виѣтре наше есть , єже таю щевиря ,
 и чистою молитвою взыкаю , винешнаѧ всѧ мѣрзка виѣ-
 нартъ , и ненавистна . Аще оубо исперва , иконы рече ,
 сѹмомъ виндши въ сердечное мѣсто , єже ти покавахъ ,
 возвадъе благодарніе Бгъ , и прослави и взыграй , и драгиша
 иго дѣланія вѣти , и оно научитъ тѧ , иже не вѣти .
 Потребно же ти и семъ научитися , икона таю сѹмъ
 твоемъ сѹщъ , не подобаетъ молитви и праздникъ отойти ,
 но сии глаголы : Гдѣ Іисе Христе Сыне Божій , помілуй ма ,
 имѣти дѣло , и почиеніе непрестанное , и никогдайко ѿ
 иго приступати . Сие по содержанію сѹмъ небысаждимъ , по-
 казываетъ его непрѣстѣпна прилагамъ бражіймъ , и не присо-
 единивши , и из любви и желанію Благодатному по всаку дѣну
 возводитъ . Аще ли же много по традиціи , се брате !
 и възможши винти во стражни сърдца , икою же ти поблагомъ ,
 твори єже глю ти , и ѿбрашши . Бгъ содѣстѣвши , икою .
 Вѣти , икона словесности всакаго чловѣка по перѣхъ есть .
 Виѣтре во переніи молчаниемъ оустнамъ нащимъ , таю глемъ ,
 тобѣтумъ , и молитвы творимъ , и фалмопѣнія и ина
 иѣка . Сий оубо словесности , шавши всакий помыслъ то
 неа (мокши во , аще хощени) дающа глаголити сие : Гдѣ
 Іисе Христе Сыне Божій помілуй ма , и понѣдися сие ,
 благою иныхъ мыслей , всегда виѣтре болѣти . Егда же сие на
 врѣмя оудержиши , тогда ѿбережетъ ти чрезъ сие и предченій
 бходъ , икою же ти написаномъ , кромѣ всакаго солиція ,
 икою и мы низбомъ познахомъ . Пріидетъ же тиѣтъ со многими
 жалобами и мольбами винищемъ , и весь дово-
 дѣгеліи ликъ , лкви , радости , міръ и прочая , начи-
 сио всѧ прошенія твоа исполнитъ , и Христѣ Іисе

Гдѣ нашели , изъ инишке Оѹи и сѣомъ дѣлъ .
 слава , драгава , честь и поклоненіе , ииѣ
 и принцъ , и во вѣти вѣковъ .
 Аминъ .

 еолітъ великое воинство філадельфійськое
свѣтило, возрастѣ во времѧ Адроніка второїш
із Палеологовъ, школу тѣсаціи трѣхъ сушъ
двадцать патагш лѣта. Во стїй же горѣ пеффѣ
поденѣзбса во ѿшанненікомъ житїй, и ѿондѣ
потому предрѣдательство въ філадельфіи воспрїемши,
былъ настѣніи, и тайновчитель добротиѣшнихъ
ѹченій стомъ Григорію Фессалонійскомъ. Сіренномъ бо
предѣзбнію, и оумной молитвѣ онаго тайнонаучилъ,
еще въ мірѣ бывши, икоже въ житїй тогожа Григорія
ш філодѣя патріарха спісанномъ содержится.

Нагоацее же трудолюбіе напіянное ииъ слово,
образъ сїй изрѣднѣйши, и правило извѣстное
сокровеннаго во Христѣ подченія, съ послѣдѹющимъ
ономъ глаголи, разумомъ Божественнымъ, и чи-
стотою глаголія изрѣднѣйшъ сложеннымъ, здѣ
съ прочими собою спишися. Полезна бо памъ
нейше иио что, и доисторавна суть
изрѣгцѣ собрати тциацымъ да-
ховнаго любомѣдрїа егопре-
мѣдроеѹченіе.

Архієпі́па митрополі́та Філаде́лфій-
ськаго слово, скровенное во Христѣ душіи
незаслужише, и показаніе вкратце
тробъ монашескаго чина.

Монашескій чинъ ? древо єсть въ колицѣніи и пло-
добицѣніе : егоже корень єсть, и въсѧхъ тѣлесныхъ
шѹжденіе, вѣтви же безпринѣстїе душі, и еже
и единъ имѣти субъектъ вѣтвіи, и нѣкакъ шѣркѣ.
Плюсъ же, добродѣтели стажаніе, и боготворяща любовь,
и непрестащемое въ сихъ бесѣдахъ. Плюсъ бо, глаголетъ Апостолъ, дѣбельнин
єсть любовь, радость, миръ, и прѣчтла. Оудленіе въ міре,
ко Христу пристежище даруетъ. Миръ же глаголю, любеленіе
тѣлеснинъ вѣтвіи, и плоти. Слѹждеблѧна въ сихъ въ
познаніи истины, субъектъ Христъ, стажевала любовь
его, а также ради ширинъ всѧ міра иго, искриз єсть
многоцѣнійни виши Христы. Шелкаша єши во Христѣ тѣлеснинъ
крешеніемъ : шевергъ єши сквернѣ вѣстебенною банию :
прѣблъ єши вѣтгостъ дѣбельнаго благодати, и благородство
возданія. Но что быта : паче же, что пострада чело-
вѣкъ въ вѣтгости : любеленіемъ міра измѣніи єсть вѣ-
тебенная настертанія : состраданіемъ къ плоти и потрѣбнымъ
водѣла обрадъ : мракъ ветгостебенныхъ помысловъ помрачъ
верцло душі, илике пѣлартса внатѣ мъсленіи гонице
Христогъ. Ты отрухъ Бжію душу пригвоздилъ єши. Позналъ
єши помраченіе мірскаго нестражія. Оумѣмѣла єши въ
мольбъ соиздѣмое во сѫмѣ расточіи. Сувидѣла єши
въ многомалгінаго

АФОЛІПТА АНТІПОЛОІТА

Щ МНОГОМАТЕЯНГО ЖИТЬЯ СВЯТОЕ ЛЮДІЙ СВЯТОЕ ПОПЕЧІННІЕ.

ОУАЗВІКА єсі отрбюю раченія ввзмовія . Взыскав єсі

мира помысловъ . Надінало во єсі симъ : взыщі міра , п

покиени н . Вождялъ єсі талошнаго поколі , понеже

ельшалъ єсі : Шергіса душа моа вх покон твої . Сіхъ

суво ради и вогоможнъ єсі благородство , єже пріблз єсі

вз крецінні по благодати , щерглз же єсі по пронзволенню

етраграми вх міре , возввати проче благімъ пронзволіннімъ ,

єже и вх дѣло назваєт єсі пришедъ во ішінное очінніе ,

и шеболіка вх честнаа ѡдѣянія покаланія , дікже до смерти

вз монастырѣ привѣати благодішній ѿбѣщаний . Вторий

суво ко ЄГУ завѣтъ сотворила єсі . Первыи , входа вх

настоащее житїе : вторыи , спіша къ концу настоащаго

житїа . Тогда благочестія ради пріалтъ Христомъ билъ

єсі , винѣ присовокупилъ єсі Христъ покаланіимъ .

Тако благодать щерглз єсі : вдѣ долгъ исповѣдалъ єсі .

Тогда младенецъ синъ , дінное ти достоянніе не ѿшутілъ

єсі , аще и поспілкде возвратши блакнитво іншо дара по-

знали єсі , и сувадъ на сутчехъ носили : нынѣ , вх собр-

ашнікъ синъ мѣдробаніи , познаваешніи силя ѿбѣста іншо . Бникда

и не презрѣвъ и сї ѿбѣщаніе , тико иткій гоєдз скрішні-

ній всесовіршнікъ , щергленъ вѣдши во тьму кромѣшнью ,

пдѣлже вѣдеть плаче , и скріжть звішомъ . кромѣ во путь

покаланія , итста іншя стезі возврашанція ко спасеню .

Оулемши , что дѣлѣ ѿбѣщаний : вишиаго положнія

єсі пристяжніе твоє . И аще тїсній по Христу извералъ єсі

житотъ , то не пріайдутъ къ тїєтъ залѣ щ мірнаго житїа

примівшаа тїєтъ . Не имате поспідовати тїєтъ незволюющ

каланія , рачніе прікази , наслажданіе , честя , сукріше-

ніе , недорканіе чвсетвъ . Не пріайдутъ законопреступници

предъ тобою паренія місли , пареніе оумъ , юслабініе ча-

стыхъ помыловъ , и ино вілкое вольное ѿклонінніе и смушеніе .

Инже срішти та людній родителі , братії ,

родниковъ , дружбовъ , и сонравныхъ . Инже пристанція къ

тїєтъ визваженное и ниполізнатъ сї сими срѣтніи , и іспідованіе .

Аще

Ще возвісивши ѿ тихъ юрчінії тѣломъ и душою, то ріка
Богъвни не привінкнется ка душі твої, и паче стрѣла
не суженитъ сердце твоє, никакъ спечалитъ лицо твоє.
Благодіеній бо Осьчай ютгавлѧнії, и ко всѣхъ речініямъ
принесе юрчівши. Согротъ паче претримаєтъ.
Христъ бо въ подвізанціяхъ душѣ юблѧтъ, и радост
и незглаголінію подаєтъ сердцу, и духоди радосте низложе
изъ сладкихъ, или лютыхъ веши міра взимати когда мо
жетъ. Развишиенія бо блага, и памѧтіоній спаситель
нальше подвізникъ, сохраняютъ его во всѣхъ путькахъ
для его, также по Езѣ. Тѣмже и настѣпуетъ на всіхъ
иззобесенію похода, и продирланію бросять, яко на ѹпіда
и василіска: и попираютъ гнѣвъ яко левъ, и слара
яко змія.

Винна же сесіо, яко ви свою надежду ѿ члобіїхъ, и
речініяхъ веши юлажіяхъ ка Богу юбергнію єсть, и раз
момъ Божімъ иззомаєтъ, и Бога присно сѹмнѣ на помоще
своји призываєтъ. Яко на ма, глаголетъ Гдѣ, супова, и
иззали и, покрыю и, яко позна има мое. Возоветъ
ко мінѣ, и сѹмлішъ его: и не тóю ѿ юкоюзанціяхъ
иззали, но и прославлю его. Занши ли подвізанціемъ
по Езѣ подвиги, и такъ щюду поучати. Потциак сую
званіе сїе сотворити дѣланіемъ. И ѿкоте сѹднишка єї
тѣломъ, юберга и веши разуміенія, пріменія єї
Одежду: то и странна сотвори сїе: и словесъ юбержика,
и по родствѣ роднниковъ. Ще бо не престанешъ ѿ юбергетъ
екітганій виѣшинихъ, то не возстанешъ на виѣту подѣлан
ціяхъ. Ще не побѣдши ѿѣ ратынціяхъ, то не го
ришиши неядвіихъ наубѣтниковъ. Богда же виѣшта мовы
сѹразднини, и виѣгеннія помыслы ютгавлѧши, воз
движетъ тогда сѹмъ въ дѣльахъ и словесахъ дѣха. И виѣ
ето юбергіонія со роднини, и дрѹги, совершиши образы
добродѣліенія: и виѣстю ѿйтніихъ словесъ рижданціяхъ, ѿ
мініїакъ бесѣди, провѣщаутъ и вразумляютъ душъ ѿмніи
юкотваниихъ.

БЕКЕСТВЕННЫХ СЛОВЕСЪ ВЪ МЫСЛИ ДВѢЮЩИХЪ · РАЗРѢШЕНИЕ ЧУВСТВЪ,
СУЗЫ БЫБЛЮТЪ ДУШЪ : А ОУЗЫ ЧУВСТВЪ · СВОВОДЪ ДАРЬИТЪ
ДУШЪ · СОЛНЦА ЗАПАДЪ · НОСА ТВОРІТЪ : И ХРІУ Ш ДУШН
ШХОДАЩЪ ШВЫМЛЕТЪ ОНЮ ЕГРАСІИ ПОМРАЧЕНІЕ · И МЫСЛЕННІЙ
БЕГІРН РАСТЕРЗЫВАЮТЪ Ю · ВОЗІЯ ЧУВСТВЕННОЕ СОЛНЦЕ · И
БЕГІРН СОБИРАЮТЪ ВЪ ПЕШЕРЫ СВОЛ · ВОЗІЯВАЕТЪ И ХРІОСЪ
НА ТВЕРДИ МОЛАЩІАСА МЫСЛИ · И ВЕЛКІЙ МІРІ СІГШ ОБЫЧІЙ
ШХОДНІТЪ · И АКЕІЕНІЕ ПЛОТИ ПРЕХОДНІТЪ · И СУМЪ НСХОДНІТЪ
НА ДЕЛО СВОЕ · ЕРЧЕК НА ПОЧІНІЕ БЕКЕСТВЕННО ДО БЕЧЕРА ·
И НЕ ВРЕМІННЫМЪ РАЗГОДАНІЕМЪ ШПРЕДЕЛАА ДЕЛАНІЕ ДУХОВНАГО
ЗАКОНА · И ВЪ МІРЬ СІЕ ТВОРЯ · Но И ДОНДЕЖЕ НАСТОД-
ЦЮ ЖІЗНЯ КОНІЦУ ПОСТИГШИ НСХОДЗ ДУШН Ш ПЧЕЛА СОДѢ-
ЛАЕТЪ · ЄЖЕ СУШО МВЛАА И ПРОКЪ ГЛАГОЛЕТЪ : Коли воз-
люенхъ Законъ твой Гдн · весь день поученіе мое єсть ·
День нарицаа · всі течініе настоащія жізни когдіждо ·
Воздержися сущо ш виѣшніхъ встѣдъ · и подвигнися на
виѣтринія помысли · дондеже шврачиши лбето чистыя
молитви · и домъ · въ неліке Хріосъ якієтъ · просвѣтлай
и суплаїдаи та познаніемъ · и постініемъ івонія · и
готворітъ · скори · та же за него · мніти радость · мір-
сія же слисти · йскоже прієкій певінъ · не пріимліти · Вѣтры
воздвижаютъ волны морскія · и аще не престанутъ вѣтры ·
не оутіхаютъ волны · и не оукрошається море · И дні
животвія въ душі нерадиваго воздвижаютъ пам'ят родителій
вратій · бродниковъ · дружовъ · приованій · торкестръ ·
позорицъ · и ныніхъ встѣхъ слисти мертвани · и собесѣдоба-
ніе подѣланітъ творіти зреніемъ · и языкомъ · и тѣломъ ·
да срѣтнікъ изнуряется и настогощее времѧ · и послѣдѹщее ·
внегда же єдинихъ пребываши виѣтъ келії · наждиваетса въ
пам'ятехъ видѣнныхъ и глаголенныхъ вецин · И тако якіє
монаха безполезно вибагтъ · зане таковін на мірська дѣланія
пам'ятіи своя низланітъ въ мысли · йскоже нозѣ чловѣка
на спрѣзѣ ходяща своя слѣди · Аще брашно затѣремъ по-
даемъ · когда Оныхъ сұморімъ ; и аще въ дѣлѣхъ · и въ
помыслѣхъ беззловігномъ дрѣжистъ и обычно поучаемъ ·
когда

когда въмѣстѣ имъ плоти мѣдрованіе ; когда житіемъ по Христу имѣю ѿбѣщаюся постигнемъ ; образъ ногъ на синѣзѣ , наѣ возїлвѣ солнцѣ разрѣшаетсѧ , или разѣдшина водѣ нечезаетъ . И памятнъ ѿитоѣшыя въ мысли изъ епифониевыя исломнонти и дѣланіи , ѿ возїлванишаго въ сердце молитвомъ Христу , и благовѣниеніаго докуда міръ , сунито-такутса . Не по разуму ѿбѣщованіи монихъ когда из- гладитъ предпрѣятія въ мысли ; Совершаетсѧ дѣланіе добро- дѣтелей въ тѣлѣ , аще шрѣавиши мѣра егѡ Свѣтыи . ⊕
 Образуетса памятнъ блага , и любоприєбакутъ въ душѣ Експовеніиа словеса , аще частими молитвами изъ гоіатини ѿмленіемъ , совершаляемыи въ мысли , памятнъ піретѣшнхъ дѣланій изгладиши . Просвѣщеніе во памятнъ Божіа изъ вѣрони , и сокрушение сердца , аки ерѣта лукавыя изгладиша памятнъ . Подражаніе премѣдрости прѣмѣръ : Оно во вѣдуше рои Св., ширеятъ ихъ лѣтание творачиныхъ , вѣтра ѿгия превыбытъ , и вѣда ѿ набѣгнинковъ ихъ изглагаютъ . Оны разумѣвай бѣти собственіемъ мѣркѣ , ихъ вѣгла многиць тѣшніемъ , пребываи въ кѣлии монастырѣтѣ . И ѿкуду покашанія паки входити во вѣтренинѣшне душнѣ стратеніе , єже дому Христу єсть , въ немъ мѣръ , и радость , и тишинѣ извѣстію зритъ , мысленному солнцу Христу даи сѧ , ико икоѧ лѹчи ѿ себѣ испушакутъ , и ико икоѧ мѣду подилющъ , прѣмѣниеніе єго душнѣ изъ вѣрони и добротолюбіемъ . Сѣда ѿбѣ въ кѣлии , памятнѣ БГа , возводѧ сѣмъ ѿ всѣхъ , и ко ГГу извѣщателенѣ прибегаи , все расположеніе сердца предъ нимъ изънѣи , и любобію къ немъ приступаи . Памятна во БГа , видѣніе БГа єсть , вѣ- + кашишаго зреши , и желаніе сѣмъ изъ себѣ , и вѣтомъ ѿ себѣ ѿзвѣракцишаго Онои . Обращающа во ѿмѣ ко ГГу , видѣа преглавати всѣмъ видотворнымъ сѣвымъ мысли , зритъ безвиднѣ , и превоходящимъ извѣдѣніемъ непрѣтѣніемъ ради Оноиа славы , возвѣреніе егое просвѣшаетъ . И не познаша за япоргненіемъ видимаго , познаваите йитны ради Експовеніе ѿца , и єдинаго могущаго пребываи бѣти : и Богатѣвомъ

Десолітта митрополіта

и богоугодномъ искочиншися ѿнѣдѣ благости пытлѧ свое
рече : и свое бытробѣиѣ извѣстїемъ подобающа непре-
стижнаго и блаженнашо покоя . Сѣѧ оубо есть знаменіе
личителныхъ памятн . Молитва же есть бесѣда мысли
ко Г҃у , совершающа глаголы моленія изъ совершенныхъ
думъ ко Г҃у взнаніемъ . Мысли во чистѣ глаголицей имена
Г҃и , и сѣѧ синѣ вниканію призываю Бѣественнаго
имени , разумя Бѣзъ свѣтиѧ аки Облаикъ свѣтиѧ въ ше-
нарти душъ . Поглѣдуши же приступити памятн Г҃а ,
и люби , и радость : Поманухъ во , глаголъ проискъ дѣдъ , Г҃а ,
и возвеселіемъ . Чистѣн же молитвѣ , разумъ и сѣмненіе :
Въ Онѣже во аще дѣнь , глаголъ тонкъ , призовъ та : есъ по-
знатъ , ико Г҃а мой еси ты . И паки : Жертва Г҃у
дѣдъ сокрѣщенъ . Оумъ бо и мысли предстоѧщимъ Егови
дѣственнымъ взнаніемъ , и горячими моленіемъ , поглѣдуши
и душевное сѣмненіе . Оумъ же , и словъ , и душъ припада-
ющимъ Егови , Обомъ оубо вниканіемъ , Обомъ же призыва-
ніемъ , Обомъ же сѣмненіемъ и любоби , бесѣ вѣтреній
и вѣтровъ : Возлюбиши во , глаголъ вспомощенія Нертина ,
Г҃а Г҃а твоего ѿнѣдѣ сердца твоего . Обаче вѣдѣти требъ
и сие хощу : да не како миа молитвася , дамече ѿнѣ
молитвы ходиши , и требашася безъ прѣобрѣтенія , и болѣ
тешаш . Сѣѧ бо сѣстрица Флампѣніи совершающа , сѣѧ же
и идѣ носитса , раздѣллѧса во отрасты и вѣщи , ико
и вѣни побрѣждатися и разумъ Флампѣнія : сїе вѣ-
бартъ и въ мысли . Множицю во еи глаголицей словеса
молитвы , сѣѧ не сопѣтуетъ , ко Г҃у не взнартъ ,
изъ немиже и молитвой бесѣда бываетъ : но суклонѧтися
штаси ѿнѣи ико . И мысли оубо , глаголицъ Свѣтии
словеса : сѣѧ же , разумя Бѣзъ ѿнѣи . Тѣмже
извѣстїемъ . Тогда душа и неразумѣваема и нѣвѣрна , ико
думъ разгочаніемъ въ икона мечтана , и парашъ , илъ
изъ тѣмъ , илъже бываетъ крадомъ , илъ изъ тѣмъ , илъже
хощетъ . Молитвенному разуму не приступиши , илъже
молитвемъ предстоѧши , посвѣтданіемъ молитвася , ико

оудадітса душа зъ якко сердце возбуждитса притворяніиже молитвамъ а не постнину молитвъ откажише; Возбуждитса сердце ніцініхъ Гдѣ. Ішти же Гдѣ, иже въ мілію въ съсердїемъ горячимъ ко Г҃у принадаіт, и всіхъ разумъ міра иго шраканъ, ради разума Божія и любви и тогомъ чистыя и чистыя молитвы. Азъ же иди възложеніемъ размогрігельства во сѹмѣ Божественныхъ памяти, и достоинства въ мыслѣ чистыхъ молитвъ, во Святыхъ предлагю тѣлесное Око и Азыка: єже бо есть, зѣнница Сочій, и Азыка пронзношіе слова, сїе есть окуль память, и мысли молитва. Гдокоже во Око зрителіемъ честивомъ ємши за предлежащее видимое, ии единаго глаша не творитъ, но искони зренія, пріемлетъ познаніе видимаго: тако и сѹмѣ памяти рачителіемъ къ Г҃у преднашій пріакланіемъ горячайшія любви, и молчаніемъ простѣншаго разумѣнія, ѿ Божественнаго ѿзаренія ѿстанія, пріемлиза ѿрочине вѣдущія свѣтлости. Гдокоже паки Азыка пронзосѧ глаголы слова, иблажѣ глыщацію илѣнію боли сѹмѣ: тако и мысль краткосложныя глаголы молитвы чистѣ и теплѣ глаголици, ѿкрывающіе прошаніе душі всѣ вѣдущемъ Г҃у: и молитвенныхъ пристѣніемъ, и пребывающихъ сердца сокрушеніемъ, богатое спасеніе виѣтре пріемлетъ, и сокрушеніе то ѿверзаетъ кутробъ млюседлаго Гра. Сердце бо, глаголъ, сокрушеню и смиреню Г҃у не сунгнитъ. Научитъ та чистѣ молитвѣ и єже совершаются пред царемъ земнымъ: єгда во къ царю пристѣпши, то и тѣломъ предстоїши, и Азыкомъ молишися, и Окомъ къ нему взыгриши, и тако царскѹ прѣѣзда къ себѣ привлекаши. Сїе и ты соверши, и въ собраніи церковнѣмъ, и во съединеніи келенихъ. Собираясь бо со Гдѣ съ братіи, икою тѣломъ предстоїшіе твориши, и Азыкомъ Фалмопрѣніе ємъ приносши: тако имѣн и сѹмѣ винникъ молитвъ, и Боговъ, и вѣдущихъ кому ѿгѣдуетъ и молитва. Крѣпѣтъ во и чистѣ мыслѣ въ молитвѣ пребывающіи подобающія сердце радости нешемаго, и міра низглаголання. На єдинѣ же

А. ГОЛІПТА МИТРОПОЛІТА

На єдинік же паки въ кіллін пристеда , въ мысах молитви
ділених , превозачима сюмомъ и скрущенныи дыхомъ : и
видніє тѣкнітъ та превозеніемъ , и разумъ въ та вселитъ
молитвою : и премудрость возложетъ въ честь сущинніемъ ,
вездовесію славу изгонянци . и Бжестивнью любовь все-
ланци . Вѣрбий ли нітих глаголицехъ , аще во всякомъ
твомъ дѣлній несполучнѣи відѣти вѣдешъ ѿ себѣ матеръ
добрыхъ молитвъ , то не воззрелътъ Сынъ , дондеже
оукажите ти чротъ Сынъ , и виуть победить та , и
нензреченыя славы и вселія напомнитъ та . Понеже въ
прѣстичїа щеманци . отъ добродѣтей огладдартъ , и
судобнѣи ющемъ сотворяртъ . Бождъ же Образъ въ мысах
молитви . Бестеда еїа оузвантъ прѣстивнѧя помыслы .
Смотрініе еїа оумѣ ко Г҃у . прогоняртъ помышленія міра
его . Оуличніе еїа душн , щонартъ лжепніе плоти .
И молитва еїа ѿ єже глаголити немоличнѣ Бжестивнє віла ,
занка югасіемъ и югдннніемъ быти оумѣ , и слова , и
душн . Надѣжіе бо , глаголитъ Христосъ , єста да ,
и вінъ таїе собрани во Імѧ моє , та єсли поєредѣи нихъ .
Тако ѿвши молитва еїа душевныя інны ѿ раздѣленїї
страгтїи воззыванци , и къ дрогадрѣгу , и къ інѣи тручастини
душъ извѣнци , оувомлітъ въ таїехъ упостасіехъ єдиному
Г҃у . Перетѣ во чрезъ Образъ добродѣтей , отъда грѣха ѿ
душн изгладнини : таке доброю Бжестивнѧя начертаній ,
сѹщимъ въ інѣи сѹмы разумомъ возжизненніи авши , пред-
ставляртъ душъ Г҃ови . Сїа же лбіе познавантъ Творца
своого . Въ Сынкже бо , глаголитъ , діне прізовъ та , се
познахъ , иконо Г҃а моя єїи ты . И познаваетса ѿ першо :
Позна бо , глаголитъ , Гдѣ сѹшиа твоѧ . Познавантъ чи-
стоты ради Образа : віакъ бо Образъ къ первообразю Імати
шношніе . Познаваетса подобія ради , єже по добродѣтє-
лии : ильже и познаніе Імата Г҃а , и ѿ Г҃а познаваетса .
Моланка побачити царекю прїязни , таїхъ Образъ оупо-
чашартъ : ини гласи моланка , ини молчѧ предстоніхъ ,
иини предъ ногами могущаго помочи поберглітъ себѣ .

И чистая

И чистая молитва , оумъ , и любовь , и духъ ка иже
сокровища , и слово , и плач , оумомъ же изъ божіи моли-
твомъ взираетъ изъ парыя , духомъ же , оумленіе , спиріе ,
и любовь видетъ блаженство . И тако оумолитвъ взираетъ
Ты . Оца , и Сына , и Святаго Духа , единаго Бога .
Иконы разиний идей воззрѣдаю телеси изъ сущій
ихъ , тако разлигіи виды добродѣтели воззрѣдають
богородицердіе оума . Сего ради шестаѧ прѣтъ мысле-
ніи , чти глаголы молитвы : и бесѣдѹи Г҃евра присказ-
вопїа , и не сѹнѣвѧ : чистѣ моласа , и безотвѣто подражаніи
Сына вдошицы оумочиша нѣкrottимаго сѹдіи . Тогда
духомъ ходиши , и плюгакими похогемъ не внимашъ , и
помысли тѣркими чистою молитвы не престаши : но
крамъ божіи єшь , бевмоленѣ Бога воспрѣвѧ . Тако за-
мисли моласа , подселящихъ прѣходиши и ез паматъ
божіи , и входиши въ неходища оума , и взираши таин-
ственными видѣніи небѣдимаго , и единственѣ разумѣ-
тельными , и ликительными изѣланіи , едини на единѣ
блажа единомъ божіи . Егда сѹбо себѣ сѹндиши въ молитвѣ
шемеланіиша , возмѣ въ рѣцѣ книгѣ : и чтию внимашъ .
разумъ виѣтъ прѣемъ , не ли моходицелѣ словеса прѣода .
но размотрѣвѧ сѧ разѣмѣ , и разумъ сокроеніеста .
Таке размышляи проптениа , да ш разумѣбаніа иго
сѹлаждаются мыслъ твоѧ , и незавѣнна пребывающа чтий :
и ш ижъ бинъ привозягартса горающа твоѧ въ бѣстѣн-
ныхъ разумѣніихъ . Въ поученіи бо моемъ , глаголица фамо-
никъ , разгорите Сугна . Иконо бо брашно оумолитвъ
всехъ звѣли раздроблено : тако и Експѣтвина словеса
въ душѣ шемеланіиша , оутѣшанти мыслъ и сѹслаждитъ .
Коль бо гладка , глаголица (порфиородный Пророкъ)
горгани могли словеса твоѧ . Глаголица оутѣшитъ и словеса
Сугна , и влажненныхъ Сѹзъ проптениа , и житіѧ ихъ испытѣи ,
да и мыши сѧ размышилии въ кощехъ : иконо да мыслъ ш
молитвы сѹнѣвшю , чтиюмъ и размышилии бѣстѣнныхъ
словесъ шеновадиши , и сѹардитѣшъ на молитву сотвориши .

Уалмоній

Умопрійні суети совершаї : Обаче безмолвнимъ тѣло гла-
сомъ , ѿ із настоїтієствомъ сума , не терпѧ ютъліти
незвѣстіемъ чѣо із глаголемыхъ : но аще когда чѣо
избѣгнитъ ѿ сума , то паки начин Свій стіхъ , єднокды
ни субчарта , дондѣже сума имѣти вѣданіе поспѣшевши
глаголемымъ . Можетъ бо сума ѿ суеты прѣти , ѿ Бга
памяговать . І сїе суразумѣваніе ѿ єстественнаго навѣса .
Екако бо прѣглагася изъніимъ ѿ бесѣдовани , на иго ѿ
Свіма внемлеть : таіко ѿ суетнама поїт , и ко Бгѹ па-
мѧтю взырати можитъ . Колѣнопреклоненій не ютълай :
колѣнопреклоненіемъ во ѿразбѣгти паденіе грѣха , извѣл-
ните ѿповѣданіе . І ѿ воставанія , ѿзманено вьаетса покая-
ніе . Свѣтъ житїа єже по добродѣтели предпоказующе .
Коїждо же колѣнопреклоненіе да совершається со сўмнимъ
Хрѣта прізываючимъ , да припада ѿдышъ и тѣломъ ко Гдѹ ,
дышъ и тѣлесъ Бга судопримирѣемъ содѣляши . Аще ли
же и тѣло вѣзмалтіюное рѣкама согтворишъ изъ молитвою въ
мили , воеже Трикати сенъ и сѹнѣніе : то и сїе мол-
нашкій поданігъ составляєтъ . Всѧ во вѣленія дѣланія ,
изъ молитвою совершаємая , ізвѣшракутъ сума , сѹнѣніе із-
гонякти , ѿкоргнѣнію согтворяютъ дышъ , и выстѣбнѣніи
и горачинію сума ко супрѣжнію въ мысленномъ дѣланіи
твората . Оударившъ віль , неходи ізъ келіи , тѣлеснама
Свіма зра на землю , мысл же изъ памяти бѣйи суетре-
мляя . Віедъ во храмъ , и лікъ вонсполнѧ , ниже азы-
комъ празднослови изъ сѣнія ванзъ монахомъ , ниже сўмомъ
вії на курткѣ : но азыкъ єдинемъ Умопрійнemu ,
мысли же молитвою сутверджай . Спѣску бывшъ , иди въ
келію твою , и суетливое тѣло прѣно начинай . На
трапезѣ шахъ , и ѿблѣгнѣвши частіи браткїа , ниже раз-
дѣляи дышъ твои недобрыми подзирананіи : но предле-
жкаша предъ тобою зра , и (тѣхъ) прикасајся , тѣлѣ
дѣбель піцѣ , ізѣхъ же сльшаніе чтїнка , дышъ же молитву ,
и тѣломъ и дхомъ пітглагася , вссовершеніе вогхвалнїи
ісполнѧнїаго во благихъ жиланіе твоє . Сено вѣдъ воставъ ,
ио скромностїи

го скропностіи и молчаніемъ входитъ въ кімію твою, и ешо
прѣдложиша писацъ со сусердіемъ твоимъ добродѣламъ. Егда
содержашши съ братіемъ співѣтъ, то рѣце да дѣланія,
суетнѣ да молитва, и сѹмъ да памѧтъ ти БГА: и аще бы
нѣкогда кто подвигнулся праздномъ словитъ, ко приступиню ез-
зинія, востаѧ твоимъ поклонъ. Помыслы творящіи, и не
попѣши симъ противъ сердца, и въ нѣмъ суконѣшатъ.
Кончиеніе бо вострастіенныхъ помысловъ отрасти живінти, сѹмъ
же сѹмерцівляжетъ: но прирастающиа сны лѣї ѿ пред-
мислія спѣши отрѣю молитви сѹенѣшатъ: аще ли же бы
пребывали сударятъ, и мысль смѣшатъ, и Обогда сѹту-
панище? Обогда же находяще, то вѣждѣ, и ешо
сѹирѣплемы суть ѿ предварившія боли. Сего ради право
имѣше на дышъ за побѣженіе прензомленія, отъяжкитъ и
смѣшишъ и. Подобаетъ сую избавлѣти сны и нѣпобѣ-
димъ. Позоритъ же бо лѣкаріи помыслы, прогоняющи
бываюти. Гакоже бо сиѣтъ гілкіи тама сѹстѣпетъ, ^и
тако и сиѣтъ нѣпобѣднъ погребающи помыслы отрастіи,
и ешо и сиѣ тама суть: понеже тщеславіе и штрафа, въ
нихъ илѣахъ мѣсто помыслы, инвертиша ѿ ерама
нѣпобѣднія, и блограднія ѿпѣтій. Тѣмже и мысль
твортѣтанше себодѣшуща суже ѿ отрастей чистоти и елаговѣн-
ною молитвой, сѹбѣгаютъ со ерамолі. Егда же подвиг-
никъ покишающа постѣдатъ молитвой смѣшишша его по-
мыслы, постѣдатъ на мало времѧ, и возвращаютъ многого-
мысліе ихъ, гакоже борася и прѣка: но не избавляются
всес: понеже вини отъяжкіи помысловъ либнти, покон-
плоти, и мірское любочестіе, ихъ ради и къ нѣпобѣденіи
не сѹстремляется. Тѣмже и лира не имата, занѣ вини +
же ратовать сѹстрематъ, содергнитъ. Кто же содерг-
чажды соѣды, ѿ гдѣ ихъ не нѣтъ земли бывающи въ нихъ?
Кто же нѣтъ земли, и не ѿставля сны, пже содергнитъ
все, избавляюща ѿ соперниковъ вонихъ; Егда же подви-
зющиися, памѧтю бѣжимъ возможнъ возиеніе сѹннитскіи,
и юблобленіе плоти, и не постыднѣ говориша нѣпобѣденіе
помысловъ.

АГЕОЛІПТА МИТРОПОЛІТА

помилковъ : тѣ же , спортахъ щоджть , мысль же
свободна іющи , чаргаетъ молитви , и Бжеславинихъ раз-
мншленіе непречелено иматъ . Всакое подозрѣніе демнтию
въ срдцѣ на кого ѿбергай всесовершеннѣ , яко разоранціе
любови и ліръ . Всакое же злокаченіе извѣтъ да находяще ,
доблестніе пріеми , яко спасительнаго терпѣнїя виновно
вызывающе въ терпѣнїи собиратъ и покой дарующаго на несѣхъ .
Тако дній сбершахъ и изъ благороднѣмъ поживши въ настоличнїй
князни , бесславлѣ бляжнною надеждою , во исходѣ же изъ
дѣрзновеніемъ ѿ здѣшнаго града приставшия и въмѣсто
супоконія , яко оуготовы ти Гдѣ , мѣду за здѣшніемъ
труды возлѣ тѣхъ , поидешъ изъ нихъ соудрживати .
Вѣмъ же подобаєтъ всака слаба и честна и поклоненіе ,
которою изъ везувіанскаго єго Філіпъ , и всетымъ , и въ
гимна , и трапезарачнмъ єго Дхомъ , нынѣ и пріено и
и во вѣки вѣкіиахъ , аминь .

Тогожде АГЕОЛІПТА Філадельфійскаго .

И . Оумъ судалася виѣшніхъ , и сберлася во ви-
шеннія и возвращателъ изъ града , спрѣча . соединяется изъ
вѣціемъ въ мысли єстественнѣ словомъ : и тред
тѣшигъ изъ вѣмъ єщественнѣ слово сокрушающее изъ мол-
итвою : и молитвою воходитъ въ разумъ Бжій со всію
любителюю илю и очесрдемъ . Тогда похоть плоти по-
гнаетъ : и всакое величественное честото праздно выйдетъ , и
крайоты земныхъ плаваютъ непрѣлти . Созданъ бо ебѣ по-
ложиши душа вѣлѣніемъ , и яже Скреда тѣла суть ,
ходири въ градѣ краоты Христовы , толъ постѣдѹющи изъ
дѣлъ честными , и изъ чистоты мысли , и поющи : Приведутъ Цю
дѣлъ въ градѣ єго . Хрѣа воскликнющи и предврѣчи , и
глаголющи : Инаэрѣхъ Гдѣ предо мною винъ , яко одесную
мени єсть . Ко Хрѣу люботи прикатлакнющи , и взывающи :
Гдѣ , предъ тобою вѣ тѣлнѣ моѣ . На Хрѣа винъ взирающи
и вопіющи : Очи моя винъ ко Гдѣ . Ко Хрѣу беспѣдѹющи
чистоту молитвою , и оглушдамъ (єго) виселющиша :
да огладитъ

Да оусладітса ёму вефда моѧ, аз же возгелѧш ѿ Г҃дѣ . Прѣмѧ во Ег҃з вефду ѿ молитвы, и ско любимъ, и тако именемъ, и ско на помощь взмѣшилъ мола-
щика душі низреченню даруетъ радость. Поминалъ во Ег҃з
всѣдѹ молитвы, оусладилемъ бытии ѿ Г҃дѣ : Поманъхъ
во, глаголицъ, (Проктъ Дѣдъ) Ег҃з, и возгелѧлъ.

Е . Бѣгай чистъ, и соговориши недѣственіи чисты-
ныхъ сласти . Бѣгай и мысленныхъ мечтаний сладкихъ, и
соговориши недѣственіи сладорѣстіи помышлебъ . Оумъ же
безмечтателни пребываля, ико непрѣблажъ, иже ѿ Обра-
зъвъ сласти, иже ѿ помышлебъ похоти, образованія и
знаменія въ простотѣ избрѣтается . И бывъ прѣвше
всѣхъ чистынъхъ и мысленыхъ (вицій) воззодицъ
мыслъ ко Ег҃з : ищто же ино? разѣтъ точю има Г҃дѣ
частокъ памяти глагоциѣ изглашай, и ско младенецъ сца
свого . Воззоди во, глаголицъ, именемъ моемъ, Г҃дѣ
предъ тобои . И ско же Адамъ рукою Ег҃зинъ созданъ бывъ
и приги, бысть въ душѣ иже дѣновеніемъ Бѣственіиимъ;
тако и оумъ добротелми образованъ бывъ, частымъ
привѣтаніемъ Г҃дѣ ѿ искыши мысли и тѣлесо сущідія Отан
покиція, Бѣственіиимъ измѣненіемъ измѣніягъ, фикно-
твориця и Бѣтворицъ ѿ єже познавиця и любити Ег҃з .

Г . Аще шестъпинъ ѿ похоти земныхъ (вицій) частокъ
и чистокъ молитвою, и влікото сѧ почиши ѿ велика
мысли иже по Ег҃зѣ, и оутверднисѧ совершишисѧ въ єднотѣ
памяти Ег҃зинъ: то воззодицѧ въ грѣхъ, ико вна
помощница любы Ег҃зія . (О) молитвы во оузданое вонтии,
ието честъгъ Ег҃зенію любовь: и Бѣственіиамъ возз-
одицѧ оумъ къ изблѣнію сокровищныхъ . Тогда оумъ сѧ
любію собою впинъ бывъ, пріѣздости плодопрѣбрѣтите, +
и премѣдроцію низреченнія воззѣшицъ . Ег҃з во слово въ
молитвѣ вонтии во оузданое именемъ, взмѣши помышлебъ
и сѹмъ ико же ріро, и даруетъ разумъ: и влікото
єшъ исполнѧя благо расположенніе, даруетъ добротелъ:
сознаетъ сѣтътворицъ любовь: и приводицѧ ко шестъпиницѣ

сѹмъ

А. ГОЛІПТА МИТРОПОЛІТА

оулах, і шаців і почіваних ѿ віакія земнія похоти .
Любі же , йна щербатська помошница почівшишо сума ѿ
взглобесного къ чистивенним (віщим) пристрастія .
Также і возваждаєтъ сума іко чисты во глаголы пре-
мудрості . Тогда къ нин звѣ оумъ , і осланідлася ,
тайныя добродіїтей расположеннія , і навіднімъ дѣятій
разумъ незаблікти протяженіемъ словес .

А . Слітчи ѿ всіхъ таке по чистиву , і щетави за-
конъ плоти , і дхомъ законъ напищется въ мысли твої .
Галі . Щакоже во дхомъ ходан похоти плотики не совершаєтъ ;
по слову Адама : тако і щепчан (ѿ) чистиву і чистиви-
ныхъ (віщі), плоти , спрѣчъ і міра , ко єже дхомъ
ходити , і таке дхя мѣдритовати приходити . І ѿ семи
научися ѿ тѣхъ , таке Бгъ на Адама прежде преслави-
нія содѣлъ .

Б . Подизнанцигоє въ хриянії заповѣдій , і въ ро-
молити пребываючи , і Бгови пристдашаго чистою памятию ,
Бгъ щеглаваєтъ ѿ малолюдніхъ плоти дѣятій , і ѿ
всіхъ таке по чистиву движенья , і ѿ всіхъ таке по мысли
Серазовъ , і мертвь содѣяла страстій и грѣхъ . Бжестивенія
живи пристника готворяєтъ . Щакоже во спанії і мертвъ
уподобляється , і яків єота : то по дѣятію тела і
єте же по содѣятію душі : тако і въ дѣлѣ пребываючи
плоти і міру сїмерцівлються , живи же мѣдриваніемъ дхя .

С . Аще знаши таке поши , то познаніе премълени .
Що познанія стаїкаваші разумъ , ѿ разумъ прозжеєтъ
дѣяніе субъдіїніихъ , ѿ дѣянія , разумъ по наукиновію
плодопріобрѣтавши , разумъ же єже во підсѣкі , непримое
видѣніе щирываетъ : ѿ ієго премъдрості возважаєтъ
многозорими благодати словеси , наполненіи возвѣхъ мысли
і вицінніи незапнанци гокровенія .

Д . Нірвѣ оумъ ніщетъ і щербатъ : таке соедин-
нанія со щербатимъ . І піканіе творитъ словомъ ,
соединеніе же любовію . І піканіе єже словомъ , бываетъ прити
ради ; соединеніе же любові блага ради ,

II. Скорогечное настоаціхъ виши єстество приводяще
шій , и похоть преходажныхъ пряткаций , не зритъ на
домнаѧ , не вожделѣаетъ красотъ земныхъ : но горнаѧ
виденія шеврзаєма иматъ , и на доброты та же на небесныхъ
вніраетъ , и не глагленыхъ сѹматриаетъ блаженство . Глакже
бо зілющемъ на бесчестія земли , и ко сладостямъ плоти
поницающемъ , затворена суть небеса , икона илюция
умнаѧ . Отсѧлъ помрачена : тако презираѧ домнаѧ , и
шевризланѧ ѿ нихъ , возвышенню иматъ сѹмъ , и славу пра-
вноційныхъ зритъ , и шложенію столь же хвалеаетъ секта-
лости . Сѧи и любобъ Екію выше сходаціи на него , прї-
емлетъ : и храмъ стаго Дха въбываетъ , и Екітвеныхъ
блаженій вожделеаетъ , и Дхому Екіимъ водитъ , и
сыноположенія сподобляется , и Ега иматъ благоволацію ѿ
немъ и ограждемъ . Бл҃ици бо Дхому Екіимъ водятся , 75
сѧи суть сынове Екіи .

III. Немоющи ради да не постанши молитвъ ии въ искрѣ ии
ии во єдиный день , дондеже возвышши , сища глаголицаго :
Егда немоющевъ , тогда сиенъ єслъ . Сїе бо творѧ , Екіи ,
всльке востолбешися , и Онаѧ вскорѣ та возви-
тизъ , по дѣйствиеніи благодати и идѣже
бо оутѣшеніе Дха о тѣхъ немощи , ии
сѹнѣне не пребываетъ .

БЛАЖЕННАГО КАЛАСТА ПАПРЯРХА. ГЛАВЫ О МОЛНТВѢ.

Г. Щще хощеш оуразумѣти нѣтнѹ ? подражанъ при-
мѣрѣ гусленгрателю . Занѣ низѣ онъ подіклонѧти
главы , и слѹхъ прилагатъ изъ прѣни , подвигаетъ брацало
рукѹ . И кѹпно отрѣналъ художникъ соударжемимъ єдиннѣмъ
ко другимъ , г҃если прѣсна нѣданнѣ : и гусленгратель веселитъ
сладости ради мідовыхъ .

Е . Да сберегутъ ти , **о** трудолюбійши винограда дѣла-
телю сїе , сїинъ примѣръ , и не не вѣрнъ : трезвалько во
тамо , якоже гусленгратель , во главинѣ сиречь сердца , судоенѣ
шеремещи никомое . Душа во раченїемъ бѣжественныиъ шата
въшни собереніиъ , обратніка вспять не можетъ . Прине-
бо , глаголитъ бѣжественный дѣлъ , душа моя по тѣѣ .

Г . Г҃если разумѣши мнъ быти сердце , возвлюбление в
отрѣны же , честства : брацало же , мысль , якже словесствомъ
авиженетъ брацало приню , єже єсть памѧта ЕГА . **О** не
же сладостъ нѣкая нензречenna душѣ послаѧетъ , и чи-
стымъ оумомъ на бѣжественный свѣтъ взираетъ .

Д . Щще честивъ тѣлесныхъ не смигніи , то вода оная
скатиша , въ насъ не поточится , якже Гда Самараныиѣ
онѣи дарова : нїющи во честивинахъ илъ воды , и животнѹю
шарѣте въ себѣ вѣтре таєщѹ . Якоже во сїа земля по
честиву имать воду , и ѿїе пропланяется : тако и земля
сердца , по честиву иматъ сїю скатишу , и поточишиася ,
аки очистїи вѣтре , якоже Іадамъ преславленіиъ погубилъ єсть .

Ё . Якоже вода честивинахъ и поточишиася приню течетъ .
тако

тако и иже вода и неравнозначаща вода и душа и источники ,
иже и в души Богоноснаго лежа Глаголия вселенска ,
творяще глаголы его : Истота во личе Огня бессество-
ленна : но вода есть действительница , и глаголница .

§ . Подобно есть сие видимое паче же и требляемое ,
сущное , глаголю и превзойдя душа , воде склонящей , источником
иже в губени сердца . И вода суща и источникника источ-
ника , источникников исполняется : склонящая же тонуть
из сердца , и ико же речи приснодаждикне движима духом ,
како внутреннаго человека исполняется росы Божественные ,
и да : бытия же Огнина соделовани .

З . Оумъ юнциенъ си външнихъ и чистота то-
вршеннѣй побиныхъ дѣятельною доводомъ , недѣяніе
превышесть , ико же небеснаѧ Себя , ико изъ средоточію
взоря , ко губинѣ сердца . И управлѧя главу , взирающа
туда , ико вѣра имѣла съета мысли , потерпаний тонуть
Божественная разумѣнія , и побиша всѧ чистота пленена .

И . Икоже слыша и незнанныхъ граммы , ии
требующихъ мъка , да прикоснется таковыхъ юнцихъ бозем-
ленныхъ не во времѧ . Таковыхъ бо Божественнѣи Сы-
предѣ времени бзыкашившихъ , иже требуютъ времени , и ико
изъ пристанѣи беззграбїя тѣлцихъ винти не изъ пристанѣи ,
во изстѣплѣнїи оума возмѣща быти тако , а множе икоже .
Не возможно бо есть искрѣдущемъ писменъ въ книзѣ побѣднѣи .

О . Подвигшеся подвигомъ въ души и Божественнаго
Духа , тихостнымъ совершающи сердце волище : Абба Отець :
но Оно сущо необразно есть , ии и беззрачно : наех же
превразбѣгъ зарю Божественнаго съета и зракотворитъ ,
икоже подобаетъ , изъ разумѣніемъ Божественнаго Духа . Но
измѣнѧется и премѣнѧется , ико же единъ вѣста тои ,
Божескою властю .

И . Оумъ юнциенъ бывъ превзойдемъ , субъектъ помра-
чается , аще чартою памѧтию Иса , не оправданъется
вѣчески външнихъ . Собою пивый же дѣятельность изъ видѣ-
ніемъ , сирѣча блуденіемъ оума , шѣли не торжатся ,
зѣниковъ

БЛАГОДИНОГО КАЛЮЧА ГЛАВЫ СО МОЛІТВѢ

Пъснѣ. Звѣсковъ нѣжныихъ , наꙗ и сіаныхъ не ѿбращаєтъ . ОУЖЕЛНА
ко бѣши душа Благодатною любовию ко Христу , яко брати-
нику , ии послѣдуетъ .

Дѣ . ОУДЕРЖАТИ ПЛОГСІА ЕГРІСІА И ВЪЗГРАНІА . ИИ
и съ разумомъ оупразднѧтия , по илѣ , оупразднїгса , и
разумѣнїе , въ мірѣ прѣыбаниемъ подобаетъ : изгладити же
иинъ потреиць , не возможено єсть . Пустынное же тиціе ,
оудобнѣ никоніати вѣста тѣа .

Бѣ . Въ текущій Оной водѣ , Оба выструїшии имать движеніе ,
Оба же тихое и константии . Перѣншал оубо ииже возмож-
нія оудобнѣ можитъ скораго ради движенія . Ще ли
же вмѣлѣ и возможнія бы , оудобнѣ паки сочинаетъ ,
ииско таикоё имѣшал движеніе . Внегда же течение воды
оумынвшася малѣнше бѣдетъ : то не тоюи не возможніе ,
но потги и недвижна пресыщаетъ . Требуетъ же иикою ,
какоже речи , возочищенія и движенія .

Гѣ . На новоначальныхъ , и нравочимыхъ , и дѣлательныхъ
вѣтъ звѣками нежными , ии и пісными находити :
свішими же во видѣнїи мчитанія иекла творитъ , икоже
министъ оукрашати и воздѣхъ ии , подобнѣ свѣту :
Собогда же и аи Огнь сїа производитъ , да противномъ ии
чарти прелестнитъ подвижника Христова .

Дѣ . Ще юциши оуразумѣти , яко подобаетъ моли-
твамъ , взыди на конецъ виннанія , ии и молитвы , и
не прелѣшася . Ся бо конецъ , воззеленне , оумленіе єсть
внегдашнее , покрушеніе сердца , любыко виннамъ .

Сопротивное же бѣственno єсть : помыки
похоти , шептаніе кляверы , ненависть ко
виннамъ , и єника симъ подобна .

И́мѧлїтъ Ст҃ѣйшии Патріархъ Константинопольскій , наименованіе имѣй **Дандопла** , процеѣтѣ при Адронікѣ второмъ изъ Палеологовъ , въ тѣаца триста шестидесятое лѣто . И здѣшнія же оу егѡшъ Григорій Сінанта (єшо же и житіе по- слѣднєе проѣгрично написа) подвѣжнічествова во імѧ то- имѣній горѣ Адѣнітѣй , въ синѣй **Магда** , про- тиѣвъ обитаніи філадельфіїщемъ . Живаше же съ сопливитѣнникомъ скончъ **Маркомъ** цѣлыя двадцать оімъ лѣтъ . И гнѣтю таїожде **Дандопла** тоїко єѣ дѣлжественъ , такоже єдинѣй дошѣ мнѣтия бытии обояниу въ дѣбѣхъ тѣлесѣхъ . Патріархентво- вавши же наполѣдою , и въ Сербію ѿшедши въ кіромъ , мѣнѣшъ ради соединенія тamoшнїа церкви , чрезъ егѡю горѣ прѣдѣ : и ѿтъда прѣятніемъ **Мазіма** нарица- маго Кафокамувита пророченіемъ , глаголющимъ : ий старецъ пастыи скончъ лишился , предпослѣдъ быівъ , поющемъ созади и надгробію пѣанъ : Бажени непо- рочнїи въ путь : єдка же пристѣ въ Сербію , тамъ таїное житіе на негаѣнное премѣнїе .

Глаголетъ же нѣгдѣ ѿ инхъ дѣбѣхъ и Сумѣона Фессалонійскій , идѣже ѿ Іоанѣвой молитвѣ ий : Гдѣ Ѣїте Христѣ Сиѣ Бжїй , есть оу негш рѣчь слово въ слово сици :

Гамѣа сѹе . стр : и . цеп : є .

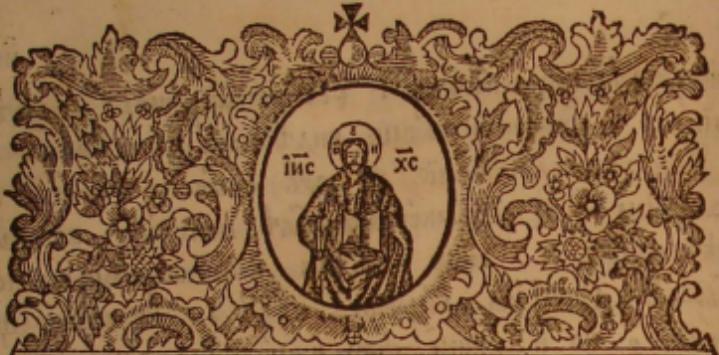
И зраднѣе же во днї єїа наша , ѿ ий (сирѣть молитвѣ) напиаши **Дхомъ** , такоже и сми ѿ Іоанѣвой . **Богомагоцій**

Богоугодній і Богоєсній і Христоєсній і Божественій
богестинів , иже во егыдъ оцъ нашгъ Калестъ цар-
ствуюцишъ нозаигш Рима ѿ Бга Патриархъ , и со-
дышний ємъ соподиженникъ преподобный Ігнатій .
И въ кнізѣ івої сложеній ѿ нихъ , дхобиши и
Бгомдареннію , и зѣлѣ выкѹши любомдарствоваша ,
во это глауахъ , въ совершенномъ чистѣ совершенный
шо еї разумъ изложивше . Иже и царствуюцишъ
егѡ града быкше ѡраги , вся вѣрѣ штаблше , и
дѣятеленію , и иночески въ повиновеніи прежде жи-
тельствоваше , и поѧвѣ вѣрѣ подвіжнически , и
небеснишо и нераздѣланшо поживше , и единство во
Христѣ (шо не може сѧмъ Христоъ ко Оцѣ ше бѣхъ
нашъ молима єсть) , израдиш въ себѣ сохранивше ,
такоже свѣтымъ , по Павлову , придерожище слово
животно въ мірѣ таиншемъ . Паче бо всѣхъ почти
шо ширинныхъ соединеніе во Христѣ и любовь испра-
виша . Такоже ниже подозреватися когда разнитетъ
нѣкоемъ въ нихъ , даже и по воззрѣнію , и по
праву , наї пеѧли нѣкои во мгновеніи : єже въ
человѣцѣхъ почти не возможно єсть .

И егѡ ради Аггластій быкше , и міръ Бжай ,
такоже молима єсть (Христоъ) , соблюдаше , и ста-
живше въ себѣ , иже єсть Іисус Христоъ , міръ
пішъ (Павловъ рече) сотворившъ обоѧ єдино ,
єгоже міръ и всѧкѹ оумъ пренимаеть , преставльша
мірнишо , нынѣ выночанію наглядаются чишиною ,
нынѣ чистѣ Іисус видатъ , єгоже ѿ дѣши возвло-
бнаша , и єгоже богестинію взыкаша : и єдино ѿть
из нихъ , и гладчайшишъ егѡ вѣта и Божественагш ,
непамыгти

ненасытныи principioятъ : егоже ѿбрѹчила и зѧ
 прѣша , ѿтищении бывше видѣніемъ и дѣяніи ,
 и Ехѣстvenное ѿсланіе на горѣ , таюже и Адамъ ,
 полѹшиша . И сїе многимъ гаевъ показана во видѣ
 дѣтельство , таюшъ лицемъ блогодатиими по
 образу Стефана видѣнии баѧ , не въ сердце
 точю , но и на лицѣ сихъ и злнѣшия блогодати .
 Тѣмже , таюже и великий Оный Иоаннъ , явивши
 (таюже видѣтельство вида видѣвшіи) блогодати
 солнца видѣніе лицемъ . Иже и таюшъ блаженію сю
 страсть добрѣ пострадавши , и некоему познающи ,
 именъ называють и ѿ Ехѣстvenнѣмъ и вѣтѣ
 ѿгнѣваниаго Бжїа дѣйства и
 блогодати , и видѣтеленъ при-
 водатъ сѧхъ , таюже и
 ѿ пїеннѣй молитвѣ .

І ЖЕ ВО ЙНОЦѢХЪ КАЛА ЁСТА
И ГНАТІА ЗАНО ПОЧАЛОВЪ,

ХУДОЖЕСТВО И ПРАВИЛО , СЪ Б҃ЖІЮ ПО-
МОЩІЮ СОВЕРШЕННОЕ . И ШАСТЫХЪ СВІДЧІ-
ТЕЛЬСТВА ИМѢЩІЕ , ОНІ ЗВОЛАНІЩИХЪ БЕЗ-
МОЛВИШ И ИНОЧЕСКИ ПОЖИТИ , ОНІ ПРЕБЫВАНІЙ
И ЖИТЕЛЬСТВЕ И ПІЩИ ИХЪ , И СЛІКИХЪ
И КОЛІКИХЪ БЛАГЪ БЕЗМОЛВІЕ ВИНОВНО БЫ-
ВАЕТЬ РАЗДІЛИШ ПРОХОДАЩИМЪ Е .

Раздѣлъ же настоѧщіе сего слова сочиненіе на это глаꙑ.

ГЛАВА А .

Предисловіе сего слова , єже и первыя главы чилю
имати , о сбірці въ вѣрныхъ ѿ ДХА отаѓш , Б҃ЖЕ-
СТВЕННІМЪ и преєстственігемъ дарѣ же и благодати .

Подобаше намъ Богонаученнымъ сївшимъ , по Б҃жественнымъ
реци глаголаш , тако новый Законъ непреткнно въ
сіердце написанъ , неслышимъ пламене свѣтлѣйший ,
и благімъ

и благімъ и правымъ дѣхомъ суправдіемъ , ико чадомъ
и наслѣдникомъ Божіимъ , наслѣдникомъ же Христу ,
Агнеподражателю иже имѣлъ тѣсноты и мукъ , и никакоже требовати
вмѣщаго наѹчили сѧ : Познай Гдѣ . Цынѣ же ѿ иного ^ї _ї ^ї _ї ^ї _ї ^ї
нашего возраста ѿ блага землѣніе , и на горше предложіе ,
еще же и любаго вѣїара преисить , и непримиримое на
ны мученичество , дающе тици ѿ спасительныхъ и Егодѣн-
ныхъ заповѣдей наск блогнѣши сѹбои , по стремленіи
дѣшевъніи и мѣдрестовати и дѣлать подвиже . Тѣмже и по словеси
себѣ и мѣдрестовати и дѣлать подвиже . Тѣмже и по словеси
Божественному : Иѣсть разумѣваніе , иѣсть взысканіе Бга : ^ї _ї ^ї _ї ^ї
испно во вси праваго путь сѹклониша , исклучими выхомъ .
И ико ради совершеніе плодами сѹще , и сѣттоносныя и
Божественные благодати лишиша сѧ , требуетъ драга ѿ драга
и добрымъ дѣломъ спострѣстсованія же и помочи .

ГЛАВА ІІ .

Ико ради вопрошеніа иѣкоигш брата по намѣренію
егѡ . Ещё же и ради соблюденіа Отскія Заповѣди
ище просугрея настоѧщее слова егѡ подержаніе .

И понеже ты жела по словеси Гдѣ искытобати Божествен-
намъ и животворнаѧ писанія , и гайдонаватгнаѧ непогрешительна ,
ликоицю просятъ єти ѿ наск исклучильныхъ словъ и премна
написана полазы ради твоѧ , а можетъ быта и другихъ ,
иакоже самъ глаголеш : Аще и не прииде , но хотѧ иныхъ
иудиомъ , ико подовитъ , из Бжїи помошти и поминти
похвальное твоє желаніе , взыше спиртное наик сѹнѣти ,
либѣ ради и полазы твоѧ : тиже же дѣховное задо , вѣло
либѣничьшие , за г҃ашаніе къ благимъ дѣломъ , и продовѣ-
тельное люботрудіе вѣло похвальнице , паче же иныхъ боящи
ю Бга южденія , иже скрываючи г҃алица супротивъ
стражи : сверхъ же речиныхъ , и Отскію непомиающе Запо-
вѣда , иже заповѣдаша наик Оцы наши . и дѣховное
сѹнѣти , ико да и другихъ Егоминыхъ во сѹнѣи Спѣхъ сѹтѣи .

Икона Креста и Гнагія

Его же Сырькъ людѣ , и всѣхъ бѣше благихъ незленично-
подательный раздѣлтель , да даритъ намъ иконы и худо-
глагольныхъ слово благовѣщено во щирѣнїе сѹсть нашихъ ,
иже многицю и беззловѣнныи жицтвенныхъ слово вдохновенъ ,
полезы ради спасающихъ . Тѣкъ же и всѣмъ чг҃вымъ Гла-
да премѣдрѣ и разумѣти сѧ слышити ,
и икоже емъ сугодно , непреклонно житѣльствованіи . Зане
егъ нигдѣ , икоже писано єсть , не можемъ творити ическо-
же ѿ полезныхъ и спасительныхъ : и ико , лице не Гдѣ
созиждетъ домъ , всѣ трудишися зиждущий . И сѧ
сугбо сице єсть .

ГЛАВА Г.

Икоша великое дѣло намѣренїе предварять . Намѣ-
ренїе оуеш настоѧщаго сочиненїя єсть сїе , дабы на-
учитица , кое єсть основаніе дхобнаго ѿ Христѣ зданія .

А понѣкѣ намѣренїе предварять великое дѣло : намѣренїе
же обонѣхъ наск , наше по сиѣ изреции спасающа къ
дхобномъ твоему возрашенїю , твоё же дабы по речи-
ннымъ икренне пожити : подобающа прѣжде всиго иного ипы-
тати , къ какобомъ исполненію зданія по Христѣ взымающе ,
и начмо основанија полезное положимъ , погомъ временн
позвѣданцю , паче же сильше помоца вогатиши полѣшивши , и
покроевъ на начмовданіе архитектономъ дхя сугронимъ .

ГЛАВА Д.

Икоша великии по Бѣзѣ дѣланія начмо єсть , жи-
тельствованіе по Заповѣдемъ Спасителя , конецъ же ,
иже возвращитица изъ дарованій намъ иперва въ
Бжетвенному крещенїи , совершеннѣй благодати
Богородица и живочачальнааго Дхя .

Начмо оуеш великии по Бѣзѣ дѣланія , искрѣцѣ ици ,
ица тѣ , дабы тѣщникъ намъ всѧчица Образомъ , и вси
глию

имою житиелествовати по законоположению всѣх Еготборныхъ
заповѣдей Святителіыхъ : конец же , да бы возвратити
безднѣю ихъ къ тѣнѣ дѣнномъ наихъ быши ѿ самаго
начала , ѿ сїнныѧ избрани , совершенномъ дѣховномъ елагодати
возвратженю и изданію , или лише оугодно ти , сїцвой
дари возвратити , и верхаго Адама изъ дѣлами и похотами
шлюще , въ новаго и дѣховнаго обличія , иже єста Гдѣ
Христъ . Іакоже глаголитъ Екклесиастъ Павелъ : ГЛАДЬ .
Іако .
Чада моя , иже паки болѣзни , дондеже вособра-
зится Христъ въ васъ . И , еланы во Христѣ крестисѧ . Іако .
Іако .
во Христѣ обличіостася .

ГЛАДЬ 6 .

О томъ , какъ єсть благодать еѧ , и како бы
мощно было наимъ получити ѹ , и какъ єсть воз-
мѹщиющѧ , и какъ паки возмѹщиющѧ ѹ .

Но какъ єсть благодать еѧ , и како бы мощно было наимъ по-
лучити ѹ ? и какъ єсть возмѹщиющѧ ѹ , какъ же паки возмѹ-
щиющѧ , сїе свѣтлѣйший величаго златы душъ и азыкомъ ,
показуетъ ти (отъ Златоглава) сїце глагола : что же
єсть славъ Гдю бѣко въ зерцалѣ вѣнѣанце , въ тонкихъ Сераца Іако .
Іако .
присердѣемъ ; Гасинѣ сїе показывающѧ , єгда знаминий да-
ровній дѣиствовалахъ : Слави и нынѣ неѣста и судено
чудрѣти сїе имѣщемъ очиа вѣрныя . єгда бо крестисѧ ,
тогда и душа паче солнца сїжетъ . Думъ шишиемъ : и
не тоутъ звѣзда славъ Егію , но и ѿтъ прѣмлѣи иконо-
сѧніе . Іакоже бо ерезро чистое противъ лѣни солнечныхъ
лекащихъ , и само лѣчи неплѣнѣтъ , не ѿтвигшъ тоутъ єсти-
тель , но и ѿ сїнна солнечнаго : сїце и душа шишиемъ ,
и величаго ерезра свѣтлѣйшемъ бывалъ , прѣмлѣтъ лѣчу ѿлавы
Дха , въ славѣ виѣтра бывалъ , и таковъ , икобой быти
подобающа ѿ Гдѣ Дха . И по мѣткѣ словесѣхъ : хощенъ ли
показу ти сїе и ѿ Апостола фомѣианѣ : Помысли ѿ Павлу .
єгоже ризы дѣиствовалахъ : ѿ Питрѣ , єгоже и сїна начальшесѧ .

Занѣ

ИНОКОВЪ КАЛЮТА И ЧРНАЦІЯ

Зане аще не бы царскій образъ иконы, не бы непреступно
было сѧніе ихъ, не быша голікѡ ризы ихъ и сѧна дѣн,
отвояхъ: црквѧ во ризы и разбоянникомъ суть отравлены,
дѣлъ. Хощеш ли видѣти сей образъ и въ тѣлѣ сѧнія; возврѣши,
тѣ. глаголъ, на лице Стефаново, видѣша лице егѡ икона лице Агела.
Но сїе есть иного предъ глазомъ щильтъ сѧніемъ. Сѧне во
Мшунѣ на лицѣ искогда имѣаше, то синь въ душѣ шилю-
шакъ: и єїи многош бѣшне: Мшунѣово во чистѣнное вѣкъ,
а сїе безплотно. И икона Огнезрѣнныѧ лѹчи ѿ сѧніемъ
отблескъ на блаженії (тѣлѣ) искогдающе и въ Сынѣ пре-
подадутъ ѿ своего икона: сице и изъ бѣрными присоединяся.
Сего ради ѿ земли свидѣданіемъ ѿѣшакъ сїе,
и сѹшакъ на искѣхъ (иконо) во сѹмѣ мечтанихъ и но-
сувы мѣтъ, добро во здѣ и погребаніи горѣтъ, тако что
людимъ могуще наслаждатися благородствомъ, иже глаго-
лема же вѣлы, зане синь погребалемъ, и чистѣнными
вещемъ сѹдивляемса. Сюля бо слава искогдѣннаѧ и отра-
нила на сѧніе, иль два дни въ наси пребывающа:
потомъ погашаемъ ю, набодаше вѣро житѣнскіхъ веши,
и гробъ иконы Семаки лѹчи ѿражаютъ. И паки идѣ: Тѣлѣ
благородившихъ Егѹ, въ голикъ ѿблекутся славъ, єнокъ
иже видѣти моцно сими Семаки. И сего наимъ знаменія
искакъ и неясныхъ сѧній, и въ вѣтхомъ, и въ новомъ за-
вѣтѣ дати благоболи Егѹ. Въ вѣтхомъ во лице Мшунѣово
голикомъ сѧше славою, тако непреступно вѣкъ Семаки ѿнаго.
Въ новомъ же многош паче сего возвѣдь лице Христово.
Оуслышалъ ли єши глаголы дѣхобныхъ; оуразумѣлъ ли єши силь-
тани; позналъ ли єши, каковы суть болѣзни совершен-
наго ѿ ѿденія крѣпки, дѣхобнаго ѿрожденія нашего;
Каковы же суть приподѣлъ, и исполненіе, и поѣднѣніе
почести; и како во блести наши єста сю престрастевенніи
благодать и растѣніи и сѹмалости, и рѣчѣ ѿблести и помра-
ченіи, єноко наимъ моцно; и помѣщанія же суть сїа:
вихъ житѣнскіхъ веши, и тма рожданіемъ ѿ самыхъ
страданій, иже, ако вѣро, иль евреѣый поГОко, на ии

нагекающи , и дыша постоплаки , никаке тдохнаги , никаке возврати єм попыкнуть из прогнилому и блаженному добру , єтиже ради и сокорока : но ви єшь ѿ возмущения и дама всести поколебавшия , и шлютъвши , помрачавши и постоплаки : искоже паки имъ прогнила , спрѣти ѿ заповѣдей Г҃аныхъ ражданцилъ , не по плоти , но по дышу ходящимъ : дхомъ бо , глыть , ходить , и похоти ^{ГЛАДЬ} _{ГЛЯДЬ} . плотския не совершаиши , полезна суть и спасительна , и на подобие лѣствицы возводяще ихъ на самыи верхъ , на высочину из степени любобоя , также єсть Бгъ .

ГЛАВА 5 .

Икошко отъемъ крещеніи тѣи Ежественнюю благодать пріемлемъ , и сюю страстию скрыше , паки исполненіемъ заповѣдей возвращиша гму .

Но тогда въ Ежественныхъ ложеніяхъ , спрѣти во сущинѣ ильчи , всако тѣи пріемлемъ совершилию Ежественнюю благодать . Ще же нѣкако напоглѣдокъ , привременныхъ злоупотребленіемъ , и то житѣйскихъ вицехъ попеченіемъ и мглою страстии , ^С дабы не было ! скрываемъ ѿ : мощноз наимѣ и сице покланеніемъ , и Егодѣнныхъ заповѣдей исполненіемъ , паки восприять и отложить , таковъ пристрастіеніи сущности , и наимѣ єшь субнідти пресвѣтло . Обаче по мѣрѣ коєрѡждо въ вѣрѣ прилежанія и наимѣ єшь вѣрѣ , а напиаче помошю и благоволеніемъ Гдѣ ^{Гдѣ} иса Христъ . Искоже Глаголетъ етии Марко : Христъ совершилъ Бгъ синъ , совершилию крестившия илгода ита стаго дха дароба , привложеніи ѿ наихъ не пріемлишию , шкыванцихъ же наимѣ , и вѣдлиющиися по мѣрѣ дѣланія заповѣдей , и прѣблаженіе вѣры наимѣ подающию , дондеже дочигнемъ ви въ соединеніе ^{Будь} , вѣри , въ мѣрѣ возрата исполненія Христова . Ще сѹшь что ^{тѣ} , присноимъ паки въ немъ ѿродившия , и сїе сѹже ѿ него , и тѣмъ єшь въ наихъ скровеніи .

ГЛАВА 3.

Икош подобаєтъ жителемъ ѿющемъ по Езѣ вѣ
Заповѣдни проходить : болѣшю же чисть дѣланія
оудѣлати на соблюденіе первыхъ заповѣдей , и иконы
раждающихъ драгія .

Понеже очи начало и корень всѧкаго и иконы рѣкомъ ,
ищеаго дѣланія єсть ії , дабы жителемъ бояти по Свя-
тыницимъ заповѣдемъ : конецъ же , и плодъ , дабы паки
возмѣтити изъ дарованій намъ исперва кріщеніемъ созер-
шенніи благодати Дхя , въ наизъ ѿщай , нераскальна бо ,
глаголетъ Бжія дарованія , но спогребеніи отраслими ,
шкряблами же дѣланіемъ Бгодінныхъ заповѣдей . Подобаєтъ
по силѣ исполненіемъ всѣхъ таковыхъ заповѣдей , ѿщие въ наизъ
пам'ятіе Дхя щатися всѧкими образомъ воззнатити , дабы
бѣнѣше оудѣлти . Свѣтынии моки бо , глаголетъ изъ Ев-
ангельскаго Дѣда , ногама мояма законъ твой , и съѣтъ
стезамъ моних . И , заповѣдь Гдака прославиша Очи .
И , ко всѣмъ заповѣдемъ твоимъ направляхся . И , на-
присникъ юаннис : Соблюдай заповѣди єго , въ немъ пребывасть ,
и тонъ въ немъ : и заповѣди єго тѣжки не суть . Спі-
тель же : Амѣліи заповѣди мои , и соблюдай ихъ , тонъ
єсть либан ма . А либан ма , возвѣшиши бѣдитъ Очи
моимъ . и авзъ возвѣши єго , и пѣнила єму саму . И , аще
јуто либентъ ма , слово мое соблюдитъ , и Очи моя возв-
лентъ єго , и къ нему приидемъ , и Свѣтель оу иконо сопбо-
римъ . И не либан ма , словесъ моихъ не соблюдетъ .
Паче же на первыхъ иихъ [заповѣдей] , и главнѣшихъ ,
и иконо матеръ прѹчихъ болѣшю чисть дѣланія оудѣлати
подобаєтъ . Тако бо съ Бгомъ , испогребши глаго и пред-
лежащее намъреніе , сирѣть самое благое начало , и конецъ
желанія полнѣти возможемъ , сирѣть пам'ятіе Дхя .

ГЛАВА ІІ .

Икош начало всѧкаго Бголюбезнаго дѣланія єсть
призываеніе

призывающе из вѣрою имене Г҃да нашего Ииса Хрѣта,
и вѣдѣть из симъ, прозѣбающій ѿ насъ міръ, и любы.

Начало всѣхаго Богоизбѣнаго дѣланія єсть призывающе из
вѣрою именемъ имене Г҃да нашего Ииса Хрѣта, иконою
той речи: Безъ мене не можетъ творити никакоже. И изъ симъ ^{Иса: 6: 5}
(призывающемъ) прозѣбающій міръ: Подобаетъ бо , глаголъ ,
молитвомъ безъ гнѣва , и размышленіемъ : и (посему) любы , ^{Гал: 5: 13}
Богъ любы єсть , и пребывающій въ любви , въ Богѣ пребывающій ^{1: 4},
и Богъ въ немъ . Сен же міръ и любы , не токмо благо ^{1: 3},
прѣлестно творѧщъ молитвъ , но и ѿ самыя єще молитвы
раждаются и возвѣщаются иконою Бѣстѣннаго сокровеннымъ
любы , и возрастаютъ , и совершенны бывають .

ГЛАВА А.

Икона чрезъ каждое изъ сихъ трехъ способъ , и вѣдѣть ,
сбѣтие вѣхъ благъ подается намъ .

О сихъ трехъ , паче же ѿ наїдаго изъ сихъ способъ , и
вѣдѣть , сбѣтие вѣхъ благъ подается , и извѣщается .
Призывающе изъ вѣрою имене Г҃да нашего Ииса Хрѣта ,
милость , и постинный животъ въ немъ сокровенный извѣстно
упомянутъ прѣдѣла , икона сердца чистѣ призывающемъ именемъ
Г҃да Ииса Хрѣта исконицъ ея , икона другомъ исконицъ
Бѣстѣнномъ приснопечѣщемъ : примириющимъ же всѧкъ сѹмъ ,
и ни єдинаго предѣла имѣющимъ міромъ , примириеніемъ изъ
Богомъ и друга со другомъ подобающемъ : любови же ,
блаже слаба несрѣбренна , икона Она єита конецъ и глава за-
кона , и Прокопъ , и икона любы Богъ именѣтъ , всѧко
изъ Богомъ соединяющася , оупраздняющася грѣхъ нашихъ
правдою Бѣжинъ , и прелѣтнѣ дѣятѣльніемъ въ настѣ люби
ради сыноволоженіемъ благодати . Любы бо , глаголетъ , по- ^{Лк: 13: 34}
крыбающе множество грѣховъ : любы всѧ покрывающъ , всѧмъ ^{Лк: 13: 34}
вѣръ ємътъ , всѧ оупоблѣтъ , всѧ терпѣтъ , любы ^{Лк: 13: 34}
николиче щадящихъ .

ГЛАВА

ГЛАВА І.

Нікш и Гдѣ нашъ Іисъ Христоъ во времѧ спаси-
тельныѧ страсті , сѧ оученикѡмъ своимъ . Гдѡ
неко́дниѧ нѣкія заповѣди . и наследіе Божественное,
страданіе : таюжде и по воскресеній .

Темже и самъ прилагій и сладчайший нашъ Іисъ Христоъ ,
и егда на болѣю за мы страсті свою пріиде , и егда по
воскресеній Апостолъ писа , єще же и виагда ко своему по
страдающихъ Отецъ , и нашимъ по благодати , имѣаше восходиши ,
аки Отецъ всирий и чадолюбивъ , сѧ нико нѣкія неходи-
мыѧ заповѣди , и оутешенія любезныѧ , и сладчайшиѧ ,
и избѣгнія , исконе речи , залоги , паче же наследіе Бого-
подобнаго несемлемое , всѣмъ своимъ страданіе : и Сво-
имъ благородствомъ , аже благолетъ по оученикѡмъ , наставши
спасителю страсті , тако : Аще чесо просните во Имѧ моє ,
аѣзъ сотворю . и , линна , линне , глаголю вамъ , нико
бникаше чесо проинте ѿ Оца во Имѧ моє , дастъ вамъ .
Дослѣдуетъ просните во Имѧ моє : проинте и приимете .
да радость ваша исполнена єздитъ . и въ той день бо
Имѧ моє воспросните . и паки по воскресеній : Знаменія
вѣрніицимъ , сѧ послѣдуетъ : Именемъ моимъ вѣсы ника-
ицъ : вѣски возблаголичъ новы : и прѹча . Послѣдуетъ
имъ глаголетъ и наперникъ : Многа же и она знаменія ,
сотвори Іисъ пред оученикѡмъ своимъ , паке не суть писана въ
книгѣ си : Сѧ же писана вѣща , да вѣрите , нико Іисъ
Есть Христоъ Сынъ Божій , и да вѣрююще , иконы имите во
Имѧ егѡ . и Божественное Паче : О именіи Іисусѣ вѣско-
полно поискителъ , и прѹча . ибо Апостолъ дѣланіахъ
ище написано есть : Тогда Петръ исполнися Духъ отъ
Бога : Разумно єдинъ всѣмъ вамъ , и всѣмъ людемъ Іис-
уси , нико во Имѧ Іисуса Назора , егоже вы расплюте ,
егоже Богъ воскреси ѿ мертвыхъ , и имъ еи стояніе пред
вами здравъ . и помолихъ : и ишти и ѿ единому же
имомъ

ИКОМЪ СПІСІНІЛ : Нікогда во ѿморої Імпнї подъ небесамъ дамаго, тѣ.
 въ чловѣціхъ , въ немъже подобаітъ спасиця намъ . И паки
 Спісініл : Даде же ми велика блага на небеси , и на земли . житій .
 Ово же паки говірьетъ изъ сихъ , аще Богочеславъ Гдѣ
 руко ко Апостолу пріиде крта : Миръ юстаблю бамъ , миръ ішод .
 монъ даю бамъ . И , ей глаголю , да бо мнѣ мири юмати .
 И , ей єста заповѣда моя , да любите доброти . И , ѿ сего
 разумѣніи вінъ , ико монъ оѹчиши єсть , аще любовь
 юмати между собою . И , ико же возлюби мѧ Оца , и азъ
 возлюбихъ васъ : преображеніе въ любви мої . Аще заповѣди
 мої соблюдите , преображеніе въ любви мої : ико же азъ
 заповѣди Оца могъ соблюдохъ , и преображеніе въ єго любви .
 И паки по воскресеніи въ мазаніяхъ врігина множицю да-
 баше мири , иблажса геомы , и глаголя : Миръ бамъ . ішод .
 И изъ Петру , ємъже и первенство надъ оѹчиши вѣти ,
 показавъ , ико попечиціе паства єшо єста воздаеніе нѣкое
 за гордичайшую єшо любовь изъ самолѣ Гдѣ Христъ .
 Ико глаголицъ трижды : Аще любишъ мѧ Петре : рати
 єніхъ , паки Святи моя . Можна согласно съ наперіїнимъ
 речи и сіе , ико ѿ показанныхъ сихъ трихъ приданыхъ
 дѣланій , рождаются намъ иная нѣкая нѣрѣдна три , паки
 єста : очищеніе душъ , просвѣщеніе , и совершеніе .

ГЛАВА ЛІ .

Ико изъ сихъ трехъ соткакаются вѣа добродѣтели .

Аще же ико собрѣнію богохочѣлъ бы шѣкъ испытати ,
 гласовѣй на сий преподіїнѣи и нерадгорженнѣи вірюша шерашити
 поѣщеніи въ соткании великии добродѣтелии богоати и Бого-
 дѣланію порфурѣ . Ибо житіевѣто по вѣти єсть , ико
 ико же честна вріга и ціпа залогопещиця , наизнамъ
 единии ѿ друрія (добродѣтель) ито забищацъ , и вѣа во
 единю соткавены . Ибо и единю дѣло многа собрѣніи +
 єже єста нѣкреніе съ ними живѣшии чловѣціи юбокнити .
 Богоагдѣти же ико сонвали нѣкіими и концами , пленгтильниихъ

Иноковъ Каміста и Гната

Сныи из вѣрою призываютьъ , аще же хощешъ ? надѣждонъ
и смиреніемъ , любезнѣшаго имене Глаа Іиса Христъ . Мпромъ
же кѣнишъ и любобію , иже єгда Богонаслажденное воинство
принесенное и живоподателное Арабъ ? єгорке во времѧ
каланія , и поже подобаетъ причащанія ? не смерть ,
пакоже первозданный человѣкъ , но жиотъ негнющій и
вѣчный прѣблетъ .

ГЛАВА ВЪ .

Ико даръ и пришествіе отъго Дхя ш Бга Оца
вѣрнымъ ш Христѣ Іисѣ , и ш отъма єгѡ именіи даетъ .

Еще же даръ и пришествіе отъго Дхя , дарятъ ш Бга
Оца вѣрнымъ ш Христѣ Іисѣ , и ш отъма єгѡ именіи
пакоже глаголетъ сѧмъ преображеній и душепленій Глаа
Іиса Христога ко Апостолу : Ико сѹне єсть бамъ , да ѿз
иадъ . Аще бо не иадъ ѿзъ , оутѣшитель не прїдетъ къ
 тебѣ . Аще ли же иадъ , послѹ єго къ бамъ . И єгда же
прїдетъ оутѣшитель , єоже ѿзъ послѹ бамъ ш Оца , Дхя
иотини , иже ш Оца неходитъ . И паки : Оутѣшитель
же Дхя отъи , єоже послѹ Оца бо има тое .

ГЛАВА ГІ .

Ико праведнѣ оутѣшили отъи Оцы наши , и
ко живоціимъ въ нихъ отъимъ Дхомъ молитвила
наамъ въ Гдѣ нашемъ Іисѣ Христѣ , и ш негѡ
просити милости .

Снихъ ради оубо и славнѣ нартавици наши и оучители
и со живоціимъ въ нихъ всерѣтимъ Дхомъ , зѣло премѣдрѣ
всехъ наставитъ , прежде всіяко иношъ добраго дѣланія
и поученія , паче же въ поприщи Боготвориаго безмолвія свѣ
вдати хотающимъ , и поиздѣти ива Бгъ , и шгогнѣти
мира , и оумомъ безмолвствовати , въ Гдѣ молитвила , и
ш негѡ милости проинти въ смиренія , и вистое и мадчайшее
єгѡ

єшь їмъ ? непротягнно їмъти дѣломъ же и поученіемъ ,
и сї въ сїрдцѣ , и во сѹмѣ , и во сѹтнахъ вѣвъ ѿно-
сити , и въ немъ , и изъ немъ и возвысити , и пѣти , и
спіти , и воротити , и дѣянити , и ѹти , и піти ,
и вкрайти речи , пониждити всѣ подоби творити . Іакоже во
семъ щесть вѣкъ всѧко лице відѣть отекається , паче же ищите
бываєтъ въ насъ ѿ полезныхъ : тѣко семъ въ насъ приступає вѣкъ ,
всѣ сопротивное ѿгоняетя , и ищите ѿ благихъ ѿиудѣблюте
намъ , и ко исправленю ищите єсть невозможно . Іакоже и
самъ Гдѣ нашъ глагол : Іако иже вѣдетъ во мнѣ , и ізъ іѡ: іо.
изъ немъ , той сотворитъ плодъ многъ : Іако безъ мене не
можите творити ищешите . Тѣмже сї дѣло и їмъ всѧкомъ
воздвию страшное и честное , єже паче всѧкаго дѣла и їмене ,
и мы недостойніи изъ вѣрою призвавши , и на немъ вѣтрила
и митошаго слова висовѣзѣ растрефеше , сїце глаголати ,
и на предища простирати начинаемъ .

ГЛАВА ДІ .

Іако подобаетъ безпогрешни ходити хотащемъ
по Гдѣ течеи бе змольба , прѣжде вѣхъ и збрѣти съ
совершенныимъ ѿрченіемъ и побиновеніе совершенное .

О їмені великашо Гла Спаса нашеѧ Іиса Христъ , рѣшишо :
Ізъ єсма вѣтъ , и животъ , и ютина , путь и дверь къ Глу
Сѹ : и мною аще кто виидетъ , спасется , и виидетъ ,
и вѣдеть , и пажитъ ѿбрашится , сирѣчъ ѿиудѣлью .
Всюли тѣмъ , иже глаголазъ , и искреникъ тѣхъ совѣтуети .
Прѣжде вѣхъ и зберѣти съ совершенныимъ , по ѿчинномъ
тайнѹчию , ѿрченіемъ , и побиновеніе непрѣтворное , и
совершенное , сирѣчъ потиже ѿбрѣти настѣбника и ѿчигла
непрелестна : непрелестна же ишь да вѣдетъ въ томъ ,
чтобы представлить ѿиудѣльство , ѿ иныхъ глаголахъ , ѿ
҃ючинныхъ писаній , и дхоносныхъ (мѣжій) словицехъ їмъша
ютильство согласно , виска разумомъ , смиренна же мѣров-
аніемъ , и исками нары блага , и ѕковѣ глаголахъ быти

Богоспѣданія

Иноковъ Каміота и Гната

Богочестивиа словеса , по Христу оучителю . И шефетъ Сномъ
бако Оцъ родномъ синъ щадимый приступиша бесс тѣломъ
и душомъ пресыпани въ того времени , ходя по повелѣніемъ
Снаса , взири на него бако на самого Христа , а не бако
на человѣка , вслѣдъ нѣвѣре и сомнѣніе далече въ себѣ по-
вѣрши , єще же и мѣрованіе и болю изъ холѣніемъ .
Сице вѣдь прости и никоопытливъ , ходя въ следѣ оучителя ,
бако иѣко зерцало имѣя созерцавъ себѣ , во извѣстованіе
гасное несомнѣннаго и сокращеннаго изъ гадночтителю послышаниј .
Ще же когда и вѣфаещъ иѣчто въ сопротивныхъ Стани въ
твою мысль враждѣніи на благахъ дѣвола , бако въ бѣда и
Сгнѣ щикоти , изъ самому сиѣ и изъ подмѣщущемъ пре-
лестникъ премѣдрѣ простибоѣща : бако не наставляемый
наставляемаго , но наставляемій наставляемаго наставляемъ ,
и не ѿз начальствующаго , но Сонъ мой вѣдь воспѣтъ ,
и не ѿз Сномъ , но той вѣдѣ мнѣ быта , по словѣ
Дѣственника , и смири подобна . И нутрько во паче таисоваго
вѣни . Пребывающа , сирѣти повиновѣнія , искреннѣише єсть извѣш-
вшемъ вѣпрекословиц раздѣлти иконыиа своиихъ согрешеній .
впіканъ же быти въ Бѣственнико кнїгу спасаемыхъ . Ще во
по блаженному Паулу , Сиз Бѣти , и Бѣз наихъ , Гдѣ
Іисъ , по наимъ наихъ ради быти , и Отъекое благоволеніе
иѣло премѣдрѣ отроя , таисовимъ , бакоже видимо быта ,
течаше пѣтемъ , имѣя и за благоговѣніе по человѣчеству
фатѣ . Отъеческаго подобия возвѣщенія : Смирихъ во , глерѣ
свѣ , послышанія быти дѣже до смерти , смири же крестныѧ .
Тѣмже и Бѣз его превознесъ , и дарова єму имѧ , єже
паче вслѣдъ имѣне , и прочая . Кто же оубо дѣвостинѣ
надѣртъ , да не рекъ несмысленіе , полутиши славу Гдѣ и
Бѣз и Спа Іса Христа , и Отъеческія почести , не избравъ
такожде отезю ходити изъ наставникомъ и оучителемъ
нашимъ Іисус Христомъ ; Подобаетъ во и оученикъ , ще печатъ
сей быти бако оучителъ , бако на изображеніе и начальнообра-
зіе начищше , таисъ всю сило душі , взири на изображеніе на
жиглѣ прѣстѣново , и ѿбѣтииа єго , и тѣатна єму
вѣти .

по всѧкъ днѧ ріновати . Тако , и ѿ вл҃тии Г҃тѣ ѿсѣ
Х҃тѣ писано єсть сї : И вѣ повиннаса Оѹх и Мѣри
свой . И самъ Спаситель глаголащъ : Не придохъ , да по-
слѣдяще мнѣ , но послѣднти . Иже хощетъ жити иною ,
и нечестивыи самовгоднѣ и самобластии , и вѣ наставника , таковыи
житиша ли , ико можетъ Онъ ходити по землю . Бѣстѣни-
иимъ житиимъ ; И икоша щида ; иакоже чрезъ копаниемъ
(мѣста) скачай . И глаголащъ Аѣстѣниикъ : иакоже не
имыи наставника судьба въ путь заблѣждайся : тако и
самобластии иноческии путьемъ ходѧи судьба погибнитъ ,
ище и всѧкъ премѣдростъ міра иго вѣстя . Сего ради и
мнозинъ , да не речемъ венѣ не повиннѣиши , и не съ собѣ-
томъ ходашинъ , изъ труdomъ и погомъ исконидаще стянуты
множишиша ; иергию же иконы вѣльми малѣшиша ; иѣции
же и вмѣсто пшеницы сорнякы , субы ! пивели , иакоже
ходашинъ , по глаголу , икоческии и самоугоднѣи мѣдо-
ваниимъ , егоже иицтоже єсть горше , и сѧмъ сандѣтель
Аѣстѣниикъ , тако пиша : Еланы къ поприщу сѹмнаша ^{бѣстїи}
и исповѣданія сопицнса воспрѣисте : Еланы иго Х҃тобо на
всю свою землю хощете ; Еланы времѧ свое , на всю иною
возвождити тицнися : Еланы самиихъ себѣ въ небою предати
спѣшите , да вмѣсто Онъя свободу прїимите : Еланы рѣками
дрѣгнухъ возвышаеми , и пловѣще вѣликѹ сѧи прѣлавите
пѹчину , субѣдните , ико краткимъ иѣкимъ и житокимъ
путьемъ ходити воспрѣисте , едину токмо прѣиста на сѣѣ
имѣшину , еїа же нарицащя икоческіе . Сего бо во всѧкъ
шага , также возвинити быти блага , и дѹховна , и
Бѣгободна , въ сїа прежде даже не пойде , достиже :
пословашніе бо єсть еїа не вѣровати спѣѣ во врѣхъ благихъ .
до конца иконости . Тѣмѣ и ты , сїа изъ разумоли
познави , и благой и нешемлемой части , къ небеси путьево-
дащиго бъзмольїа ѿбъзнатиа жела , послѣдніи добрѣ постно-
бленными , иакоже тѣѣ показася Закономъ : и пїкѣ сїа
радостю возвини пословашніе , тако бъзмольїи . Иакоже бо дѣл-
віе восхожденіе єсть къ видѣнію , тако и пословашніи къ бъзмольїю .
И не прелажи

Анонкоз Каміста и Гнатія

ПАТІКЕ. І не прелагай пред'ямъ , бісоке писано єсть , та же положиша
ОЦЫ . І горе же єдиному . Снігъ во Свразомъ доброе
Шенобанія начало положиша , временнъ продолжающася , и
покровъ благославленій возвложиши на начало зданіе ахъ .
Анкоте во єгюже начало , по речемъ єсть неисковно ,
то и все швержено : такъ напротивъ , єгюже начало исковно ,
то и все благолѣпо єсть , єще же и благочинно , аще и
сопротивное нѣкогда случается . Обаче и сїе ѿ нашего
предложенія и произволенія сбываче прибылати .

ГЛАВА ЄІ .

Какъ єсть знаменія истиннаго побиновенія ,
еже содержитъ истинный послышаникъ , могъ бы быти
всѣ погрешенія побиндоюща .

По понѣкѣ со такобомъ житій многое єсть слово и не-
здає насаждло , тѣмре и проходашпъ сїе , различнѣ
проходяще : подобаетъ и сїе Сномъ лада искажа ини знаменія
показати тѣкъ , та же и содержитъ иконо правило и вербъ дриво-
дѣланъ и погрѣшишъ , непорочнѣ бѣдши жигелестбоали .
И оубо глаголемъ сїа : подобаетъ истинномъ послышаникъ ,
шисоке намъ минетъ , хранити путь си добродѣтели по
вѣщемъ искадѣ : и первѣ вѣръ , сирѣчъ , имѣти єму чисту
и искренну вѣръ къ настоятелю своему , до чолника , иконо
имѣти самаго видѣти Христа , и побиновати , бісоке гла-
голетъ Гдѣ Тыс : Савшади вѣръ , мене савшартъ : и
шметгальса вѣсъ , мене шметгартъ , шметгальса же мене ,
шметгартъ послышашо мѧ . И всако , еже не ѿ вѣръ ,
грѣхъ єсть . Вторю (добродѣтель) истину , сирѣчъ
истиннеговоанти єму въ дѣлѣ и словѣ , и совершеніемъ
непобеданіи помысловъ : начало бо , писано єсть , словесъ
твоихъ истини : и истини взыските Гдѣ . И Христосъ
жигалогъ : Азъ ємъ истини : но оубо и самонитна
наречеся . Третю (добродѣтель) єже не творити своихъ
волн : тщета бо єсть , глаголитъ , послышаникъ ,

Ѣже творити свою болю : то пріисно ѿткнти и волити ,
сиречъ , не понятлемъ ѿтъ твоего сѹа . Четвртъ (добро-
дѣтель) єже ѿнѹдъ не преногловити и любопрѣтися , по-
неке преногловите и любопрѣтися иѣста (дѣло) благочестивыхъ ;
пышитъ во ѿтчинѣшии Пачмѣ : Щще ли кого мнитса тѣрѣи ,
мнъ быти ? мы таковыи . Сыгна не имамы , иже цркви
Божи . Щще ли же ище прости ? и Сбще вѣтъ христо-
ниими возвранѧиемъ таковыи , многъ паче иночомъ , да ище
Гда ради ѿбѣщаниемъ побноватиа совершишъ : преногловите
и любопрѣтися бываша . Іакоже рече : высокомѣдръ иночъ
преногловити : смири : Іакоже и напротивъ , сиречъ єже не
преногловити и не любопрѣтися пронеходитъ ѿтъ бѣрна и сми-
реномѣдра злѣшанія . И пять же (добродѣтель) по-
добарте хранити семъ , єже имѣти совершенное и чистое и
предстоящее исповѣданіе , Іакоже и на постриженіи икона пред-
стражнимъ предстояще преноглови Христовымъ , предъ Егомъ и
Ігумиї Аггаси дахомъ ѿбѣщаніе , єже имѣти наимъ начало
и конецъ то именіи нашими ко Гду ѿбѣты и соглашіи и
исповѣданіе тѣлныхъ сердца . Рече и блаженныи Дѣдъ : Гѣхъ ,[†] и
исповѣдъ на мѧ беззаконіе мое . Гдеи : и ты ѿтъ ѿтъ
нечестіе сердца моего . И дѣствичникъ : Разы блажены , не ѿтъ
предупрѣкти на горше , но ищутъ . Слѣ пачеиное
показанныхъ добродѣтей исполненіе премѣдръ и разълітие го-
вядій , искликіи . да вѣсть , икоша ѿнѹдъ полѣтии
праведныхъ , икоша по ѿбрѣніи , блаженство . И иѣ оуко-
вѣть долгопамѧтиаго послышанія ѿбонута , и ани корни и
ѡнованіе : оулишн же , и иконы суть вѣтвіи , и плодъ и покровъ .
Со послышаніемъ , паки глаголитъ дѣствичника , смиреніи , ѿтъ
смиренія разълідіе , ѿтъ разълідія разомогрѣе , ѿтъ
прозрѣніе . єже иѣста дѣло єдинаго Бга , и даи дѣлъимъ
ѿ иго нѣрадиціи и пристрастіи иѣшии ѿтъ иго блаженіе
Бгодѣніетѣлымъ . Сверхъ речиныхъ же да будетъ ти ѿбогати
и гїи , икоша по твоемъ иудаїстомъ погибніи
погочаритъ въ тиѣи и смиреніе , и паки по смиреніи разълідіи .

Іакоже

Иноковъ Каміста и Гната

такожа по чину и пречал . И подвигаися и єлико ти мочно ,
непогрѣшихъ тещи вѣтимъ послушанія : тако во и на преднал
вѣз погрѣшилъ вѣдши . Аще ли же вѣ начальѣ повиновенія
и тѣако храмашин , вѣждь , ико не добрѣ шончнин прече тиене
предлежащаго начала , єже глаголъ по Христу птигельство , иже су-
вѣнчашися дарзелымъ постѣднеламъ вѣнцимъ . Сего ради послу-
шаніе и и сѧ предпосохомъ иконопства Снаго , тѣко искіи наставника
да бѣдетъ тиѣкъ икона ѿ кораблиниковъ назидати къ людению не-
засажденія , да неислонитъ на Сное взира , препытти возможиши
великую добродѣтети цѣчину , и сице неболѣемаго пристанища вѣ-
страстія достигниши . Аще ли и вѣра искла и боленіе на тѣ
нандегъ , и сїи привѣтія во твоемъ повиновеніи : нѣтнаго во
пославшика , иже самъ дѣйствъ , по слову Сѣвѣ , и повѣдѣти
можетъ . Но да тиѣкъ и чистыи пречуднаго послушанія высоту ,
сїика єсть , віратцѣ посажимъ . Единое єще изрѣчніе старо
Сїа воспоманіемъ . Глаголетъ ѿно паки івѣтглений жириль-
ства по Христу івѣтчилини , и новыи Веселіи небесныя аре-
ствици : Шаломѣніе Сїи поставляютъ быти Святіе , илю-
мініе же итѣнъ , слезы же непорочныя , сѹмовеніе : ближнєе
же послушаніе , іудиша исповѣдніство быти , вѣз низложе
ннитоже ѿ отрастныхъ очзитъ Гдѣ . Доволена ѿно и сїи
єсть , ико же намъ лнитъ , къ іасищемъ паки и по-
хвалѣ неподражаемаго образа и неблаженаго послушанія : єще же
возможемъ искломъ сїи оуразмѣти и познати , аще изъ вѣнч-
тѣкѣщемъ возможимъ и соразмѣтимъ . Чго ѿно сокрушенія
и мертвости выстѣ намъ виновно , вѣ начальѣхъ не таюбимъ
бывшимъ сотвореннымъ ; чго же икона повиненія и безсмертия
напротивъ виновно ; образа же перваго виновно ,
сїрече Гдѣ , своеобразіе перваго Адама , и еборине , и непо-
кореніе , инише обврженіе и приступленіе быти Бѣстѣнныя
заповѣди : втораго же , сїи че иртѣніа подлѣтѣло , вто-
раго Адама и Гдѣ и Сїи наше и Гдѣ Христъ ко Сїи
едину хотѣніе и повиновеніе , то иже заповѣди єго єшта
сокрушеніе : Ізъ бо , глаголетъ Спітнелъ , ѿ себѣ не глаго-
ляхъ ; но пославши мѧ Сїи , той мѧкъ заповѣда даде .
Что

что же и что възлагою: и вѣръ, и икона заповѣдь ешь та.
 Животъ вѣчный есть. Иже суть изъ глаголи, иконы рече
 аще Оца, тако глаголю. Такоже сущъ въ праотцахъ и
 въщихъ по немъ корена всѣмъ начальныи и матери есть
 возношніе: тако въ новѣтъ Евхилосѣцъ Иисус Христъ, и
 иелакиниихъ по немъ жити, начало и источникъ и шанованіе
 вѣхъ благихъ, есть смиреніе. Таково стояніе и чест
 видимъ, икона собою да и гордѣши паче насть сущее чи-
 положеніе щенное вѣхъ Еговидныхъ Аггас, еще же и наша
 великая црквица. А напротивъ яаковаго законоположенія сѹко-
 нающыи, и строптиво да не глаголица дѣрзостнѣ жити
 хотѧщими, и Гра и небеснаго вѣтлаго настѣда, и
 соборныхъ апостолъ цркви югофратиша и толчатиша, и то
 имъ и Срѣдній геній ѿсматриша тайонавчаема и бѣримъ.
 Еще лѣбдимъ денинцы блодплатицъ, ибо вѣтъ времена
 вышніиимъ блодсловицъ блодлавицъ єритиомъ пострадати
 глаголемъ, икона Егописанная представлѧютъ словеса, иже
 за камоугодиѣ и гордости. Бжественнѣ, икона рече, слабы
 и наслажденія, и щеннаше сорваниѧ склониѣ ѿбраженіи быша.
 Рикоша же иѣцын ѿ премѣдыихъ, икона противныхъ против-
 нымъ єуть цѣльбы. Понеже сущъ начальниихъ вѣхъ есть
 виновно непокореніе и ичиненіе, радостніихъ же повиновеніе
 и сокрушеніе и подобаетъ виновніи вѣтъ погрешнія жити
 жалюциемъ, въ повиновеніи икона Оца и непреобретнаго
 приживати, времене коностю и вѣдѣніемъ Бжественніихъ
 (дѣланій) державъ ислашаго, и въ житїи оскрашена ли-
 комъ добродѣтелей, и повѣтніе икона и созѣтъ вѣнчаніи
 икона Бжія гласы и совѣтъ: спасибо есть, глаголица Прѣдѣлъ
 во мнозѣ совѣтѣ. И мѧжъ безъ совѣта сѧмъ противъ ико-
 на спорятъ. Дще же и безъ яаковаго въ повиновеніи
 ѿбученія иѣкиимъ ѿ слѣдніихъ Оца слѹчнса Еготворногъ вѣ-
 мѣліе, и по Бѣтъ совершенство полѣти: но по ѿкровенію
 Бжественному, и рѣдце. Пилю єста, икона рѣдкое икона
 законъ цркви, икона иже єдина лаговица бѣхъ твоицъ.
 Но ты икона иѣкона предводителевъ вѣдѣніи всегда рѣтнаго
 Егзомонія.

Анксовъ Калита и Гнатія

БІЗМОЛІЯ ПОСТІННОЕ ПОВІНОВІНІЕ БЫТИ БІРДІА, СОСТАВИ в ЕДІНОМ
СМОГІТЕЛІЧІ БЫВША, и ходи по Свєте ПОЛОЖЕНІИМІЗ ПРЕ-
ДАНІЯМА БІЖІТВЕННЫМИ ОЦІ: ТАКО бо и почестій ЗАКОННЕ
ПІДІШІНХІС ПОДОВІШІМЕЖ. ЧУГО же, восхочетъ ли кто прив-
чавшагося ПОСТІНІСА без НАСЛАДНИКА НЕПРАВІСТІ, не
су познає СИАГО; єще же и ПУЧИНЫ МОРКІА без ІСКІННІГО
КОРМУЧАГО, подобенъ же и каковыя лиши ХІТРОСТИ и ХДО-
ЖЕСТЬЯ без ОУЧІНІЯ НЕПОГРЕШІНА: ХІТРОСТИ же ХІТРОСТЬЯ,
и ХДОЖЕСТЬЯ ХДОЖЕСТЬЯ, и ко БІУ ВЕДВІЦІЯ СІГЕІІ, и ВІЗ-
ДЕРНІЯ МЫСЛІННІЯ ПУЧИНЫ, сіргічі, ІНОЧІСАГО ЖІНТЕЛІСТІВА,
єже суподобиця ІГІЛСКОМУ ЖІНТІЮ, і матірі же иконою
ШІЧАТИСА, и конець иго бірдіетъ ли сеїтъ подвійти без
НАСЛАДНИКА и КОРМУЧАГО, и ІСКІННІГО и ПОСТІННІГО ОУЧІНІЯ;
Таковыи БОНІТННІИ, каковы бы ни были, оумоди зеїе прев-
щаєти, и прежде, єже положити начало, прелестімъ, таіко
не по ЗАКОНУ ШІЧАТИСА, писоже и напротибъ СЧІСКІИМЪ ПО-
ВІДІАНСА ПОЛОЖЕНІЇМЪ прежде даіше не пойде, конца достиче.
СЕІКДІХ во ІНІДІХ можему сувідетьи, илі на плоть ікожи
подобаіти веїбати, илі на страгти и вѣсы вошржити:
Добродітельемъ во, ікоже писано єсть, злобы приводржити,
и єсть нікако соседни. СЕІКДІХ же наказываєти твіснамъ
ЧУБІТВА, и душевныя сини ікою вг гублехъ соглашати; паче
же, како, міцно єздитъ намъ разводити БІЖІТВЕННИМЪ
ГЛАСЫ и ШІРОБЕНІЯ, и СУТІШЕНІЯ, и ВІДЕНІЯ БІЖІТВЕННА, и
єще же и лесті, и водады, и прелесті, и меуетнія
БІССІСІВСКА; и да вікратці речемъ, како вг соединенія БІЖІА,
и БІДОДІННІЯ ТАІНОСОВІРШЕНІЯ и ТАІНОСТІА предвістити сподо-
вимся без ТАІНОСУЧІНІЯ ТАІНОСУЧІНІЯ ПОСТІННІГО и ПРОСВІЩЕННІГО;
Не возможно єсть БОНІТННІИ, не возможно. Внігда и со-
єда изберанного, благінніїшаго ПАУМА ОУІДИМІЗ, ТАІННИСА
НІНЗРЕЧЕНИИХІС, іуга ХУГОБЫ, івтетъ міра. Свєце єданце,
всіхъ веїліннія ОУЧІНІЯ, вкіпре со апми діннінми, и сораз-
тіл є, смотреблюща благовісітвованіе, и почті, да не како вонци
ті, ті, илі тікож. єще же и сім'ю ті премідрогти
Іші: б. Гда нашішо ІІса ХУГА, и сеїтъ вѣщаюша, ікою сіндіх
и а,

ся ибесе ѡ не да гтворю болю мою но болю помаішаго ма ѿца :
 ѡ пресвѣтъм же и животворящемъ Дікъ , икоша не ѿ сїи іїи :
 глаголати иматъ , но єлника . Аще сѹслышитъ глаголати иматъ .
 Полазы ради чина , иже содергитъ ибеснаѧ и землиѧ ,
 градигомъ и рѣжакомъ , и стражомъ , содергими ємы ѿ
 нашеніи и мъщчи и сѹниини , и ѿ извѣрженихъ грѣса и при-
 едствіи и візмоля и возношіѧ , и ѿгнини и житія и тво-
 бити и безъ повиновеніѧ . Вонетинъ бо гаковыи подвиги
 отвѣщенъ , и нензѣтны лѣтие , и подлады морскыи разбои-
 никы вѣчнеллены , єще же и корабликвшеніѧ мати не имутъ :
 иже и ѿ многихъ бѣло мало єсть спасаемыхъ . Но си
 ѿбо , икооже хотятъ , и да ходатъ : когождо бо , икооже ^{и конь} .
 пыкано єсть , дѣло Соги икоинъ : и , икоша ты возвѣши ^{и конь} .
 комляжо по дѣломъ єго . Паце же , не тако просятъ ,
 икооже хотятъ , но икооже подобаетъ и хотѣти , и по-
 жити , да дастъ Гдѣ вѣма разумъ . Ты же и всаки
 по бѣзъ покинти хотѧн , ѿ гаковыхъ глаголахъ икоша ѿ икоога
 ризъ вогорѣніѧ , весь златъ и дѣховенъ составъ разумѣвъ
 блаженнашо послышаніѧ , потшна , икооже предпоказаѧ , шеркоти
 непрелестна и совершенна сѹнчега . Совершенныхъ же єста , ^{и конь}
 по слову Христоснаго Павла , твердѧ пища , имѣніи ^{и конь} :
 чиствѣа швѣчена долгимъ сѹнчегомъ въ разумѣнїе добра
 же и зла . И симъ образомъ ици пригруди , и съ вѣромъ ,
 ѿ предлежащаго намѣреніѧ не погрѣшиши . Всакъ бо , гла-
 голатъ ^{и конь} Благістvenное писаніе , просаніе прѣмлетъ , и ицаніе
 шеркоти , и толкоти ѿверзется . И той тѣ по по-
 рядку и чину вѣкомъ подобающимъ и Богоизбѣннымъ глаго-
 нающи : єще же паце къ Благодатнимъ и дѣхобрѣшимъ +
 и многимъ недовѣдомымъ рѣководити иматъ , заѣ тѣ ѿ
 дѣши радициалъ ѿ сѹмѣренности и проштотѣ и худости +
 во брашнѣхъ же и пшеничахъ , и покрывалѣхъ и одѣяніяхъ +
 и доболѣстѣюциалъ потрѣбными и пранітными и искдными +
 а не изланнинами и лѣгкотными , начири величаніемъ то
 сѹкашеніемъ и бандажемъ вѣзъми икоѣши + и симъ на сїи
 и на свое спасенїе мечи даникутъ . Глаголатъ бо великии

Иноковъ Калмкета и Гнагтѣ

Слѣд. Апакъ Пачуя : Имѣше піщъ и фѣдѣніе ? симъ доболанкъ
бѣдемъ. Но ты ѿшиши , и научитися телешинъ , и написашъ
то наше сѹслышати пріличнаѧ начальѧ же , и средѣ , и концѣ
рѣчиелсты по Христѣ : но ѿще и похваленъ єсть сий вопросъ ,
но не оудобнъ єсть внезапный шефъ . Свѧтие Христѣ десницѣ
поданцъ на твоє взысканіе , потг҃имъ и сїе сотворити ,
тако на оутверждениемъ и незыбламъ ѿснованіи назидаше ,
на пречестнѣмъ собершениемъ послышаний домъ многосло-
вітъ вѣлако дъховнаго зданія . Бготвоню глаголемъ
всмолье . А глаголемъ ѿбо сице , на Отскіихъ и дъховѣцан-
ныхъ изрѣніихъ , тако на стомѣхъ незыбламъ оутвержданіиша .

ГЛАВА 51.

Иакъ съ православною вѣрою прилежати подобаєтъ
быти поинъ и благихъ дѣлъ искреннѣ и по Гѣзѣ без-
молвствовати хотащемъ : и тако ѿгдаси єсть вѣра :
и тако съ сию подобаєтъ піши быти безмолвствую-
щемъ , мірнъ , не матежи , не печальнъ , спрѣхъ ,
беззопечительнъ , молчаливъ , безмолвнъ , и всемъ
благодарнъ , и познавательнъ своеѧ немоци , и добле-
стивнѣ терпѣти исковѣнія , и на Гра надѣятися ,
и ѿ негѡ пользы жидати .

Жит. А . Глаголетъ Спінтель : Не вѣлкъ глаголай мнѣ : Гдѣ ?
Гдѣ , виходитъ въ цѣрквие нѣгеное , но творянъ болѣ . Оца
могъ , иже єсть на нестѣхъ . И ты ѿбо возвѣщеніе , аще не єди-
нимъ словесъ рачнителствиши въ Бготвономъ всмольїн ,
иже виенно бываєтъ , тако тозе виѣтъ сиё сїе ебѣтъ
прѣмлють вѣленія цѣрквиа нѣнаго и вѣжія , истиинѣ сїе
проходящіи : въ сѣдвичемъ же , (обемлютъ) собершеннѣе
по всемъ : но рачнителствиин истиинъ и вѣцю : приложи
съ православною вѣрою неполненъ быти и благихъ дѣлъ :
тако , то всеми мірнъ вѣди , ёлико ѿ твоемъ отрани
моци , и не матежи , не печальнъ , спрѣхъ : по всемъ
беззопечительни

и вспоминая Господа, и молчанием, и безмолвием, во всем же благодарении и познавательном звании свого нимоини и Ско говершенню бывши бодренно и превозно противъ присущими честивым на всаку днен различных и многобывших исконишии, боязя терпением и долготерпением противъ всакаго требованія и скори какоюко находящим на та: здѣшъ о прорѣтъ субъко и богоюзъ, сирѣча изъ православной вѣрою оукрашатися и единим дѣли и исконишии требъ оунитель єсть слабый Богоизгъ. Тако глагола: Вѣра безъ дѣла мертвъ єсть, а дѣла безъ вѣры . И покажи ми вѣръ твою и дѣла твои . И прежде же сего наставникъ вѣхъ и оунитель, Гдѣ нашъ Іиисус Христъ, глагола ко оунителямъ: Шедши да научите всѣ наизыси, крестяще ихъ во имѧ Отца и Сына, и Святаго Духа: Оучащие ихъ еюстъ всѣ єники заповѣдахъ вами . И Богоизгъ же глаголицъ: Гдѣко прѣгухъ ихъ ищите Гдѣ во всакаго человека имѣщааго крещеніе вѣры правыя и душа, цѣломъдрия и прѣма, и истины и любви .

Икона вѣра єсть 8гдѣа .

Вѣдати же подобаетъ, икона вѣра по словицемъ Богоизданнымъ икона єсть: єдина субъко и говориша вѣхъ православныхъ Христианъ, въ нейже изъ начала крестикомъ и изъ него иаконецъ, да соощдемъ! другая же, рѣдкъ и иконехъ, иже исполненіемъ всѣхъ Богоизбранныхъ заповѣдей и во єже по образу и по подобию паки вострѣшихъ, и тако ибогатѣшихъ Божественнымъ благодати иѣтомъ оутвердити въ сюю надежду ко Гдѣи и гоинко, да достопочетна! икона иаконже по Гдѣю словесъ оукрашатися симъ во времѧ молитвы, во прошнїахъ иже ко Гдѣи, но изъ вѣрои искати и таико оудобя приимати полезная, по чесомъ и извѣстнѣ вѣръ то дѣла истиниихъ блаженій син прѣобрѣтии, ико всака разумъ, и разведеніе, и съмнѣніе, и попуганіе и иже шибергши, и вон совершиши Божественнымъ оупоиниимъ ко Гдѣи вѣры, и надежды, и любви исполнившиа, єще же измѣнившися лѣчашася и блажиннымъ дикции вишаго по Божественному

Иноческія Калъюта и Гната

по Бѣкѣтвѣнномъ Дѣдѣ , нѣмѣнѣніемъ . Но пространѣе глаголицъ въ первыи вѣрѣ , икона настоѧщаго времена : а ѿ второи ? Іже , икона исконнѣй Бѣкѣтвѣнныи плодъ , ѿ первыи проѹтетарізъ и ѿраждающа , стѣло благородниню . Вѣра бо иже икона исконнїй корни и глава єсть именіиаго Богоизбраника безмолвія . Аще бо не будешъ имѣти вѣры , глаголицъ Дѣкѣтвѣннину , како и маши безмолвовать ; Глаголица оѹсъ Бѣкѣтвѣнній Дѣдѣ : Вѣрооблажъ , тѣмже возблаголахъ . И великии ѿради . Апостолъ Павелъ : Есть вѣра , суповѣмыхъ извѣщеніе , виши обличеніе небѣдимыхъ : и въ праведный ѿ вѣры путь вѣдется , и проула . И Спаситель же изъ вопросовъшихъ єшъ оѹченікомъ приложити имъ вѣрѣ , тако глаголицъ : Аще высте имѣши вѣрѣ тако верно горѣшно , глаголамъ бысте оѹбо ѹгодничине си , восторгнися , и всадиша въ морѣ : и послышали бы вси . И аще имате вѣрѣ , и не оѹбѣмнитеся , не троакио смоковъ . И чистое сотворите : но аще и горѣкъ си рече : дышнися и вѣрзися въ морѣ , вѣдется : и , вси , единъ аще воспросите въ молитвѣ вѣрѹюще , прінашете . Пишетъ же и егъиѣнъ Гасанъ : вѣра тончайша есть разумъ , искоже разумъ вешенъ честивыхъ . Вси во стигъ ѹпителество сие ѹбреѣстъ сподобишиася . (єже єсти оѹжаръ ко Еврѣ) силою вѣры пребывающи въ наслажденіи ѹпителества Сынаго єже паче ѹспѣхъ . Вѣру же глаголемъ не (оѹсъ) єюже вѣруетъ икона въ разлитіи покланяемыхъ Упостасей , и Бѣкѣтвѣнныхъ , и во извѣщное и свойственное ѹспѣхъ самаго Бѣкѣтба , и въ смотрѣніе дѣвице єже въ чистотѣстѣ , въ воспрѣятіи ѹспѣхъ нашего , аще и сѧ въ смоковѣ єсть стѣло : но вѣру ѿ искога благодати возсѣживанію въ душѣ , индѣтѣлѣтвомъ оѹма оѹтвержданію сердце несомнѣнно быти во извѣщеніи суповѣнія , ѿго желихъ ѿ всакаго личнія : и не въ приложеніи сѧхъ оѹшишъ себѣ показываетъ , но въ дѣходныхъ Оѹчиахъ скровенна въ душѣ тѣннотба , и тѣнногъ и Бѣкѣтвѣнное богоизбратьство , скровенное ѿ Оѹса сыновъ плоти , и ѿправляемое Дхомъ , питающимъ на трапезѣ Христовѣ въ пріномъ поученіи законовъ єшъ . Иша : а , искоже рече : Аще соблюдетъ заповѣди моя , послю вамъ Оѹтѣшнителѧ .

ОУТКІШІГЕЛДА ДХА ПОТИНЫ ? ГІСІКЕ МІРЗ НЕ МОЖІТ ГІРІАПН ?
И СІНІ НАУЧИГЕ БАСЫ ВЕЛКОЙ ПОТИНКЕ , И ПРОЧАД . И ПАКИ :
ДОНДЕРКЕ ПРИДРІГА ТОН ? БІЖЕ ЄСТА СОВЕРШІНЕ ПАНИК , И ПО-
ДОБИМСА БІЛЕНІК ШІРОВЕНІА СЫНІХ . ВІРДА ОІЛ СОВЕРШАЛГА
ПОСРЕДІК БІГА И СТЫХА НІЗРЕЧЕННА ПАНИСТВА , БІЖЕ ДА ПО-
ДОБИМСА БЛАГОДАТЮ САМОГШ ХІРГА ЗДІТ , БІКО ВО ШЕРІЧІНН ,
ПРАМО ЖЕ ВЪ СФЕРСТВЕ ПОТИНЫ , ВЪ ЦАРСТВІИ НЕБІГІТКА ИЗ
ЛІБАЦІННІИ ЕГО .

ІІкш подобаетъ мірн8 тиѣъ быти .

Г . О третій же , сірбч , єже мірн8 быти тиѣъ со
братьи , гібственныи ти єсть собікгз , нізреціе блаженнаю
Добра , єще же и Хіргоноснаго Пачла велигламе трубы бо-
пірішее . Снаго сѹбо : Мірз многъ любашыму законъ твої ,
и кѣсть имъ соблазна . И , из ненайджими мірза вѣхъ
мірніз . И , взыщи мірза , и поклони и . Сигш же : Мірз
німение и святыни со всѣми , біже кромѣ никогоже сѹдини
Гдя . И , аще возможно , єже ш басы , со всѣми мірз німение .

ІІкш подобаетъ нематежн8 быти тиѣъ .

Д . О четвертомъ же , сірбч , єже нематежн8 быти
преподобныи Ісаакъ покажетъ ти глагола : ІІкш аще желаніе
породінне чуботва єсть , да оумолчать сѹбо , из попечіння
Хріннти мірз оұма исповѣданій : и из матіркитеукциими
да не имаши обрашенїя .

ІІкш непечальн8 и безпопечительн8 подобаетъ быти тиѣъ .

Е . О пятымъ же , сірбч , єже непечальн8 и безпо-
пичителн8 ш благословныхъ и неблагословныхъ . вицій быти тиѣъ ,
сѹнице ти єста , єже во єўлінхъ глаголте Гдя : Сигш ді : 5 .
ради глаголю вімъ : не піцьтія душін віши , чго бітте ,
нике тѣломъ вашимъ , во чго ѿблігітія : не душа ли
ваша єста піци , и тѣло Содікан ; возврати на пріїцы ти
ніетоных .

Инкосовъ Каміота и Гната

небесныхъ , икона ии скрятъ , ии житъ , ии созиранія въ
житинцы , и Оцъ въсъ небесныхъ прѣстарахъ : не бы ли паче
такъ . лучше ихъ есть ; Кто же ѿ въсъ покоя можетъ прими-
ти . жити возрастъ своею ликомъ единъ ; И ѿ Слѣдѣи что
такъ . нечестивъ : и по макѣхъ : Не пецигасъ оубо , глаголюще : что
такъ . бѣлы , ии чимъ шдикдемъ ; Всѣхъ со
сихъ изыщи иищутъ : вѣста во Свѣтъ въсъ небесныхъ , икона
такъ . прѣбываетъ сихъ всѣхъ . Ищите же прежде царствія Божія и
такъ . прибыи есть , и ии всѣ проможатъ вами . Не пецигасъ
оубо на оутрии , оутрии бо ѿ своихъ ии нечестивъ : даватъ ти
такъ . дніи въсъ слова егѡ . Глаголуетъ же и ии ииблѣкъ : Кромѣ
такъ . беззопечнія , съета въ душѣ твої да не взыщешъ , ииже
такъ . тишины и безмолвія во вселеніи чистота твоихъ . И ах-
такъ . ствичникъ : Единъ блажъ смѣщаетъ Ско , и мало попеченіе
такъ . потрепаетъ безмолвіе : безмолвіе бо есть положеніе разумѣніе ,
и такъ . положеніе ѿ благоглобныхъ попеченій . Иже вонстину без-
молвія достиже , ииже ѿ себѣ попечетъ плоти . Неложеніе
такъ . во есть обѣщавшій .

Икошъ молчаніе подобаетъ быти требѣ .

С . Еще ѿ шестомъ , сиречь єже молчаніи , порадокъ
словъ егѡ наихъ реци понуждаются . Глаголуетъ оубо и ѿ симъ
такъ . ииблѣкъ ииблѣкъ : Воззримъ иищутъ свою ѿ киеветы , хранить
такъ . съердце свое ѿ страсти и на бѣзъ часъ зритъ Гдѣ . И
такъ . егда всѣ дѣла интеллектуа егѡ на единъ отрадѣ полу-
жини , и молчаніе на добру , на мѣрилѣ обрашенніи Сное
привосходящее . И паче всѣхъ молчаніе возвѣши , икона къ
плоду приближаются та . Азыкъ во изнемогающи ко сказаніи
егѡ . Первѣе оубо понѣдѣніи ебѣ молчаніи , и тогда ѿ
такъ . молчанія рождаются въ наихъ иицѣто наставлении наихъ въ само
то молчаніе . Да дастъ ти Егъ ѿщущеніи ѿ молчанія
такъ . иицѣто рождаemo . Ёще ли же симъ интеллектуа начиненіи ,
такъ . не вѣмъ язвъ , конікъ сиетъ возвѣщаетъ ти ѿидъ . И паки :
такъ . Молчаніе таинство есть вѣдущаго вѣка , словеса же Свѣтлѣ
и та міра егѡ . И итому же дреиню Божественный гласъ ,
второй

второе съзакония єсть сице: Ащеи съвѣти молитвѣ везмольїи и спасишика.

ВЪ ПѢСИ
МѢНИ
ДѢЛІ
АМ ТІН
НАШ:

Икош везмольїи быти подобаетъ тѣбѣ.

З. Такожде и ш седмольи сърѣчъ єже везмольїи похити
тѣбѣ, достовѣрни єсть изъ предстанийю великии Василии,
и отъ паки Ісаїкъ. Той събо рече: Везмольїи начало
єсть очищениѧ душѣ: душі же пределъ везмольїя єсть
молчаніе и вѣхъ. Тонь, сего начало: еси же, концъ
иими словесы вірнити называемавше. И въ віртѣмъ же писаніи
тако речеъ: Согрѣшиши єси, оумолкни. И, оупразднителъ
и разумѣніе, нико авъ єслы Г҃а. Глаголетъ же и Апѣ-
стягненіи: Дѣло везмольїя предварительное єсть везопечніе
и вѣхъ вешехъ благословныхъ иинъ неблагословныхъ. Иже бо
перымъ входъ творзаетъ, во второмъ всако впадетъ: мол-
итва безлѣностна: и третіе, дѣланіе срѣца не сорадлемо.
Не возможно єсть писменъ не научишися, и єстествоиніе въ
книгахъ поучатися: не возможно же не стажишись першо.
Сбою сїл по разуму пронятъ. И паки отъ Ісаїкъ: Всѧде-
ление везмольїя єсть членіе вспомашнее смерти. Иже безъ сего
побѣнія въ везмольїи входитъ, не можетъ понисти, иже
должни єслы терпѣти, и сюсіти всѧклии Сѣрвомъ.

Икош и всемъ благодарити подобаетъ.

И. Подобенъ и ш Осмольи, сърѣчъ и вимъ благодарити
тѣбѣ, да вѣдри доболеніе сѹннтель Бѣжестинній апѣц Пантелей,
помѣлѣвши: И всемъ благодарите. И прѣмынъ Ісаїкъ: Благодареніе прѣмилицаго, посвирѣпихъ дактиаго дати большамъ
дарованиѧ перѣиншихъ. Не благодаріи и меншихъ, и ш сюбѣ
большихъ личи єсть и неправедни: путьсоднитъ же дарованиѧ
Бѣжіа изъ человѣку, сердце дѣнникомъ изъ непрестаннѣ благо-
даренію. И искѹшеніе душѣ, наводнитъ мысли роптанія.
Присно въ срѣцѣ дѣнникомъ: и сугта вѣнье благодарящемъ
благословена и Г҃а вѣдуть. И срѣцѣ во благодареніи
прѣбывающе, благодарите прѣмитъ.

ИНОКЕВ КАМІСТА И ГІНАТІА

ІІІШ ПОДОБАЕТЬ ВІДАТИ СВОЮ НЕМОЦЬ .

ІІІ . Коли же величю обрітаєтъ полезъ достигшій изъ познанію своєї немоці , єже и дівактое єсть чилюмъ .

Влавши шитомъ фалмъ бжитвиеннаго Абда , оуразуміши ,

въ иллже глаголетъ : Помілуй мя Гді , яко немоцінъ єсмь .

ІІІІ : Азъ єсмь чръв , а не чловѣкъ , поношеніе чловѣкобъ , и оунагніеніе людій . ІІ отый ѣлакъ : Блжній

чловѣкъ познавай ісю немоць : занеже сіе познаніе бы-

вало въ шинобаніе и корень , и начало всіхъ благородинъ .

Егда во оуразуміешъ кто , и вонстину ѿзвѣтишъ ісю

немоць , тогда востагніяте душъ ісю ѿ славости помра-

чакшія познаніе Сно , и сокровиществуетъ себѣ ѿхраненіе .

ІІ , чловѣкъ достигшій изъ познанію лікъ немоціи ісю ,

достиче совершенства сміренія .

ІІІШ ДОСЛІСТВЕННІЙ ПОДОБАЕТЬ ТЕРПІТИ НАКОШЕНІЯ .

ІІІ . Сотамна же слова ішо глава , яже сополнаєтъ

и сложенное наимн десятое число , єсть , єже доблестевнній

терпіти , и сопротивъ отождти изъ терпніемъ и благодішіемъ

ко їмъцимъ таєв приспутніемъ различнимъ и многовиднимъ

накашеніямъ . Слыши оуко , какова и ѿсемъ въ щиніемъ

шлані написана суть . Ибо Христоносный Пауль глаголетъ :

Братіе , и есть наша брана и з крови и плоти , но и з начиніи

и ко вистему и изъ міродержителемъ тьмы вѣка сего , и изъ

всіхъ блобъ поднебеснымъ . И , аще въз наказанія єсте ,

ємъже пристиници виша ви , оуко премоджнини єсте ,

а не сънобе . И , егоже Гді любите , наказуетъ : бітъ же

всіхаго сина , егоже пріемите . И Богоуга : Мужи не-

накашенъ , неискашенъ . И отый Наїа Єкдикъ : Достоните

всікомъ Христінн правовѣрющемъ изъ Ега . не быти въз по-

печніемъ , но всегда чисти и ѿчидати накашенія , да егда

пріедетъ , не ожаснега , иже смішаетъ , но благодарне

терпіти тредъ скорен , и разуміти , что подъ си Перекомъ

глаголетъ : Накий мя Гді , и неизтай мя . И не рече , яко

накашаніе

наказа́нїе твоё ии збрати мѧ , но ии прѣи мѧ въ конїц .
 Иже сѹбо ици вѣнъ искѹшений ѿкодъ находитъ , но поти
 моліца Гѣбонъ благодаритъ иносити же , икоже глаголите отъ
 Марко : Г҃ако искѹшению наше́дш , не ици чесо ради . ии чез
 кого прииде , но ико да благодаритъ є и не памѧтобенѣ
 тириши . И паки : Аще икогда сѹбо искѹшению обрѣти благого-
 дишааго въ искѹшени , и възкомъ слѹчи благодаритъ по-
 добаица Гѣбонъ . И вѣака ико́ба искѹшения преклонностъ
 боли , на десно ли преклонягся , ии на лѣво . Огро ради
 преклонища ажаса ико́ба , искѹшение именуетъ , подакици при-
 частникъ искѹсъ еокровеніиихъ желаній . И игыи же ҃иакъ ѿ єз
 со многими иными (словами) и сїа глаголетъ : Вѣакомъ
 человѣкъ на полазъ єсть искѹшени : аще бо Павла помезути ,
 ио вѣака сѹта заградатъ , и побиненъ да вѣдегъ въ
 міре Гѣбонъ . Подвигици искѹшатъ , да приюжатъ богатствъ
 еовамъ : слаби , да ѿ вредлихъ сохранятъ ии : и спаши ,
 да оутоготвятъ на возважденіе : и далече свѣти , ико Г҃у
 да призываются : ибои же , да со дерзновеніемъ благаутъ .
 Вѣакъ съи не шадченыи не приимаетъ богатства дому Сїа
 еогѡ , бо єже помоща имѣти ѿ него . И ишо сѹбо ради
 первте искѹшатъ Г҃ез и томитъ , также показываетъ дарованіе .
 Олава вѣщъ , горючими брачевствами наслажденіе здравїя иамъ
 пинносажемъ . Икогда иже во врѣма сѹбчениа не скорбятъ ,
 и неиста итолько , ємѣте не горюко бѣма то ивалется ,
 въ нѣже гадомъ нападемъ иибаетъ искѹшаний . Г҃ез сїахъ икогда
 возможно разгвороши пришврѣти крѣпко : ио и иже претерпѣти ,
 и не иаше єсть . Сїахъ во можетъ иудеи иже ѿ врѣма ,
 претерпѣти теченіе воды , аще не бы Сїга Египетской оуты-
 дилъ его ; аще побинемъ просаще въ смиреніи со желаніемъ
 иепрестаннимъ въ тирѣнии , вѣл прѣмѣнии ѿ Христѣ ѹюѣ
 Г҃дѣ нашеи . Речи же и въ премѣдрости Сїаховои : Чадо , сѹбъ .
 аще приступаши работати Г҃у Г҃у твоемъ , оутогови иидаце
 твоё во искѹшени , и потери , и ико́ба єди во
 врѣма навѣднія .

Икона Камита и Григория

Иконо подобаєтъ на Гра надъятна. и ѿ негѡ
помъзы южидати.

Котвъ надежды на Гра спасти мозгшаго сутверждади.
Ікона, ѿ негѡ и изыгтилъ искушений полезитъ да южидаетъ. Едно-
словенъ со, глаголетъ, Гра, иже не ютланти насъ искушениемъ
паче, єже мозгемъ, но со искушениемъ сопоритъ изыгти.
Икона скорбь терпение содѣловаєтъ, терпение же искушение,
искушение же оупованіе, оупованіе же не посрамитъ. Икона пре-
терпѣмъ до конца твои спасется. Икона из терпений вашемъ
стражите дѣши баша. Икона Гробата же тако глаголетъ:
Всѧкъ радость ильные братіе моя, егда во искушениї
впадаете разумна, вѣдаже, икона искушение ваша вѣры со-
дѣловаєтъ терпение: терпение же дѣло совершенно да иматъ,
ако да вѣдрте совершеннии и всѣмъ, ии вѣчны же мишии.
Икона бѣхъ мъжа, иже претерпѣтилъ искушение, зане искушена
была, пріимите вѣнецъ жицнъ, єюже ющца Гра мозгшими
его. Икона недостойны страсті нынѣшиялго времене изъ хо-
ташней слабѣ ментиса изъ насъ. Икона потерпѣхъ Гра,
и виахъ ли, и оуемша молитву мою: и возведе мя ѿ
рова страсти, и ѿ бренія гнили, и постави на камень
нозѣ мои, и исправи огопы мои: и блажи во оуста моя
пѣсни новы, пѣніе Гра нашему. Пишетъ же и бѣжинин
Симеонъ Метафористъ: Душа міта выши оузвали разенія
изъ Гра, ии во что же влечиаетъ, єже отрадити, но
волѣзами наслаждатся, и изъ злостраданій цѣлуетъ. И егда
паче лихіи отрадити, и ѿблѣгаєтъ юрады, икона мъжи.

ГЛАВА 3^т.

О грѣхъ Бѣхъ, икона Оной 8гдесъ єсть, единъ
новоначальныихъ, другій же совершенныихъ.

Не подобаєтъ же лѣнигна нынѣ воспомянуть и ѿ сѣбѣомъ
по Бѣхъ грѣхъ, аре икона изволіна ради нашаго по концу
ѡзначеннія

ФЕВРАЛЬНІЙ І МОЛІТВІ

ЩІДНАЧАСІЯ НАМІН ДЕСЯТНИЦЫ РУЧІННІХ ГЛАЗ + ПОМАЛЬТИ ѿ
СОВІРШІННІМЪ СТРАХЕ + ЧИНІХ ПЕРВАСО СТРАХА В ПРИБАХОМЪ :
ПО АЛІРІ ЕО СТРАХЕ СІЙ БІЖІСТВЕННІЙ СЦЫ СУЧИНІША .

Ѡ ПЕРВОМЪ НАІ НОВОНАЧАЛЬНЫХ СТРАХЕ .

ВѢЖДА СУБО + ВОЗЛІБЛІННІШЕ , ІІКО СТРАХЕ ПО БІІК
СТРАХЕ ЄСТА , ЄДИНІХ НОВОНАЧАЛЬНЫХ , ДРУГІИ ЖЕ СОДЕРЖИ-
МАЦІХ . ІІ ѿ ПЕРВЕМЪ СУБО ТАКО ПІСКАНО ЄСТА : НАЧАЛО ^{ЧІСЛІ}
ПРЕМЬДРОСТИ СТРАХЕ ГДИК . ІІ + ПРІДНІГЕ ЧАДА + ПОСЛІШАНІГЕ ^{ЧІСЛІ}
МІНЕ + СТРАХЕ ГДИЮ НАЧІВ ВАСЯ . ІІ ІІКО СТРАХОМЪ ГДИЛІХ ^{ЧІСЛІ}
СУКЛОНДІСТА ВІЛКІШ ѿ СЛА , ІІ НАДІЖЕ СТРАХЕ , ТУ ЗАПОВІДІЙ
СОЕІНДЕНІЕ . ГЛАГОЛЕЦІ ЖЕ ІІ ПРІДНІЙ ^{ЧІСЛІ} : СТРАХЕ БІІК ^{ЧІСЛІ}
НАЧАЛО ЄСТА ДОБРОДІТЕЛЬ . ГЛАГОЛЕЦІ ЖЕ БЫТИ РОЖДЕНІЕ ВІКІ ,
ІІ СТРІСТА ВІІ ЕРДЦІ , ЕГДА ШАУЧНІСТА СУМІШ ѿ ПОПУЧЕНІА МІРД
ІІГО + ЄЖЕ СОБРАТИ СІОЛ ПОМІШІННІА СІНГАНІЦАСА ѿ ПАРЕНІА ,
ВІ ПРИЕНОЕ ПОЧІНІЕ ЕДВІЦІГО ВОЗУСТРОІНІА . НАЧАЛО ІІПІННІА
ЧІДНІ ЧЕЛОВІТКА ЄСТА СТРАХЕ БІІК , ІІ СІЙ СІ ПАРЕНІЕМЪ ИІКІХ
ВІ ДІШІН ПРЕБЫТИ НЕ ПОВІННІСТА . ОУПРЕМЬДІНІСЯ СУБО + ВІ
ІІКІ ПОЛОЖИТИ ШІНОВАНІЕ ВІ ПЛІТІШІСТЕЛЬНІ ТВОІЛІА + СТРАХЕ
БІІК , ІІ ВІ МАЛІХДІХ ДНЕХЗ СУСТРОІНІСА ВО ВІРТІХЗ ЦІГІЛІ ,
КРОМІК ІІДХОДЕНІА МНОГАСО ПУТИ .

Ѡ ВТОРОМЪ І СОВІРШЕННІМЪ БІЖІСТВЕННІМЪ СТРАХЕ .

Ѡ ВТОРОМЪ ЖЕ , СІРЧА СОВІРШЕННІМЪ БІЖІСТВЕННІМЪ
СТРАХЕ , ТАКО РЧІСА : БЛАЖЕНІА МІЛКІ ВОЛНІА ГДА , ВІ ^{ЧІСЛІ}
ЗАПОВІДІХЗ ЇГШ ВОХІЩІРГЕ СЧІЛО . ІІ , БЛАЖЕНІ ВІСІ ВОЛІШІНІА ^{ЧІСЛІ}
ГДА , ХОДАШІН ВІ ПЛІТІХ БІЮ . ІІ , БОНЧІСА ГДА ВІСІ СТІН ^{ЧІСЛІ}
ЇГШ , ІІКО НІБІСГА АЛІШІНІА ВОЛІШІЛІА ЇГШ . ІІ , СІ ТАКО ^{ЧІСЛІ}
БІЛГОЛОВІСТА ЧЕЛОВІКІ ВОЛНІА ГДА . ІІ , СТРАХЕ ГДІА ЧІСГІА ,
ПРЕСЫБЛІЙ ВІ ВІСІА ВІКІ . ПРІШІЦІ ЖЕ ІІ СІМІ ПЕТРУХ ДАМАНІНІС :
ЗІНАМІНІЕ ПЕРВАСО СТРАХА ЄСТА , ЇЖЕ ВОЗНІІВАДІГІН ІІ ГІЧЕ-
ВІТНЕА НА ГРІХЗ + ІІКОЖЕ (ГІЧЕВІСТА) СУЗВЕДІННІШ ѿ
БАДРА : СОВІРШІННІГО ЖЕ , ЇЖЕ АЛІНІТІ ДОБРОДІТЕЛЬ + ІІ БОЛІНІА
ПРЕМЬДИ . ІІ ГАДА НІКТОЖЕ НІПРЕМЬДІНЕНІ + ІІ ВІ ВІАКОН ВІСІ
ВІ СІЛІЗ ІІРІНІ ДОЛІКІН ЇІМІ ПРІНОШ ПАДІНІА ВОЛНІА .

ТѢМІКІ

ИНОКОВЪ КАЛЮСТА И ГНАТІЯ

Также и ты съѣзди разумно слыша, постичься со всеми пред-
речеными и первыи совершенни отрахъ въ себѣ непрестанно
имѣти. Зане твои такоже сокровищное храныище, твердѣй-
ший есть божаго благаго дѣланиѧ. Тако во ѿбрефамъ
въдешнъ исправляемъ имѣти отопы твоя изъ дѣланію вѣхъ
заповѣденъ Гдѣ нашаго Іиса Христа. Путемъ же предидыи
свѣтлышши совершенный и чистыи отрахъ желаніемъ добродѣтелии,
и мицостію благаго БГА нашаго.

ГЛАВА ПѢ.

Икоша За заповѣди, и за вѣрѹ же по оибъмъ
Гдѣ нашаго Іиса Христа, времени побуждающъ, должны
есмы никакъ самаго живота нашаго поцарадѣти.

Свѣрхъ реченныхъ же и сїе подобаетъ вѣдѣти гдѣ, икоша
за живоподателныя заповѣди и за вѣрѹ, иже по Синтезу
Гдѣ Іиса Христа, времени побужданію, должны емы, и
само дѣло погубити изъ радости, иначе, никакъ самаго
живота нашаго поцарадѣти, икоже и самъ Гдѣ Іис
Христосъ глаголицъ: Икоша иже погубитъ дѣло свою мене
ради, и єнай, тои спасетъ ю. Безъ смиренія вѣруя, и
не разумѣда, икоша и воскрешеніе и животъ и всѧко чгомъ
спасителю, самъ єсть Ггочеловечъ Іиса Спасителя, икоже
самъ рече: Икоша авзъ емы воскрешеніе и животъ: вѣруя
въ ма, аще и оумретъ, оживетъ: и всѧко животъ, и
вѣруя въ ма, не оумретъ во вѣки. И, тако воззикъ Ггъ
тъ си. міръ, икоша и Сына своего единороднаго даизъ єсть, да всѧкъ
тъ. вѣруя въ Сына, не погибнетъ, но имѣти животъ вѣчный.

И, авзъ приндохъ, да животъ имѣти, и лиши имѣти. Тако
икоша ѿбрефамъ, икою же видна залыса, въ предналожи
простирадася, икоже речеся, пещи го Христомъ Іисомъ Гдемъ
нашнамъ небоземнаго тесната теченіемъ тако. Добро же єсть,
икоже намъ мнитса, и зѣло примиочно, первѣе илюжити бла-
женнѣшаго Іисофара предизнаго въходѣ чрезъ вѣдущіе нозадривое
вѣчнѣа єстественное иконо художество, и къ изображенію мыслей

МЕГАГО ПРИЛІЧЕСТВУЮЩІЕ · да ТАКО по чину из помошії Божіїї
ЧАСТОЛІЖІЕ СПАСЕНІЕ БЛАГОРАСПОЛОЖІТЕЛЬНИЕ ПРЕДІДІГІ · Глаголіц
СУБШ ВІЖЕСТВЕННЫЙ ОНІЙ МІЖКІ , то МНОГИМИ ІНІМІ СУТВІРЖДЕНІЕ
ІМІЦІІМІ Ш написаних індітельствіа ігъих Сців , и та .

ГЛАВА АІ ·

ХВДОЖЕНІЕ ЕСТЕСТВЕННОЕ Ш ВІДТРЬ СЕРДЦА ЧРЕЗ
ВДЫХАНІЕ НОЗДРЕННОЕ ВХОДОНИХОДІ · и ш д'ЕІСТЕВЕМСІ
ІО ОНІМУШ Ш НАІЗ МОЛІТВІ · та же єить та : ГАН
ІІСЕ ХРІТЕ СІЕ БЖІЙ ПОМІЛЯНІ МА · ТАКОВОЕ ХВДОЖЕНІЕ
ПРИЛІЧЕСТВУЮТЬ И КІ СОВРАНІЮ МЫІЛІ ·

ВІСИ АИ БРАГЕ · ІІКО ДЫХАНІЕ СІЕ · ІІЛІКЕ ВОЗДЫШЕМІ ,
ВОЗДІХІІ СІІ єить : вдышемі же сіи , не ініогш ради чріш ,
точін сердца ради : сіе бо жізні єита біновно , и теплоты
тієль . Привлакіти оуго сердце діху , да свою теплоту
боні поздиханіемі позбутити , сійті же благорастворіне по-
дасти : біновно же такобаго ігропія , ии паче сіяжітель ,
єита легкое , єже редко ш БІА создано бывши , ікою нікій
міху бізтажестно вводити и позбодити шедеркашій діху .
Тако оуго сердце хладное діха багівши , теплое же поз-
бужданіи , чини , єгоже ради бывета оугропіно из соста-
нію жікотнаго , созидаети непрестано . Ты оуго сідз
ет кілайн візмоляніе , и соварах оуміз твой , зведи Оної
ех ноздраний путь , ідёже діху сіи входити ві сердце ,
и портіи (подаїки) єро , и прініди вікіпіс синти со вдыш-
аніемі діхоміз ві сердце : вінешні же єму тімо , и
ікому не віселя , и нікіе не радостна відутз ти , поже по
ініх , но єкоже нікій міжкі ш домів івоюш вівз шашниця ,
по вінгда вовчатитися , не вісеть что и соптоворіть ш ра-
дости , бико сподобяж из чадоміз и из жінкі прінти :
ТАКО и оуміз , по вінгда из душін соединітель , непознаніті
нінзречінныя сладости и віселя . Тімікі браге , шбланіті
соптоворі оуміз не ікоюш шоніду находити : вільни во ві началь
сунівались

Іноковъ Каміста и Гнатіа

сүнъиарте ѿ созатворенія и оутесенія виѣтринихъ : по виїда же
созынитъ , не итому бо виѣшинихъ скитаніихъ присыбаетъ ;
царствіе во Екклѣ виѣтра настъ єста : єже талко ѿзврашемъ ,
и чистою молитвою ієро взыскѹщемъ , всѧ виѣшина лѣзвия
быти лишатъ и ненавистна . И по магіяхъ : Подобаетъ же
тѣхъ сїе оуразумити , тако талко оумъ твоимъ сѹщъ не до-
стонетъ молчанія , и праздникъ быти , но дајка єму сїе :
Гдѣ Госп. Христъ Си виѣти поміліи ма , и да непрестанно
дело иматъ и побѣдятъ , и никогда же ѿ сїю да пристанти .
Сїе бо нерасточенія содѣржа сѹмъ , неята показуетъ єго
и неприкосновенна бражіими прилоги , и въ Екклѣстійное жи-
лий и зикровъ на всѧкі днѧ возводитъ . И сїа оуко бла-
женній сїи Оца , намѣреніе имѣя предваряюще , да нѣкто
дѣнотвріемъ имъ єстественномъ художеству , возвратитъ
оумъ ѿ обличія ѿхъожднія и пленія , и скитанія
ко вниманію , и вниманіемъ возвращитъ къ себѣ , и тако
изъ молитвою соединится , и да ѿткроетъ въ сердце сходнія :
сїе самю тонъ , сиречъ , молитвою , и въ нѣмъ пребывайтъ .
Иакоже и ми нѣкто ѿ Богоімѣрихъ ласк пріистолію пред-
изложенніе супотребленіе , тако во искрѣ тлкобаго ѿчиннаго
дѣянія ѿзъ , сїа глаголетъ .

ГЛАВА К.

О єстественіемъ чрезъ вдыханіе ноздренное худо-
жествъ , и съ нимъ Гдѣ Госп. Христъ призываіи .

Подобаетъ и сїе вченолаживомъ пано созторити , тако
ще оумъ нашъ бо входѣ дхла , віспѣ съ нимъ сходиши
изътимъ . тогда собранишо оуразумиши , тако схода оумъ ,
не перше сїе научиши , прежде да же всѧкі ѿгнитъ по-
мыслъ , и єдинственъ и настъ вѣдитъ , ни єдинъ иный
памати ємлѧ , точкѣ призываія Гдѣ нашего Госп. Христа .
Напротивъ же ѿснѣду нехода , и на виѣшина лѣзвіе , и
не хотѧ раздѣляти на многочастную памате .

Глава

ГЛАВА КІ.

Икош и Божественный Златодетъ, айоже и иини
ио древнихъ стыхъ оцъ во Христѣ Иисе Гдѣ нащемъ,
молитвика шпредъблестъ видѣть сердца, и гдю
глаголати молитвъ: Гдѣ Иисе Христѣ Свѣ Божій
помілуй мя.

Гретъ же и великий Златоустъ: Молю въс брати
правило молитвы сѧ никогдаже престати да соптвомите, иже
презонте. И помалѣкъ: Долякинъ єсть инохъ, аще ишти
аще піетъ, аще сѣднитъ, аще съжитъ, аще путьшиятъ
аще ино чго творитъ, непрестанно вопиши то: Гдѣ Жисе
Христъ Сынъ Божій помілуй мя. И помалѣкъ: Да имя Гдѣ
Жиса сходащее во глубину сердца, и миризъ баша содерка-
щаго пакиши, дѣшъ же спасеши и ѿживи отъ борнитъ. Непрестанно
сую преображеніи бо именіи Гдѣ Жиса, ико да поглотитъ сице
Гдѣ и Гдѣ сердце и да будетъ дѣлъ бо єдино. И паки: Не
щадиши то єга сердца вѣшиши, но пощадиши и храните є
всегда сѧ памятью Гдѣ наше го Жиса Христъ, и дондеже виѣтъ
въ сердце ворвашите имѧ Гдѣ, и ищите ино помы-
шленіе, тѹмъ, ико да възблѣгнитъ въ вѣсъ Христова.

ГЛАВА КЪ .

Еще в памяти Госовой через выхание ноздренное
то вниманием видеть сердца.

Пишетъ же и Дѣятелъници : **И**гоба памѧтъ да соединитъ
въз **и**зъ дыханіемъ твоимъ , и тогда поизгашн бѣзмощія полазу .
Истѣмъ **І**сусъ : Аще сущъ волитиши ѿдѣлти въ отѣдь глиня-
помърами хощши , и бѣзмощи твоими благодѣшиши , и со сѫде-
ніемъ трезвѣнтыя сеѧцемъ . **И**гоба молитва да соединитъ
въ дыханіе твоє и въ нозды , и въ мѧтежъ дніхъ говориша-
щесѧ сїе оўзрими .

ГЛАВА КР.

Інш хотащемъ оумиѣ трезвітия , и паче же
новоначальному , подобаетъ сидѣти во времѧ мо-
литви въ безмолвії и несвѣтлѣ храминѣ . За єже сице
оумъ и мысли єстественіи иѣкаш ѿ чисти смиреніи .

Тѣмкѣ ико показаннымъ , икоже съыше сѹщимъ , и ѿ великихъ
стыхъ . Оци предъзаконеніи по простиергіи налии сидѣ-
тельствамъ , ѿ єже чрезъ вдыханіе ноздренное , и виѣтъ
сердца въ Гдѣ нашеи Госпѣ Христѣ Сиѣ Ежіи , ибо сѹщимъ
єшь и спасителномъ налии молитви , почиатиша и трез-
вітия , и ѿ насъ искати налии милости , примирается и
єшь . єже въ безмолвії , и приено , паче же во оуставленное
брѣма молитви , єще же и въ несвѣтлѣ сугдѣ сидѣти
приложашемъ трезвітия оумиѣ въ сердцѣ . и паче же но-
воначальному , икоже съешинъ во иакоѣ таисоваго вселен-
иїшаго дѣланія Божественніи . Оци и сѹчнитеи тѣни на-
чинаютъ и заповѣдантъ : занѣ видѣніе и зрење очесъ на
зримахъ и видимахъ виновна съѣланіи єстественіи размеченіи
и раздѣленія мысли , и єже стужающіи выти єшь и расто-
чатиша ; затвореніи же єшь съѣши , икоже глаголася , въ
безмолвії и темнїи храминѣ . въ та ѿ парниѧ , и ѿ тогѡ ,
єнко ѿ зрења и видѣнія размечествовать , пристартъ :
шако сѹбо и сѹмъ хота и не хота ѿ чисти сѹтишати ,
и изъ себѣ смиренія ѿчише , икоже глаголетъ великий Васілій :
Оумъ не мерочаемъ на виѣшия , икоже ѿ чисти на мѣрѣ
размѣгаемъ и изъ себѣ возвращаетъ .

ГЛАВА КД.

Інко прѣжде всѣхъ непареніе даруетса оумъ
Гдемъ нашеи Госпѣ Христомъ , и рѣагиш єшь имене
са вѣрою въ сердцѣ призывающемъ : помошествуетъ
же иѣкаш и єстественное ходожество въ сердцѣ
чрезъ вдыханіе

ЧРЕЗ ВДЫХАНИЕ НОЗДРЕННОЕ , И СИДЕНІЕ ВЪ БЕЗМОЛВІЕ
И НЕВІДЕТАЛЬ МІЛІТВЕ , И ПОДШЕНАМ .

И пріяде сущо сих , пати же пріяде врѣхъ тихъи
чюмолвіи неправлятия поденіи приходящи помошіи Блжестви-
нныя благодати ѿ єдинопоміжливаго , сердечнаго , чистаго
и непариттеванаго съ вѣроню Гдѣ нашеѧ Іиса Христъ призываія ,
и не простыимъ єдиницъ предизложеннымъ єстественными
доказательствомъ , чрезъ ноздренное вдыханіе , и мъ въ безмолвіе
и тімѣтъ мѣстѣ сидѣніе , да не сидетъ . Такова бо
Блжествинными Ощи пізвѣрктошаля , не иного ради чго ,
развѣ точю , икою искажа пособія къ собранію молитв , и
и ѿ Святаго паренія къ самой путь возвращенію и винманію ,
илюке предрекохомъ . Съ иныхъ же раздадутся , и єже вінъ
и чистѣ и непарителенъ чюмъ молитвамъ , илюке глаголите
ити Ніз : яко винманіе молитви ици , молитву обра-
щите ; молитва бо винманію послѣдовитъ множе , иже ино-
что , и нѣкаке отщатникъ подобастъ . И ѿ иныхъ (иже)
дослѣтъ . Ты же чадо , хотѧть живота , и любай дні
відѣти благи , и жити въ тѣлѣ яко безтѣліи , под
правиломъ и бѣсомъ якимъ таковимъ .

ГЛАВА КВ .

Како подобаетъ преходити разговоаніе ѿ бѣтви
до оутренни безмолвствующемъ , и начало програн-
ибніиаго ученія .

Санцъ заходащъ , призвавъ въ помоца преблагато и ве-
нилиаго Гдѣ Іиса Христъ , сяди на стѣльце въ кімпѣ възмолянїи
и нивѣтлѣи , и соравъ сѹмъ твой ѿ винманію Святаго
вѣхояденія , и Святогъ екстракія , и виѣтъ сердца порѣзъ
тихъ чрезъ вдыханіе ноздренное , держи молитву , сердца
Гдѣ Іисе Христѣ Още Блжній помішній ма . Купно изъ дыханіемъ
сопвода соединицѣ искакашо и глаголи молитви , илюке гла-
голите итии Несущіи : Со вдыханіемъ твоимъ ноздриннымъ гдѣ ма .

ПІЗДНІЙ

ИНОКОВЪ КАЛАІСТА И ГНАТІА

презрѣніе соединіи и Іисово імя , и незлѣбенное поученіе
смерти и смиреніе : Своже во ползвати вѣдати ,
Съ молитвою же и иными таєк речеными именем и памѧтю
сѧ , и воздвиженія благих и бывших дѣяній , и совершиеніе
шо дѣши вѣчнай иѣвѣ паче ереѣхъ честотка грѣшнѣша , и
самыхъ бѣсовъ сквернѣша , по тому и икона имена вѣчныхъ
мѣчнѣша : и въ какомъ либо помыслѣ шо исказанныхъ прѣ-
идти ти сѹминіе и плаче и слезы , бо Сиѣль проще
и пребываи , дондеже сали синь предупреди . Аще же єще не
сподобнаса синь дарованиѧ слезы , подбигнися и помолися
смиренныимъ мѣдрованіемъ , да отажиши сѧ : сѧмъ бо шо
страгаети и скверни ѿчищлемъ , благихъ же и спасительныхъ
причастнцы бывающи , икона Деѧтельниковъ глаголеши : Г҃ко же
огнь потребиши троєстїе , яко чистая слеза блажія
скверны видимыя и помышляемыя . И ииа Оца : Хотѧи по-
губити злобы , плачущи погубиши а ; и хотѧи отажиши
доброрѣтели , плачущи отажиши а . И аще не имена
ѹмнинія , вѣжды , икона преславие имена : сѧ бо не ѿста-
ваети дѣшь оѹмниніемъ . Аще же бы не пришли слезы , сѧи
видимыя въ сихъ помыслехъ , и съ молитвою часъ единъ :
тако востави , пон со видимиимъ малою повечерїе : и паки
сѧдъ держи молитву , єника ти єоте сѧ , чистѣ и не-
парителіе , сирѣча , кромѣ попеченія и помысла како вагданко
и икона вагданко мѣтганиѧ со многими презрѣніемъ получи ,
по реченному : кромѣ (неподобнаго) дыханія и пинци ,
внѣ иныхъ (помысловъ) въ молитвѣ сѧди , аще хощиш
сѧ единиимъ быти оѹмомъ . Тако знаменавъ себѣ знаменіемъ
чистаго и юношево радиаго крата , водобене и твои Оади ,
и на немъ сѧди , и въ мысле твою пришедшъ со вѣдущихъ
наслажденіиухъ , глаголемъ , и мѣчнѣухъ : со преходіеніиже
и преlestи приременіиухъ , аще же и ше виевапнѣма и обилемъ
долзѣ , сирѣча шо смерти , и шо єже по континѣ , и прежде
контини страшнѣемъ словонетаваніи , и шо согрѣшиеніиухъ гробомъ
по всему , икона мѹжно , вкратце воспомянвъ , и шо сихъ
тешнїи таєк просиахъ , то извѣстноки пытаніемъ , себѣ
словонета забѣ

СЛОВОНИТѢЗАВѢГ : КАКО ПРИШЕДШІЙ ДЕНЬ ПРІШЕЛЪ єСИ въ ВОЗЛІГЪ
ДЕРЖА И МОЛИТВЪ ПО ГЛАГОЛЪ : ГІСОВА ПАМЛАТЬ ВІНОПЪ ДА СІНГА
СЯ ТОБОЮ : ОУСИИ ЧАСІВЪ ПАТЬ : НІИ ШІРТЬ : ПАЧЕ РЕ ПО
РАЗГОДАНІЮ НОЩИ ОУСИИ И ТЫ ОУМЪРЕНІСО .

ГЛАВА 73 .

КАКШ ПОДОБАЕТЪ ВРЕМЯ ОУМЪРЕНІИ ДАЖЕ ДО СУТРІА
ПРЕХОДИТИ .

О СНА ЖЕ ВОЗВОДІНІША , И БГА СЛАВОСЛОВІВЪ , И ПАКИ
ТЕГО НА ТВОСЕ ВЛІЧУПЛІНІЕ ПРИЗВАВЪ , НАЧИНІ ПЕРВІКЕ ДІБЛО ПЕРВОЕ ,
СІРІТЧА , И МОЛІТВІСА ВЪ СЕРДЦЕ ЧІСТОСІ И НЕПАРНІТЕЛЬНОСІ ДО ЧІСЛА
ЄДИНАСІ : ТОГДА БО НАЧИНОКАНІШЕ НІКІСАКО ОУМЪ ЄСТА ТИХА И
НЕМАЛІТЕКІНЗ . СІРІТЧА РАДИ НАМЪ И ЗАПОВІДАНО ЄСТА ПЕРВА И
НІЗАДНАЯ , ВЪ ЖЕРТВЪ ПРИНОСІТИ БГОВИ , СІРІТЧА ПЕРВОМЫСЛІЕ
ЄЛІКІО МОЩНО ВОЗВОДИТИ НІЧКОЛОНІСО СЕРДЧНОСІ ЧІСТОЮ МОЛІТВОЮ
ИЗ ГДА НАШЕМУ ГІСЕХ ХРІГУ . ГЛАГОЛЕТЪ БО СТЫН НІЛЗ : СЕІ ГЛА: 150 .
МОЛІТВЪ НАВЕРШАЕГУ , ИКЕ ПРІНІШ СОВЕРШЕНІШО ЕВОЕ ПЕРВОМЫСЛІЕ
БГОВИ ПЛОДОНОСІГУ . ПО СНІХІ , ПОЙ ПОЛІНОЩНІЦУ . ЇЩЕ ЖЕ
ЄЩЕ ВЪ СОВЕРШІННІЕШЕМЪ БЕЗМОЛВІИ НІЧВЕРІДЕНІЗ СІИ , И СІРО
РАДИ НЕ МОЖІШИ , ІКОЖЕ РІКОХОМЪ , НАЧАТИ є , ПАКИ МО
ЛІТЧ БЫТЬ И ПНІЯДА РАДИ БІШИ , ІКОЖЕ АЛІСІНЦІЮ ЧЕБІЧЕ ПРИ
КЛЮЧАТИСА єЩЕ ВЪ ТАКОВОМІЗ ДІЛІНІІ СВЦЫМЪ НОВОНАЧАЛНІМЪ ,
ЄЩЕ ЖЕ АЛІЧЕ РЕДЦЕ И ПРЕДУСПІВАЮЧІМЪ , И НЕ ОУ СОВЕРШІНОСТІА
ДОСТИГШІМЪ : СОВЕРШЕНІЙ БО ВСА МОГУТЬШІ ОУ СІРІПЛАКІШІМЪ
ІХУ ХРІГУ . ОБАЧЕ ТЫ ВОЗТАВЪ ОУ ИНА , И ЄЛІКІО ІМІШ
ІНА , ТРЕЗВЕНІШО ПОЙ ПЕРВІКЕ ПОЛІНОЩНІЦУ СО ВСАКИМЪ ВНІ
МАНІЕМЪ И РАЗЧМОМЪ . ТАКІЕ СІДЗ ПОМОІНІА ЧІСТОСІ И НЕ
ПАРНІТЕЛЬНОСІ ВЪ СЕРДЦЕ , ІКОЖЕ ПОКАЗАСА , ЧІСЛА ЄДИНА , ПАТЬ
ЖЕ ІКОЖЕ ПОДАГЛА БЛАГНІХА ТІВІКЕ ПОДАСТІ . ГЛАГОЛЕТЪ БО 73 СТА
ДЕСЯТНІЧНІК : Ношію оубо начиноканіше вдавані (сірі) вінні
МОЛІТВІСА , МАЛГО ЖЕ ФАЛМОПІНІІ : БО ДНІ ЖЕ ПАКИ СУГО
ТОВЛАНІА ПО ТВОРІІ СІНІЧ . ЇЩЕ ЖЕ И ЄЩЕ ПОДВІЗАВІСА єЩЕ
НЕ РАДИШИ И ОУНЬІВАШИ , И ОУМЪ ВОЗМУШАІМА ІМІШІ ОУ СЛУЧАЯ
НІКІСІГУ , ВОЗТАВЪ ПОВІЖДАІША , ІКОЖЕ ВІЕНІ , ДЕРЖАІА МОЛІТВІСА ;

ІНОКЕВА КАЛАЙСА І ГРДАТТА

также се́дз , потицял помолитва ; и́соже предписанася ,
присно приличка , да чистою молитвою из чистыма Богом ,
всесе́дчши . Таже бо се́дз пои разъмно шестоу фалміс ,
пятдесятый (фалміс) и канон ; икона хощеш . Таже
се́дз и бодиства , тицт помолитва полчаса ; и паки вортах ,
пои хвалитны , Сбытое слово , первый час ; и по тиху
соговори шпорти : (на голикю же высоту да произносятся
глаголи сущнама твоима , икона тойти быти слышна твоими
ушими , зане плоды сущине ЕГУ . приносити побежено наше
ЕСТЬ) ѿ всѧ душин и мысли благодаря человеческому ,
и попечителю премъдрому ЕГУ нашели . по безконечной
милости наше подобашему судове пренятіи паче прешедшія
ноци , и сущнѣти истинаша до сей часе посприице ; и тѣлѣ
такожде оумолка , да даруети намъ першени иконы иконы
и отреставри мѣстами и санктую ею , и помиловать наше .

ГЛАВА КЗ .

Какш подобаетъ жителемъовать ѿ сутри до обѣда .

Паки же ѿ сутри до обѣда , по возможности твои ,
всѧ всѧ (сеи) возложиши вѣму ЕГУ , и сему помолитва
и сидце сокрушиши и смиреніе помочи тибѣ нemoщи ,
и сѹнишь , и въпроизволи сѹи , пренди въ молитве тицт
сердчине и испадителю и во члены . Столъ сѹи твой
суетавливое тибѣ ѿ фалтира , апа . и стағо єнай :
подобище твои и въ молитвахъ тиже ко ГДУ нашели ѿнъ Христъ ,
и тиже ко пророку Бѣнѣ : седа же на пропиныхъ членихъ сѹи
показай . По тиху пои разъмно Сбытое часы , иже ѿ
сугнителей церкви велики премъдрѣ суетавшася . всю глох
душин толница праждности , икона сугнителницъ всакія злобы ,
и со страстми и винами ихъ , аще мната въ малыхъ нѣкія
быти , и небрдигланы вѣдатся .

ГЛАВА КИ .

О храненїи ѿ праждности , и какш церковног праздника поджно есть блогти и безмолгвющему .

Наконе сѧнъ Ѣсѧнъ глаголетъ : Шхрианъгъл , с воз- ш сѧ
дмѣніиин ! ш праздности : занѣже скропина єсть въ нїй такъ
субѣдна смерть : понеже безъ тѡѣ въ рѣкѣ тѣмпнїхъ
пленити иноса впадати ибѣтъ возможно . Не ѿ фамілѣхъ
въ дѣнѣ Онъ шедитъ наскѣ бѣзъ , иже ѿ праздности лѣтъ ,
но зане иихъ штавленіемъ входъ бывалъ вѣсовимъ .
Внѣдъ ѿ шерашитъ мѣсто и видѣти , и затворатъ двери
очерз нашихъ , тогда исполнатъ на насъ дѣлательхъ иконъ
мѣтительски и начнотѣ ѿ тѣмпнїемъ лютѣйшихъ Синь , иже
подъ бѣгственіями изречениемъ подергатъ . И бывалъ подъ-
блестни штавленія ради малыхъ иихъ , аже Христъ ради
попеченія подобающе , икона писано єсть ѿ премъдрѣйшихъ :
Не побѣданъ боли своя Егъ , побѣнегъ соперника своего .
Тѣмже сѧмъ мало тѣхъ минима быти , возникатъ быти
противъ пленяющихъ насъ , аинъ отъны тѣхъ . Ихже соверше-
ніе вѣнѣтъ келлии держаціи чюиз церкви премъдрѣйствиа
дѣхомъ шкровиенія из хмѣнію нашего жибота : Ихже штав-
леніе ѿ немъдрихъ за мало варѣніяется , и тщетъ про-
некодашю ѿ штавленія Синихъ , не вѣнчанющихъ . Синъ
же и начмо путь и среда в болюность єсть ненаказанна ,
иже єсть мати отрастей . Лучше ѿ єсть подензатна не
штавити мима сѧ , нежели въ распространіи ихъ мѣто-
дати грѣхъ . Радство ѿ сѧ вѣзременныхъ свободы , єсть
жергокѣй конецъ . И паки : с колъ винѣ отрастіи штав-
леніи ! зане отрастіи чюо Свогда можетъ кто тѣмпнї ,
и во судменин ѿ иихъ сутншавляется , и веселится . Быведа
представити имъ : Обаче винѣ ихъ штавити не можетъ .
Сиго ради и не хотѧще искушали бывалъ . И ѿ отрастіи
чюо скорбимъ : винамъ же пребывать въ насъ либимъ . Грешовъ
не желаемъ , винѣ же приносяща намъ тылъ , то сладостію
прѣлемемъ . Сиго ради дѣлѹгва первыхъ виновны бывалъ
вторымъ . Аней винѣ отрастіи и подблестиа єсть ниволеи ,
и не хотѧ помиротвѣ отрастіемъ . Ниволай изъ грѣхъ ,
предстанетъ ѿ иихъ : и исповѣданъ тылъ , подличитъ штавле-
ніе . Не мѣшно же кому навѣновеніе штавити грѣхъ .

Икона святого Каллиста и Григория

прежде да же не старайтъ съ нынѣ враждѣ : и ѿставлійши
полубити , прежде исповѣданія согрѣшенній , занѣ оно сѹло
смиреніемъ постинна єсть виновно : сїе же оумыненіемъ , ѿ срама
шѣ наѧ послѣдствиаго сердцѣ . И паки : Искрѣ грѣхъ испрошили ,
точю испокаженный . Но ѿ инъхъ сѹло доболѣтъ . Ты же
по пѣннѣ реченныхъ часовъ , г҃аждѣ , дѣрка и монгѣвъ во
время піци , да сице творѧ , пріїдши въ мавыновеніе ,
знаю благодати молитися испросити , по заповѣдамъ .
Но елобо ѿ піци подеркашней тѣло нензрѣнною премѣдростию
создашиго , мало да пождитъ . Слово же ѿ піци ѿста-
вливший и животворящей дѣшѣ да предначертася , тѣже єсть
по слову итыхъ Оца ѿщеніемъ и Вѣтвориаль монгѣва . И
велики прауди : занѣ душа чистѣнша єсть тѣлесе .

ГЛАВА КД.

ѢЩЕ ѿ молитвѣ , и тако подобаетъ молитися пріенш.

Ѣкоже сїе тѣло наше не приѣтствиющій душѣ , мертвъ єсть
и блесмѣдне : тако и душа не подбѣжущи себѣ на молитвѣ ,
мертва єсть и Складна , и блесмѣдна . И тико гордыше
всѧкія смерти блѣннати подобаетъ то , єже лишилъ
молитвы , огнитъ наскъ добрѣ вѣній Даніїхъ пророкъ ,
оумрѣти паче пронзивъ , нежели во мгновеніи часа лиши-
лися молитвы . Още огнитъ наскъ добрѣ Бѣсѣтвеннаго Злато-
чига : всѧкъ молитса изъ Громъ вѣтѣдуетъ . Коли же вѣле
єсть члобѣкъ ісѹ , изъ Громъ вѣтѣдовати и всѧкъ знаетъ :
честъ же предстающи , никто не возможетъ : сїа во честь
вѣнисолѣніе и Агіловъ преображеніе . Още : Молитва єсть
Обиціе дѣло Агіла вѣрѣ и члобѣка , и искрѣ средине
и нутрьже между единимъ и другимъ естествомъ єлико къ
молитвѣ . Сїа та раздѣлите ѿ беззлобесныхъ , сїа та
вовокупляете Агіловъ . И скоро всѧкъ прессентъ въ чи-
тленіи Онѣхъ въ житіе же и пребываніе , въ честъ , и въ
городѣ , и премѣдрости , и разумъ . Чѣмъ оупрѣжненіемъ
во всѣхъ тицѣ въ молитвахъ и слѣжетъ Бѣкіи . Още : єгда
въидандіе

субідните діаволу душъ шграждани добродѣлами , не смигти
прінти близъ ея , вожа крѣпости и сны , кже подаютъ
молитвы , мнози погибающе душъ , нсклан прѣло башна .
Еще : Жны душевныя суть молитвы . Гакоже бо тѣло
жилы содѣрятъ , и вѣчнѣ дѣнникъ и сонъ и жицъ ,
и оутвержденно есть . Аще же сѧ кто изъятъ вси соста-
вленіи тѣлес разрушатъ . Тако и души стымы молитвами
сугубиранты и сократъ , и подвигомъ благочестія судобе
текутъ . Аще же молитвы лишены нес , токде твориши ,
шкоже бы речъ изъ воды иениса ей . Гакоже бо Сибирь
есть вода , тако тѣлъ молитва . Сю мочено
есть сквозъ воздухъ шко сквозъ воду возмѣти , и на
ней взыти , и близъ Бга быти . Еще : Молитва и молитв
храмы Бжѧ человѣки содѣловать . И шкоже злато и
камни многоцѣнны и мѣдь творить дома церкви ,
тако и молитва чловѣки храмы Христовы . Кая сѹю могла
бы быти болѣша похвалы молитвамъ , тѹки шко храмы со-
дѣловать Бжѧ , и єго же не блѣщасть нееса . сѹи въ душъ
входитъ живицъ въ молитвахъ . Еще : и юноша возможо-
житъ всіхъ сувѣдѣти сѹи стыхъ молитвъ , шко Пантил
сквозъ въ вселенію , шко крылатъ ткіи , и бо сѹзаніи
живан , и сїнія трапа , и нога быти , и живан въ
крови и ездакъ , и ексы иэгонакъ , и мертвыхъ воскрешакъ ,
и суголовакъ недѣти , и на єдинно ѿ инъя надѣка ѿ спа-
сініи чловѣка , но молитвами шграждиши душъ , и по зна-
мніихъ и воскрешеніи мертвыхъ , на молитвы тг҃иаши ,
шкоже искони подиженіи на борѣвѣ єнца . Ибо и воскрешенія
мертвыхъ , и иныхъ всіхъ молитва єтъ подиженница . Ёже
во въ драгестахъ крѣпости и мѣстахъ воды + сѹи въ тицѣи стыхъ
молитвы . Еще : Молитва есть вина спасенія , възмѣтъ
виновна , церкви стѣна твѣда , отражюще искрадомо ,
отражное ексовомъ , спасительное же наимъ благочестивымъ .
Еще : шкоже искони царцукъ вишдшій въ искони градъ + вѣ-
комъ богатству спослѣдовати должно : тако сѹю и молитвѣ
въ душъ вишдшій вѣка добродѣламъ содѣднитъ . Еще : єще
Еще

ИНОКИВЪ КАЛЮТА ВЪ ГЛАГОЛІ

ЕРТА юношаніе въ домѣ , сїе въ дѹши молитва : и подобартъ сю перебою , иакоже юношаніе и корень въ дѹши воду зибшылъ , принаиздати тщательнѣ и цѣломудріе , и промышленіе о инцихъ , и вся законы Христовы . Өще : съѣтъ сўмѣ и дѹши есть молитва , паже со тщательмъ , съѣтъ нѣгасимъ и благдашній . Сиго ради беззначеніемъ плавец помышлобъ влечетъ въ помышленіяхъ наша любавый , и паже никогда же помысломъ , сѧ созида во время молитвы лірги на дѹши наше . Өще : велико ображеніе есть молитва , велико оутвержденіе . И благословъ : Подобартъ поминати Гра множе , иже въоздышеговодити . И паки : Частѣе помышлѣніи Гра , иже въоздыши . И стынъ Глаголъ : Без молитвы неприганныхъ приближитися ко Г҃у не можешъ , и по трудѣ молитвеннѣмъ отворити сўмѣ ино попеченіе , расточеніе мысли подъсовьтъ . И : велика молитва , въ нейже не оутрудитса тѣло , и въ нейже не оутеснитса сердце , извѣръ влечнаго : въ дѹши бо есть Слаѧ молитва . И Апостолъ вучникъ : Молитва есть , по качеству своею , сопрѣвяніе и соединеніе человѣка съ Громъ : по дѣйствию же мѣра состояніи , Бѣле прилиреніе , слезъ мати и паки дцира , грѣховъ ѿчищеніе , искушеній мостъ , скорбей предосѣченіе , браней скорашеніе , Іеговское дѣло , беззлотныхъ всѣхъ пнца , вѣдущее бесеіе , безконечное дѣланіе , добротелей нѣточника , дарованій вина , предупрѣженіе нѣвидимое , пнца дѹши , сўмѣ проізвѣщеніе , щаданію сѣкера , супованіемъ оутвержденіе , печали избавленіе , боягство инооковъ , безмолениковъ сокровище , троєти сўмаліе , зерцло предупрѣженія , оутѣркнороги габленіе , оутроенія показаніе , вѣдущихъ ѿкровеніе , главы знаменіе . Молитва есть постинш молацгмъся идѣлище и постазаніце , и сднще Где прежде вѣдущаго сднфа . И паки : Ничго же ино есть молитва , разѣтъ точю мѣра видимаго и нѣвидимаго ѿчиженіе . И сгынъ Глаголъ : Аще помолитна иже въздыши , ѿрекнѧ всѣхъ , да все наслѣдши . Өще : Молитва есть восхажденіе сўмѣ ко Г҃у . Өще : Магда есть сїеда сўмѣ ко Г҃у . Өще : Иакоже хлѣбъ пнца есть

БІІІ СТ.
ПІІІ.

Есть тѣлесъ , и добротѣтелъ дѣй , сице и дѣбнаѧ матвѣ пѣща
Есть оумъ . И гдѣ оубо сице (изложнхома) . Благореминно
же есть иныхъ и съ тѣлеснѣмъ оутгавопиціи . по мѣрѣ , коли
честъ , и качества иго , изложити вѣрѣтии по сиатъ .

ГЛАВА Л .

О ТЕЛЕСНѢМЪ ОУГАВОПИЦІИ , СІРЧЬ , КАКШ ЕЗ-
МОЛВІТВЮЩЕМЪ ПОДОБЛѢТЬ ПИТАТИКА .

Писано есть : Сыне человѣче , вѣкомъ хлѣбъ твои итѣи , ^и зѣ .
и водѣ мѣрою пить вѣши . Икош иими добсамѣ подви-
зющиися по бѣзѣ можетъ претквати . Аще бо не дѣи , по
глющемъ (из Оцевъ) . крова , не прѣимеши да . Глаголитъ
же и великий Павелъ : Оумерцблѣнъ тѣло мое , и порабощаю , ^и зѣ .
да не како иныхъ проповѣдуя сѧ изъ нѣкоторыи вѣдѣ . И ^и зѣ .
Бѣкѣтвенный бѣдъ : Когдена моя нѣзимогоста ѿ поста , ^и зѣ .
и поста моя нѣзименна єла ради . И Богословъ : Нашниже ^и зѣ .
тако ѿ вѣхъ , икош блограданїемъ Егъ почтима бы-
ваетъ , и извѣмъ человѣколюбіе воздаетъ . И стыдъ ^и зѣ .
Бѣкоже мати печется ѿ чадѣ , тако и Христосъ ^и зѣ .
ю тѣлѣ блоградаудиаго , и близъ есть тѣлени єго вѣну .
И паки : Во чреѣ насыщеніе , разумъ тайни бѣжинъ иѣстя .
И бѣкоже послѣдуетъ извѣми ст҃ицизмъ рѣкоати рѣдовиша ,
тайно послѣдуетъ радость Бга ради блограданіи . И бѣжинъ
заградиный иже ѿ вѣжлаго сладострастїа разумѣніяаго єго ѿ
коудаушаго и . И паки : Во мнозѣ времени икошама ^и зѣ .
десныи и шѣтнини , и самъ сиѣ нѣкѣнъ да тѣма имена Себаи .
множицю , и прѣемъ ѿ сопротивныхъ рани безумиаго , и
подобиеся великиихъ застѣленій скорбнини , прѣахъ ви искѣ
иакъ ѿ долгихъ лѣтъ времени , и икошомъ и благодатию
бѣжину еїа оуразумѣхъ , икош икошаніе вѣхъ благихъ , и
и воззваніе дишъ ѿ пленіи вѣрѣи , и пѣта къ иѣстю
Сномъ и животу вѣдѣтии , сиѣ два Сѣрва : єже сопрятн
сіѣ во єдину мѣсто , и єже присвои постнтика , сірчу ,
правило

Иноковъ Камита и Гнатіа

прабло чутівнти сеек въ возврѣханіи чрева премъдрѣ и рѣ
зъмѣтъ , въ недѣяніи сѣдальціи , и непрестаннѣ оупражненіи ,
и побучнїи бжїи . Сюда выходитъ поиновеніе чвбетевъ , що да
превѣніе сѣма , що да сирѣпъя отрасты оукроциаются ,
дѣнникъя въ тѣлѣ , що да кроются помысловъ , що да
вспомогъ мисли движениѧ , що да тщаніе изъ бжестивенныхъ
дѣломъ добротѣли , що да высокая разумѣнія и тонка ,
що да везмѣрная слезы во блжко времѧ выбаючыя , и смerte
памѧть , що да цѣломъдрие Оно чистое совершеніе що
живе ѿ всіхъ мечтаний неизвѣщающы мисль , що да вы-
сторозрѣніе , и багровато оправданіе драге сѣніхъ , що да
глубочайшало разумѣніе , также мисль поизнанія
имои бжестивенныхъ словесъ , и виѣгрииенія движениѧ вы-
банская въ душѣ , и разлѹтие , и развѣждніе дѣховъ ѿ
стѣхъ сми , и нѣтнныхъ зреній ѿ свѣтныхъ мечтаний .
Сюда струя Онъ путь и отезъ , аже въ побчинѣ мисли ,
щѣцаніи сѣніе и нрадѣніе , и пламена ревности попи-
раній всакъ егду , и преходящий всакъ страхъ , и горѣ-
честа Она презирающая всакъ похоть , и ѿ мисли та
изгладлюющая , и вазеніе котворяющая всакія памѧти пре-
ходящіхъ со миими : и да виѣтцѣ реку , що да свободы
нѣтннаго человѣка . и радосте душѣ и воскресеніе , и со Христомъ
супокоеніе въ цѣгвѣ небеснѣмъ . Аще ли же икто вознедадитъ
ю двою си , то да вѣсть , ако не точю ѿ всѣхъ сихъ
предечинныхъ ѿгшерѣваетъ себѣ , но и шиnobаніе всѣхъ добротѣ-
лий колеблетъ превѣніемъ дѣхъ сихъ добротѣлий . И такоже
сѧ начало въ главѣ бжестивнаго дѣланія въ душѣ , и
добра и путь ко Христу , аще икто судареніиъ тылъ , и въ
нихъ притѣпнитъ : ако аще икто и ѿнъ ѿ всіхъ , и
шаконти ѿ нихъ , къ аму да єма сопротивленія сихъ до-
гтиващихъ : глаголю же , аже парити тѣломъ , и чревоєститика
беззаконію , и прічал . И во нихъ : И аже сѹбо въ на-
чалехъ своихъ сѣніи и слаби сѧть , не тоюши ѿ поѣдненія
нихъ и таковихъ , но и ѿ щама листвѣ дреਬенаго отрашаются
и глушиаются , и ѿ малыхъ нѣкды , аже ѿ поѣдненіи глада .
и ѿ малыхъ

и ѿ малых нemoющи постѣжданія , и ѿ стартица , и ѿ плаче
воздвишаніи : итиниже и ѿ пасхѣ ниже ѿ пасхи земли
насыщаются : ниже питающиеся коренями быліи съхихъ , пріяде
съзаконеннаго члка піщи пріемлють чиогѡ въснити : но и ѿ пасхи
возлагаютъ во изнеможеніи съши , и подвигъ тѣлесъ , и тѣло
зрятъ Сынъ Ихъ ѿ стѣнаго ѿблобленія тѣлесъ : аще ли же
ио таюыя нажды приеликатся и къ изшествіи ѿ тѣла ,
ниже таюо соглашуютъ постѣжданіи быти , и пасхи ѿ креста
кононити събе любви ради Божія , и традитица ѿ добродѣтели
изволяютъ , нежели привременно жизнь имѣти , и всакіи
покой съши въ ний . И егда наидутъ на нихъ поклоненія ,
паче всплакутъ , замѣ тѣли совершеніи бытия . И ниже
ио зборградателныхъ традиціи быкающихъ въ нихъ сълнчевакіемъ
въ любви Божій : но дондеже ѿидутъ ѿ жизни , оусад-
етбюютъ добродѣтеннѣ пріяти отъженія , и не ѿступаютъ .
замѣ тѣли совершеніи бытия . Въ сихъ ио таюыихъ оби
и мы ходачи , єще же и повелѣвашему , путь циклич
ходи . да не оуклоняющи на десно , и на лево , пови-
нующиеся , и очитави излагаемъ тебѣ , и правило средства .
иже прочи сей имата и предѣлъ .

ГЛАВА ЛЛ .

Како подобаетъ въ понедѣлникъ , среду , и пятницу
питатица подвизающему .

Въ трѣ дніи идміи , сиречь , понедѣлникъ , среду , и
пятокъ , твори ендѣа двадцать , сиречь , ендѣа единую
дніемъ , прічащаѧ христа Сынгіи шеста (три Семиши фантасъ)
и ѿ схіла піщи съ воздвиженіемъ ѿ дободрея , и боди
до тѣлъ ии читырехъ часи , аще хощши , поспѣдуя
шигадесѧтъ двадцатомъ правилъ сѣрихъ апостоликонаншему :
иже который єпікп , ии пресвітеръ , ии діаконъ , ии ^{вѣданію}
читицъ , и пѣвецъ , ст҃ю читыредесѧтници пасхи не постнага , ^{ст҃му}
ии среду и пятокъ , да извергнется , разъѣ аще бы нмоющи

тѣлесномъ

ИНОКОВЪ КАЛЮГА И ЧИНАТІА

ЧЕМІНОМ ВОЗБРАНІЕМ БЫІЗ . ЩІЕ ЖЕ ПРОСТОЛІДІНІХ ВѢДЕРГ ,
ДА СОЛУЧАЕТСЯ . ПОНДЕГІНІСЯ ЖЕ ПОСЛѢДІДЕ БІЖЕРГІВНИИ СІІ
ПРАВЕЛАНІК ОУСТАВІСЯ .

ГЛАВА ЛВ .

КАКІШ ПОДОБАЕТСЯ ПІГАТИСА ВО ВТОРНИЦѢ И ЧЕТВЕРГОДІ .

ВЪ ДВА ЖЕ ПАКІ ДНІ , СІРЧЕ , ВО ВТОРНИЦѢ И ЧЕТВЕРГОДІ ,
ДВАКДЫ ШІКДА ДНЕМІ : ВО ВРЕМІА СУБО СОБІДА ПІГАЛАСЯ ѿ
ХЛІБА ШЕСТАМІ СІНГІАМІ , ѿ ВІРЕНІА ЕХ ВОЗДЕРЖАНІЕМІ , И
НІЧІСОГО ѿ АХІА ПІЦІН ПІЧАЛАСЯ , И ВІНА СЛІЧІШНА СЯ
ВОДОН АЩЕ ТРЕБЕШІ , ДО ТРЕХЪ ЧАШІА ИЛІ ЧЕТВЕРХЪ : ВЪ
ВЕЧЕРУ ЖЕ ВІКУШАА ХЛІБА СІНГІИ ТРІ , И НІЧІСОГО ѿ АХІА
ПІЦІН , ИЛІ НІКІОГСО СЛОВІІЛ , ВІНА ЖЕ СЯ ВОДОН ЄДІНІ
ЧАШІ , ИЛІ МНОГОДІ ДВІ , ЖАЛДІ МНОЗІІН ШДЕРЖАНІИ ТА .
ЗІКІО ВО СОДЕГІНІСТВІТСЯ ЖАЖДА И ВО СЛЕЗАХЪ , СОЖІТЕЛЯ ПІМЧІА
И СДЕГІНІЕ , ІКОЖЕ ГЛАГОЛЕТСЯ ДІСТЕВІЧНИЦѢ : ЖАЖДА И ЕДІНІЕ
ІОГНІГОША СЕРДЦЕ , СЕРДЦУ ЖЕ СУГНІНІЕВІ БЫІШІ ПІГІКОША ВОДЫ .
И СІІИ ҃СЛІКІ : БГА РАДИ ВІЛІКДІ , ДА ТА НАПОЛІНІТСЯ АНІВІ
СВОГА . ЩІЕ ЖЕ И ВО ДВА СІІА ДНІ ПРОІЗВОЛІЕШІ ЄДІНОМ
ІСТИ , ДОБРІНІШЕ СОДЕГІШІ . ПОНІЖЕ ВОЗДЕРЖАНІЕ ЄСТЬ ПЕРВОЕ
МАГІ , И КОРІНЬ , И ПОТОЧНИЦѢ , И ШІНОВАНІЕ ВСІХЪ ДО-
ВІХЪ . ГЛАГОЛЕТСЯ ЖЕ НІКІТО И ѿ ВІНІШНІХЪ : ІЗБЕРН ІНІІЕ
ДОБРІНІШЕ , СЛАДКІМІ ЖЕ СНОЕ НАВІНОВІНІЕ СОТВОРІТЬСЯ . И
ВЕЛИКІЙ ВАСІЛІЙ : ІДІЖЕ ЄСТЬ ПРОІЗВОЛІЕ , ТАМСО ВОЗБРАНІІШЕ
НІЧІОЖЕ ЄСТЬ . И ІНІІ ѿ БГОНОСНІХЪ : НАЧАЛО ПЛОДОНОГІА
ЦІЕРГ : И НАЧАЛО ДІАЛІЛЬНІА ДОБРОДІЕІАН ВОЗДЕРЖАНІЕ .
НО СІІА СУБО МОЖЕРГ БЫІГА И ІНІІХ ПОСЛѢДІЮЩА ВОЗЛНАЧІА
НІКІІМІ НЕДІФЕНА , ЩІЕ ЖЕ МОЖЕРГ БЫІГА И НІВОЗМОЖНА .
РАЗМОГІВАЛІ ЖЕ ПРОЦВІТАЮЩЕ ѿ ЕНІХЪ ПІНІЛІЕ , И КОЛІ
БЕЛІВІІ СЛАДІ ВІРАЖДАТИ ШІБЫКОША , ВІЗРАДІ , ОУДІФЕНА СІІ
СВІДІГІ ІМІТЬ , И ПОМОІШІЮ ГДА НАШІГСО ҃СЛІА ХУГА , И
СВОІМІХ ПО СВІЛІ ТІЧІНІЕМІ , ОУДІФЕІША И СЛОВЕСІ И ДІЛІ
ШІИ ПРОПОВІСТА , И СУГНЕРДІНІЕ ІНІХЪ ЗАПІЧАЛІІІН ІМІТЬ . ГЛАГО-
ЛІСЕА . АРГІ ВО СІІИ ҃СЛІКІ : ХЛІБЕК ПРОСТОІИ ѿ ТРАПІЗЫ ЧІСТАГІСО
СІЧІЧІАРІІ

штншатъ дѣшъ идѣшиаго ѿ велікїа отрасли : и ѿ трапезы постѣнхъ и бдѣнхъ и тѣдѣнхъ ѿ Г҃тъ , прѣнли
сѧѣ брачѣ жицни , и воздѣлки дѣши твоѧ оумерщваніе ,
занѣ возлѣбній возложе посредѣ нѣхъ ѿщиа врѣши , и
горестъ ѿблесленія нѣхъ прелагаєтъ въ младорѣа свою ненапо-
вѣданію : дѣхонин же и кибеній съжителъ егѡ ѿѣнаютъ
нѣхъ . И бѣзна нѣхъ свѣта , и вона подвижника сладчайша
и срѣтеніе егѡ виселитъ сердца разведеніельныхъ . И прелѣбно
Бѣзъ премыланіе воздѣлкника .

ГЛАВА АГ .

Како подобаетъ пытатиа въ юбесѣтѣ и ѿ бдѣ-
нїихъ , и како подобаетъ мѣти во времѧ сныихъ .

Во велікви же ѿбесѣтѣ , кромѣ вѣнкїа , подобаетъ тѣ
дѣянїи мѣти , икона предѣстѣбника во вторникѣ и чибетовѣ ,
и по предѣлу ѿїнныхъ правилъ . и занѣ подобаетъ тиѣѣ во
вѣхъ всіго лѣта недѣляхъ , кромѣ сърнія и мѣтнѣ бдѣнія .
Ще ли придачарга иѣкое бдѣніе Владычнхъ вѣнкїихъ прѣ-
дникѣ , наї икоиго ѿ вѣнкїихъ стыихъ , да сопбориа . Оно
сопѣтавши недѣльное . Обаче ще и сице єита . дѣянїи
бѣда въ ѿбесѣтѣ . Полѣзно же єита приско понѣждатиа тиѣѣ
на дѣланіе ноциаго бдѣнія . Тѣмике и та наишдимѣ по
изѣчу между седлицемъ бдѣніемъ , помѣщении тиѣїа тво-
рнти и недѣльное : и вѣре тиѣѣ прѣобрѣтеніе помѣдовати
иматъ скорѣше ; паче же сице разаравится рано тиѣїа твои . Изѣчимъ
по ручиномъ , и нецѣленїа твоѧ скоро возвѣшаніе . Глаго-
лѣтъ же и отъи Знамъ : Когдѣже подвигъ противъ грѣхѣ
и похоти , начало єита тѣдѣ бдѣнія и порта : и паче же
противоподвѣзакшемука къ ѿцимъ вѣтре наихъ грѣхъ . И
значеніе ненависти грѣхѣ и похоти егѡ ѿ сию знатса въ
сопротивоподвѣзакшемука къ небидимой рати ии : и вѣс почтѣ
прилоги отрагти оуменшитиа поитомъ начинакъ . И посегма
бдѣніе ноциое поспѣшишася ии подвигъ . Иже во вѣла
иинвогѣ

ИНОКШЕВ КАЛЮСТ В ГНАТІА

жизногъ своемъ сочтание свѣрхъества иего лютнъ , ии драгъ
цѣломъдрию выбагъ . Иакоже поиси чреа начало вѣтъзъ сиолъ ,
и размѣление сиа возжизнющее походя бодръ : тако поисту
и едѣніе и бодрости въ съвѣтѣ бжїй ? єсть пытѣ бжїй
иты , и всакїа добродѣтели шенованіе . И паки : душа
съблазнѣвша памятю бжїю , и нѣсбытииъ едѣніемъ ноша
и день , таимъ сознаніетъ гдѣ на тверди ёлъ облакъ по-
крыланце ю во дни , и събѣтомъ сгнненнымъ съзарнитъ ноша ,
и извѣстъ мрка ёжъ вѣтъгъ возїаетъ . Сщѣ : Извѣри ии
дѣланіе наслажденія , едѣніе всигдашнее єже въ ношахъ :
имикъ съблакоша сиа очи вѣтъзъ чѣтка , и сподобинша шно-
внія оумъ . Въ чистъзъ сиихъ съфѹщаиетъ душа животъ
сннй безсмертный , и во съфѹшии сннаго съблакастиа тми
страсіи , и прїемиетъ дхя отаго . И паки : Почти дѣ-
ланіе едѣнія , да събрациши оутѣшніе въ душѣ твои .
Сщѣ : Да не возмнини , ^счеловѣче , ико во всакомъ
дѣланіи иночесиѣмъ єста икое прѣзыбаніе болше ноциаго
едѣнія . И иноика прѣзыбанца во едѣніи , съ разслажденіемъ
оумъ , срѣда не зриши ико плотоясна : чина во йггельскаго ,
ико вонстиниъ єста дѣло сїе . Сщѣ : Душа въ симъ
йггельствѣмъ прѣзыбаніи едѣнія трудаща сѧ . Снн херувиметъ
имѣти бѣдигъ , єже вънъ зритъ , и смотрѣти небесное
видѣніе . Сїл же , сирече , едѣнія да совершаши въ мо-
литвѣ , пѣніи и чтеніи , чистѣ и испаѣтелѣнѣ , и то
сѣмнадцати , єдинѣ , ии съ любезнымъ и єдиномысленніемъ
братьствомъ . Твои же и по всакомъ едѣніи твоемъ мало
оутѣшніе , труда ради ѿ едѣнія вышшаго , во съшинѣ
же и пытніхъ на бѣгахи : сирече , ижда хлѣбъ сннїй ти ?
и предложеніе икое съхопицно , єлико ти доболено єсть .
Пи и вѣна изъ водю чаши ти . Зри же , да не ико
въ дніе дѣвалтицы имѣя едѣніе , ради едѣнія можите
быть разгрѣшиши дѣвалтич . Ибо сїе подобаиетъ сътво-
рнти , и сно не штавлать ; оутѣшніе бо по соверши-
ніи едѣнія сугуби слово (сїе) творити тибѣ .

ГЛАВА Д.

Кисо подобаєтъ істину въ недѣліи, а ѿ иныхъ
нѣкоторыхъ: єщё же ѿ трудахъ, а смиреніи.

Подобаєте и во всѧ неділіи дважды єжда днімъ, а іконе
и въ святощі. Сїе же сутановленіе сице цѣло да блаженств
кромѣ нemoцинъ, єще же и во дній лікъ позволенныхъ и раз-
решенныхъ Благословенными. Сци ѿ долговременнаго нальновенія, а
и некнѹхъ новѣніихъ винъ, Благословеныхъ, глаголемъ, и и
и сопротивныхъ. Въ сѧ бо иже єдиною иамъ, иже сюхѹ
піснѹ гамы: но ѿ всѣхъ погребеныхъ, и незаворонихъ, ико-
настай вѣшаемъ: Оба же изъ возвращаніемъ, и со сутанов-
леніемъ количествомъ. Правно бо добрѣши єсть, єще во всѣхъ
возвращавшихъ. Въ тѣлесныхъ же нemoщехъ, икона рѣхомъ,
безъ стыдениѧ подобаетъ притягатися ѿ всѣхъ погребеныхъ
и законныхъ составляющихъ тѣло: отрагованиемъ бо,
а не тѣлобинцами быти Благословеній. Сци научиша ии.
Такожде подобаєтъ и ѿ всѣхъ сутановленыхъ, отрубъ
янка позволена быти чинъ (иначескомъ), тако вѣшати
во славѣ и благодареніе Божіе, и ради икоництва. Священникъ
же и излишнихъ: скідостя во вишенъ, икона глаголетъ
стѣни ѣсаікъ, очищугъ человѣка возвращанію не хотаща и
не изволюща. Понике єгда изобнѣтъ и шаду пріимлемъ иихъ
и можемъ еже сутановляти. Тѣлесна покоя да не возан-
емиши: душа бо лекашася Богъ, по преподобномѹ паки ѣсаікъ,
и єзѣтъ єдиномъ покой иматъ. Паче же изъ трудолюбія, и
झностраданіемъ, и смиренности извинай: гробъ бо и смиреніе,
пишетъ икто ѿ стихъ, отглаголаютъ ѣна.

ГЛАВА ІІІ

Какъ подобаѣтъ пытатица, и житействовати въ
стѣа посты, и паче же въ вѣнцій.

Ф ортабопицкіи же равнѣй нѣжъ житѣмъстѣкъ во гтыя посты
пѣзинши миимъ быти тонкоустѣкъ нѣ особнѣ сказовать .

Иноковъ Каміста и Гнатія

Інокъ во предстѣліи собершати тѣлѣ во дні , въ наїтвборіши дівачини , тако праведно єсть , и во сїхъ посты дѣлати , кромѣ събесотгъ и недѣль . Паче же ? аще моцно єсть , и спасище и традзеніе : и напише же во стбю и величю четьредесатину , яко ѿдеслугованіе сѹцю ветро лѣта , и почесть подигоса Владычними и Бжественними и вѣтегонскимъ днімъ постѣдніемъ о Христѣ Ѣисѣ подакіемъ .

ГЛАВА АЗ .

О разсвѣдѣніи , яко въ чисти , и яко оумѣреніомъ дѣланію цѣни нѣсть , и ѿ повиновѣніи .

Обаче и сѧ и сїхъ подобнахъ подобаєти проходить тѣлѣ со спасищемъ разсвѣдѣніемъ къ согласію съгубаго пын-
тія : вога , и мірномъ оустройшію . Съ премѣдростію во ,
глаголите , зиждется домъ , и съ разумоліз исполнѧтия
окровища ѿ блажаго богатства честнаго и добраша . Пишите
же и Бжественный Адамъ и Благородная из разумомъ
еквости и тѣснота єсть царскій путь : тѣмже безразвѣдное
оудрѣніе , или безсловесное синехожденіе , безполезна єсть ,
ибо себѣ вѣкъ разума бывають . И преподобный Галактій :
Послѣдуетъ ѿмѣтъ оудесъ помыкаловъ изогупленіе и глы-
шніе : и безмѣрномъ дѣланію оунініе : и оунінію из-
огупленіе . Разнитъвьтъ же изогупленіе ѿ изогупленія : зане
пірвомъ изогупленію послѣдуетъ брань вѣда . Второмъ же
свонгъ изомовія штабленіе , и ѿ лѣста на лѣсто пре-
ходженіе : оумѣрніомъ же и притрѣдѣтъ превѣакциу дѣланію
циени нѣста . Онъ же оуменіеніе , оуможаетъ слѣсть :
безмѣре же , изогупленіе . И великий Махімъ : не все по-
ученіе твоё ѿ плоти напѣй , но спредѣли ей по сїмъ
шѣчніе : и весь оумъ на вѣтгениахъ преложи . Тѣлесное во
шѣчніе вѣлаго єсть полезно , а благочестіе на все , и прѡчіа .
Аще же нѣкако чашница вѣсовая плоти , пропитовлечетъ и
люстремаетъ вѣтгачабаго чашницу душевнью + къ при-
клоненіямъ и дынкиямъ безчинными , и дышлангедными
изблекамъ

незвѣсъмъци въ тѣкоже письмо єсть : Плѣта по ходите твои
на да и да же на плѣта : Оба чи ти сю бродомъ воз-
дѣржанія обѣздави , оумѣнїи , донѣлѣже и не ходиши
оудобоуправляема вѣдеть , и повинется лѣчимъ , помяннъв
блажкаго Павла глаголющаго : Блжко блжшній нашъ члобѣтка ^{Богъ} ,
плѣти , и толико вѣтринній ѿновляемъ по всѧ дни .
И сегоа Ісаака : Давай самъ сеѣ оумрѣти въ подвигъхъ ,
и не жити въ нерадѣнїи . И то чи во за вѣрѣ , иже во
Христѣ , прѣмѣшній смртъ , суть мѣннцы , но и за событіе
заповѣдей єшь оумирѣнїи . И лѣчи єста намъ смртъ
въ подвигъ , ижели пожити въ прогрѣшнїи . И прежде же
всѣхъ изъ собѣткомъ въ вопроснїемъ , твори всѧ дѣлънаго
твоегъ Сца и Гдѣ : чибо во Христовомъ благодати и
тажелоннѣна и горѣніона , лѣгка , и ико по долѣ про-
тирицещимъ полю возмнага ти кончила . Но возврати-
тика подобаетъ , ѿновду же изъдохомъ .

ГЛАВА ЛЗ .

Какъ подобаетъ подвигающемъ преходить по
вѣшнїи разгтоанїе до Запада болица : и ико
подобаетъ вѣровати , по традѣ и мѣрѣ дѣлнїа
нашегъ , раздалию Бжѣстивныхъ дарованій подаваемъ
быти наль .

И по шефѣтъ въ тѣкоже подобаетъ подвигающемъ : по
Бжѣстивномъ Павлову повелѣвшиемъ : ико подвигающа ^{Богъ}
всѣхъ возвратитеся , уги сѣда тиѣзнтелныя напише
отеческія спасенїя доболни . И ѿголѣ поспи часъ єдинъ .
Аще суть дни велицы : та же болѣзнь мало порукодѣлствъ ,
арика и молитвѣ . Но сихъ же , помолися , тѣкоже при-
зываася : почиши , почиши и почиши , да смириши и да
имаши себѣ менша болѣзни члобѣтка . Возноси бо , глаголи
себѣ , смиришся : смиришай же себѣ , вознисиша . И , иланка
истояти , да блудить , да не падитъ . И , Гдѣ гордыня
протищитъ .

ИНОКИВЕ КАМІСТА В ІГНАТІї

протибітся : смиренними же ділти благодаті . **И** , нача
гідні , гідні , єже не відійти ГДА . **И** , гідні законопреступо-
вах до сіла . **И** , не високожа міднитеши , но то смирен-
ними ходяще . Глаголет же в Ігнітевій Златоборі :
Сій напіате єсть відміні себе , ніже ниніоже себе бути від-
нарті : ниніоже бо тако ГІУ любезно , яко єже ся посліднім
себе чистити . **И** отий Ісаїк : Смиреномъ дримъ щирываются
гіднота . **И** , індеже починається смиреніе , і тамъ слава Божія
починається . **И** , яко пред благодатю течуть смиреніе , и при
наказанієм течуть возношеніе . **И** отий Варсонофій : Аще во-
стинник спасіка хощеш , оуслыші діломъ : воздвижни нозе
твої ѿ землі , и возведі на небо оумі твої , и тамъ да
будуть поученіе твоє нощі в день , и єнікъ німаші сіль презінка ,
подвізажає відійти себе менша всіякого человека . Сій єшта
вістинний путь , кромѣ сего ніякого нікога хотащелъ спа-
сіємъ со оукрепляющими его Христі . Хотань да пішеть ,
яко да постигнеть . Свидетельствую пред Господомъ якимъ ,
и хотащимъ тікнію вічнію даробати всіякомъ хотащемъ .
И Агустинікъ : Не постіхъ , не відіхъ , не на землі ле-
жахъ : но смирихъ , и спасе мя (ГІУ) всікорѣ , держа
преде всіхъ ніякого в нівнінності , якоже глаголетъ отий
Варсонофій : яко єже візь попеченія бути ѿ всієїа всіні ,
соговорітъ приближнікъ ко граду , и єже не вітнінікъ въ
чловіціхъ , соговорітъ та вегнітъ во граду : и єже оу-
мрети ѿ всіякого человека , соговорітъ та наслідствовати
граду и скоровища . **И** аще спасіка хощиш , нівнін-
ності держи , и таї ці предлежящими . Всікоже паки не-
вітнінності , по слову оуїнника сего отаго пропнаро щанна ?
єже не срабніти себе ся нікіймъ , и єже не реци ѿ добре
ділікъ , яко и азъ сіє соговоріхъ . Такоже паки сіда по-
мінія чисті в непарітланікъ , дондеже постигнеть вітеръ ,
и тако пої Святою ветерю , и соговорі юштъ , щ чиста
сердца вірю , по траду и волїзни яко ѿ добродіїмъ ,
и по мірку ділнія нашого , и раздаєнію дарових и почестьмъ ,
и возвроповіданію и оуткішинію ѿ Господівнія намъ ,
якооже

БІКОЖЕ ГЛАГОЛІТЬ БІЖІСТВЕННИЙ ЧАЛМОПЕЦІА : По міністрові
волезний монх въ сірдцѣ моемъ , оутішениѧ твоѧ воз-
вселеніи душа моя . І СПІСТЕЛЬ : Пріїдніти ко мілкѣ ви
ствіїдношійся и широменій , и азъ оупокою ви . І він-
ший ПАУГАЗ : Понеже со Христомъ отрадимъ , да и съ ними
прославимъ . Ніпцию во , яко недостойны отрасти именія
наро времене изъ хотѧщихъ славѣ імитиа въ нараз . Глаго-
літь же и премѣдрый въ Біжісітвенныхъ МАЖІМЪ : Вини быти
глаголітсѧ раздашнѧ Біжісітвенныхъ благъ мітру вѣры когождо .
Бікоже во вѣрѣмъ ? (таково) и подадніе оусердія къ дѣла-
нію імамы . Дѣланіе оуеш по равенству дѣланія , показаніи
мітру вѣры , пріемла , якоже вѣрова , мітру благодати : не
дѣланіи же по равенству , недѣланія показаніи мітру не вѣра ,
пріемла , якоже не вѣрова , лишеніе благодати . Тѣмѣ
закъ творітъ забітотный забідъ неправлікыимъ , въ єго блогти
бѣтъ , а не во иного сѹцѣ избранио тогѡ , єже вѣровати ,
и дѣлти , и по мітру вѣри градѣшию виѣтъ пріятнѣ благо-
дати . И ѿ душѣ просѧ пребыти прочимъ времени нашемъ ,
и самой же кончинѣ жибота христіаногїи , безволезненій ,
непостыдной , мірной , и изъ симъ возврати намъ добраи
шевѣтъ , стоящимъ на отрашнѣмъ сѹдици Гдѣ и Гдѣ и
Спіка нашого Іиса Хріста .

ГЛАВА ЛІН .

ІАКОВЪ ЧІСТАЯ МОЛІТВА БОЛЬШІ ВІДКЛІГШІ ДѢЛ-
ІА ЕСТЬ .

При показанномъ же и сїе вѣтъде брайте , яко всѧко
художество и всѧкое прибыто , лише же хощишъ , и дѣланіе
различно , за єже немоинъ налих єще въ сірдцѣ чистъ и не-
приителнѣ молитвъ , тако низобразисѧ , и пріиманіе оу-
стависѧ . Понеже симъ , благоболеніемъ и благодатію Гдѣ
нашего Іиса Хріста , совершившасѧ , ли нога и разишиа ,
и раздѣлница шутавши , изъ єдиному и єдинственному
и согдани-

ИНОКСВА КАЛЛІСТА И ГНАГТА

и соединительных неподделяемых паче слова соединяющих ,
такоже рече главных Богословомъ : Бгъ вогумъ соединя-
емъ же и познаваемъ , єже єсть очищеннное существо Дхомъ
въ сердце чистое , єже рафданетъ , икою же рече , ѿ по-
мощнику чистыя и неподделяемые сердечные молитвы .
Редко же єсть сїе , и єда единъ ѿ тѣмъ єсть подо-
вныша Христовою благодатию предупрѣти въ сїе оутроеніе .
А єже и сїе пропыти , и духовная подобніца молитвы ,
и получити покровеніе ганните вѣдущаго бѣка , вѣло ма-
лѣхъ єсть , и єда въ родѣхъ и родѣхъ шербетакицнхъ ,
благодатиимъ благодати , икою пишетъ сїи Ѣсаіа :
Икою єда ѿ тѣмъ чеснотамъ единъ шербетаетъ исполнен-
ный заповѣди и законнаѧ иконою недостатотицъ , и до-
стгшій въ чистоту душі : тако єдинъ ѿ тѣмъ чесноти шерб-
етаетъ подобніца достпти со многими ѿханніемъ въ
чистую молитву , и расгорнити сїи предѣлъ , и получити
сное ганнство . Понеже мнози чистыя молитвы искаже-
подобніца , но майн : къ ганнству же Сномъ , єже по
Сибѣ , и превыше достпвъ , єда шербетаетъ въ родѣ и
родѣ , благодатию Христовою . И по малѣхъ : И , аще съ чистотой
єда кто молитва , что речеши ѿ духовнѣй (молитвѣ) ;
Всакая же духовнаѧ (молитва) , по слову его паки , дѣни-
нія свободна : а преклонѧющася подъ духовною єсть .
Тѣмже и ты , аще хощеш таковыхъ новыхъ ганнствъ
дѣломъ и вѣришъ , сирече , самъ тѣмъ никоимъ ѿ Христѣ
зисѣ подобніемъ : бо всакомъ врѣмени и во всакомъ чистѣ
и дѣланіи твоемъ тѣнѧ достпгнущи , бо єже молитва
въ сердце чисто и неподделяемо , да тако , икою ѿ ма-
лѣица сїща , предупрѣши въ мѣре совершенна , въ мѣре
боязни исполненія Христова , и изъ вѣрныхъ отропителемъ и
мѣдимъ благенство и воспропорѣданіе получши , тако оу-
строиша на сїдѣ словеса твоя , сирече , по разумъ жител-
їи , тѣмже и не поденѣнши въ бѣкъ . Икою ѿ сїи
пишетъ сїи Флімонъ аще : Братье , аще въ ноци , аще во дни
подобнія тѧ Бгъ чистѣ оумомъ помолитвѧ неразблѣченіи .

да не вонмиши праведиу^м ибо , ибо елика чи єсть сми , простираша приложника Госви , и той прощептихъ сіди твои въ дѣланіи да ховицъ . И икого ѿ Божіїмъца : Аще хоциши въ тѣлѣ , ико вездѣстинъ Госи смижити , молитву не пристанчи стяжи тѣло въ сердцы твоими , и бываша прѣде смртн душа твоя , ико Госи . Симъ согласна пишоти и оты Ѣзуса : Вопрошенихъ во бывши ѿ икогто , что ѿбѣржити всѣ прѣды дѣла иго , искрѣ въ землѣ , да достигшай въ Оное образуваніи , ико собесицетъ интелектъ достиже ; ѿбѣща сице : Егда ико сподобицѧ превышеѧ молитвы . Егда бо достигнитъ иго , ико концу всѣхъ добротеленъ доспѣтъ , и прости твари отъ него да быста . Аще бо ико благодати Оутѣшити въ нѣвѣріи не піятъ , привѣтаніе сеѧ молитвы собрішти то ѿрадов не можетъ : Ахъ бо , благомѣтъ , егда вешичѧ въ кого ѿ щлюбенъ , и не пристанти ѿ молитвы : симъ бо ахъ прино молитса . Тогда , ниже внигда спаси єлиу , ниже во едѣніи , молитва сѧ ѿ душѣ иго пристаєтъ . Но аще ишъ , аще піръ , аще и спітъ , аще что и дѣланъ , да же и бо глающе сиѣ , благовѣща и пары молитвенныхъ въ іерусѣлѣ егдо восходите въ тѣлѣ . И разумѣніа тогда молитва сѧ не иматъ : но во вѣлъ члены егдо , аще и оумоликнеть сиѧ ан҃тѣль євшъ , но оуко паки тѣлѣ смижити въ немъ тѣло . Молчаніе бо чистыхъ , молитва благородна икіто ѿ Христоносныхъ , понеже помыслы ихъ Божественная движенія суть : движенія же чистаго сердца и мысли , суть глаголы кротцы , вмигкое тѣло тѣломъ поисту . И ии мнози ѿ Богоносныхъ ѿ благодати смиливъ икою тѣло наукаелии сиже мицканша таююа чудеса достижнія възложиша , ико долгоры ради слова штавихомъ .

ГЛАВА ЛД.

О коміческѣ колѣнопреклоненій въ пощедренствіи .

О коміческѣ же колѣнопреклоненій , пріота вѣлы въ тиломъ оутѣшнныхъ Божественныхъ Сыи нашими , иже дѣлки есмы

Иноковъ Каллиста и Гнатія

Емъ и творигъ въ коихъ нощеднитъ пади дній седмицы.
Но во всяко честотъ , и всякю неделе , еже и во иныхъ
шобыахъ изначенныхъ дні , изъ томъже и седмицы по ико-
нимъ таинственнымъ и гоуровеннымъ винамъ престати въ иныхъ
имѣти поблѣено есть наимъ . Обаче съта иѣцыи пребо-
ходашъ сїе число , иѣцыи же и фасадѣвашъ , какды ,
такоже иматъ сѧ и пронзволеніе . И ты оубо еже по сиа
твои . Тѣмже блаженъ борисминъ , и блаженъ миѳонію ,
и ти , иже на всѣхъ тиже по Г҃у , всегда понуждалисѧ себѣ . Иажды
тѣ . со есть црквие некое , и нындиции вохншаютъ е .

ГЛАВА Л .

Нѣко не токмо , таоже предречеса , по подвигу
и мѣре дѣланія нашего разданіе Бжественныхъ
(даровъ) подаваєтъ , но и по праву , и прини-
могти , и вѣре , и ющему въ настъ оутроенію
Бжественному .

И та оубо вѣдѣти подобаетъ , ико не токмо , таоже пред-
рикохомъ , по подвигу и мѣре дѣланія нашего разданіе
Бжественныхъ даровъ подаваєтъ наимъ . Но и по наыскнове-
нію интелектуа сего , и приниженіи , еже же и по вѣре
нашой изъ предлежащымъ , и приниженіи сѹщему въ настъ оутроенію
Бжественному . И глаголицъ отъ Махімъ : Оумъ и пре-
мѣдтори есть Срѣдїе : словесность , разумъ : Бжественное во
Себои извѣшніе , соизглагаемыя во Себои вѣры : дарованія
же исцѣленій , Бжественное члобѣколоіе . Всако во Бжеггено-
ное дарованіе прилично въ настъ иматъ , и присвоимо , таоже
сѧ , ини наыскновеніе , ини оутроеніе , Срѣдїе прѣятелю .
Серть : иже оумъ всякихъ члобѣвенныхъ ментаній чистъ со-
твортый , прѣмлетъ премѣдростъ : словесности же , врожден-
ныхъ страстей , вѣротъ , глаголю , и похоти , владыкою
поставивъ , прѣмлетъ разумъ : непоколебимое же во оумѣ
и словесности въ бѣзъ извѣшній имѣаніи , прѣмлетъ вѣръ всѣ
могущыи

могущимъ : естьственное же исправный чловѣколѣтъ по совершеніи
нѣмъ субѣтнѣй самолѣтъ , да дарованіемъ ищѣленіи прѣмартъ ,
и тѣлъ оубо ище . Занѣже , да никотоже вѣсѧ дѣло твоѣ
кромѣ настолгателъ , и настаблюющаго твѣ , молѧщаго и со мною
недостойныхъ глаголицкихъ оубо , не творящихъ же что
благо , да подобнисѧ творити пиратъ Богоизбдана , также
и другимъ глаголицамъ и сопрѣтвояти . Иже бо сотворитъ , и ли ?
научитъ , по Ежественному словеси , си вѣтъ нариуетъ .
Тебѣ же паки Вседержителъ , и всесидѣрни Гдѣ да сукрѣпятъ ,
и благопопѣшитъ , тѣлъ смишати разумно , и творити
ко всѣмъ желаніемъ . Не смишателе бо законъ праведни предъ рѣ .
Богомъ , по Ежественному Пачау , но творци . И да на-
ставятъ на всѣко дѣло благое , и спасительное , и на пред-
лекающее оѣмное , и священное дѣланіе рѣкоповедатъ , Дхомъ ,
молитвами стыхъ , аминъ . Но понеже предглаголася намъ
о разсвѣденіи мало икако дѣлательемъ , благоременно
есть нынѣ и о всѣобщемъ и совершенномъ разсвѣденіи , по
снѣкѣ всѣдѣцѣ предлоги . Понеже еїе и болѣши есть всѣхъ
добротливъ , по снѣдѣтельству словесныхъ нашихъ Сщевъ .

ГЛАВА ІІА .

О бѣсобщемъ и совершенѣищемъ разсвѣденіи ,
и кто есть противъ естьствѣ , и плотинъ жибанъ :
и кто по естьствѣ и дышеви : и кто пребывающе
естьствѣ , и дышеви жительствованъ .

Плотинъ и противъ естьствѣ жибанъ и жительствованъ .
Ей сюю разсудительность всеномчно погуби , а иже синыхъ
судильнѣй сотворивъ , начало же положивъ , єже творити благое ,
никако писано есть : Оуклонисѧ ти и о творчи бого : фѣ .
Ей икако новонаимланы , и сухо прилагайко сученіи , мало
никако принищащъ къ честивъ икакомъ разсвѣденіа , и ново-
наталено подобающему . А иже по естьствѣ и дышеви . шко
мыслии дѣйствованъ , и по разуму пожиахъ , иже и сидица

Икона святого Каллиста и Гнатия

нарицатъ , сеи по мѣрѣ своей зритъ и разсвѣдѣтъ то
ко неѣ , и иже подобныхъ неѣ . Превышше же естество и
духовнѣ житействій , сеи яко преображеніи всесуществій
и новоначаллѣніи и средній предѣлъ , и Христово благоу предуспѣши
в совершенство , спрѣчу въмѣстѣное просвѣщеніе , и совершеніе
шее разсвѣденіе : зритъ сеи , и разсвѣдѣтъ именемъ : чѣмже
и вѣтхъ зритъ , и разсвѣдѣтъ чистѣ , а самъ той и въ единаго
лице и зритъ . зритъ и разсвѣдѣтъ , єще же и восставъ ,
яко духовнѣ сии вонифтии , и наимлемъ , и христіи и
честивы , но дѣланіемъ и благодатию , иакоже глаголетъ
Богородица : Гако духовніи восставътъ оубо всѧ ,
а самъ той и въ единаго восставътъ .

ГЛАВА ЛВ .

Еще въ разсвѣденіи , яко во образѣ .

Съ сихъ сего оубо подобенъ естъ , яко въ иоинѣ глаго-
лѣтъ , и въмѣстѣ съ темномѣсяцемъ ходящемъ . Чѣмже и
во шлагмѣтѣ твари Сокрушавающа , и помрачѧща ,
не токмо самого себѣ не зритъ , и не разсвѣдѣтъ , но иже
камо идетъ , и ходитъ , иакоже глаголетъ Спасителъ : Ходан-
бо твари не вѣтъ , камо идетъ . Съ же (подобенъ естъ
ходящемъ) въ иоинѣ ведениїи , звѣздами швѣральи :
чѣмже и звѣздными билоганѣями мало иакою извѣржена ;
помалъ стѣпнитъ , претыкаю нозѣ мнозицио и каменіи
изразѣдѣнія , и терпѧ прираженія . Сеи оубо мало иако
и самаго себѣ зритъ и разсвѣдѣтъ , ани въ екки , иакоже
писано естъ : Вонтии спѣи , и воскреси и мертвыхъ , и
швѣральи та Христос . Съ же (подобенъ естъ ходящемъ)
въ иоинѣ вселенїи , и тихон , чѣмже и лѣнице ибѣтомъ
управляемъ , незавѣднѣи приступаетъ , и на предижа градитъ ;
зритъ же самаго себѣ , яко въ зерцалѣ , и разсвѣдѣтъ
и похоронѣ иакою шествующими изъ ииимъ , иакоже рече :
Любѣ творите , злопон , спрѣчу виновище , иакоже сѣтиль сѣкунѣ
въ гемиѣ мѣстѣ , дондеже дѣла изваригъ , и диница
воздѣлить

возіа́ртъ въ си́рдцахъ ва́шихъ . Се́з же подобна (єсть ходáщемъ) въ полдни постои́ннѣмъ и чисти́ннѣмъ , солнечными лу́чами пылали просвѣти́тельства . Тѣмже таковыи и злого се́бѣ чистъ зритъ при солнечномъ се́вѣтѣ , и из- выдаются и въ многихъ воста́вьтъ , паче же и въ се́хъ , по земли . Благотвори́ннму Апль : єще же и всѣ прикину́ща въ се́вѣ (зи́ргъ), се́вѣ како́въ (и) како́въ , не забываю и съмъ шестъя , и постѣднѣишиа єму въ претыка́нїа пыт- водя ко жити́ю се́вѣту , и животу , и прити́к .

Фи́ниже писано єсть : якъ єсть се́вѣтъ міра . Глаголи́тъ мате́рии и Благотвори́ннй Пати́л : Егъ руки и зъ гмы се́вѣту возіа́ртъ , въсѣ воста́въ въ си́рдцахъ на́шыхъ , изъ просвѣти́нїа разумъ главы и кони́цъ . Бжѣ́ла со си́вѣтъ и си́хъ Христо́въ . И блаженныи Дѣду́ : и Знаменка на насъ се́вѣтъ ани́а твои́ш Гдѣ . И , бо се́вѣтъ и твоимъ о́зримъ се́вѣтъ . И Гдѣ : Азъ є́сма се́вѣтъ міра , ходѧ и по ми́ре , и не има́ти ходити во тьмѣ , но има́ти се́вѣтъ животи́ннй .

ГЛАВА ЛІГ .

О пре́лозѣ , и възмѣненїи , єже въ ко́мъде (человѣцѣ) , и о пре́воехода́щемъ сме́тѣ ви́ро́нїи .

Вѣдѣто се́вѣтъ и си́е хо́щемъ , ако и иже въ соверши́нствѣ фи́ницийскому и прои́звѣши́ннму , ако же и мутъ си́хъ , деснѣ- шинъ . Не є́тъ соверши́нно соверши́ннє въ несоверши́нствѣ се́вѣтъ (си́хъ) , но паче не могущее соверши́нно быти соверши́нствомъ . И таковыи субо и не всегда въ собою имутъ не-изменность , за немощи є́стестви́ннїи , и за проползаки Свогдѣ вожноши , но субо възмѣненїя и каденія , и нау́шнїи пѣрплата Свогдѣ , и паки же заслу́женія бѣтъя прѣмилитъ есиша . А сопротиво же си́мъ , чи́та волковъ си́би быти спредѣлакъ . Непреложности бо и низви́дности въ вѣцѣ си́дущемъ соглодиа є́сть : въ насто́ящемъ же Свогдѣ си́бо , чисто́ты , міра же , и си́вѣти́нїя Благотвори́ннаго є́сть времѧ Свогдѣ же , си́вѣти́лъ , и бѣри , и драхлюти . И се́же

по

ИНОКОВЪ КАЛІСТА И ГІНАТІА

по мѣрѣ тѣлеснѣства когдождо и предстѣнія , и пынѣ
вѣсть бѣи сдѣлані : єшь же и да ѿ сихъ и немоща наша
примѣчаемъ . Благінъ ео , глаголетъ и познавади немоща
твою , да не надѣшися вѣдемъ на сѧ , по Павлу , но на Гра
возглаждающаго мѣртвыхъ : и тако вигдѣ со спасеніемъ и
поклоненіемъ и исповѣданіемъ ко Г҃у возвращаемся . Глаголетъ
бѣи святый Ісаакъ : По єдиной , и єдиной (краткѣ) , коленіици
предстѣніи нѣцын , и поклоненіемъ вращаютъ дышы сбоа , и
благодать пріемлетъ нѣхъ . Во всакомъ во словесеніемъ єсть ,
етѣк премѣна безпредѣльнѣ проходить , и измѣненія при-
ходяще на всіяко члобѣка , во всѣхъ єго члѣпахъ : ѿ
ниже многихъ шерстяныхъ разводительныи , разумѣтии сї :
Но некои нѣже изъ нихъ , на всіхъ дѣна могутъ паче су-
премѣдрити єго въ сихъ , аще презентятся ; да и наблюдаютъ
сї во оумѣ , и оправдателегъ , колико измѣненіе кроется
и тѣхости пріемлетъ мысль на всіхъ дѣна , и како ѿ ми-
тошь внезапъ въ смѣшнѣи обрашаются , єгда бинь нѣкака
ш мѣста нѣкога ємъ : и како въ ездѣ винѣнъ и нензрѣн-
нѣнъ бываєтъ . И сї єсть , єже блаженный Макарій написа ,
шевѣ многимъ промысломъ и тщаніемъ , въ память братіи ,
и ученикѣ , єже не оуклоницнѧ во времѧ измѣненія то-
противленіи во штальне , зане и въ чинѣ чистоты стоящими
принесо прокликаются паденія , икоже субтангса воздухъ
студіоностъ , и кроме єже быти имъ въ нереженіи , и въ
разѣшишнїи , не тѹю же , но вигдѣ и по чину и
шествуетъ , прокликаются имъ паденія сопротивляющася
намѣренію нїхъ хотѣнія . И нѣкак : что оуко єсть нынѣ ;
измѣненія , рече , вылангъ въ коемъ , икоже (и) въ
воздѣстѣ . Разумѣнъ оно , єже (єсть) въ коемъ :
зане и єстество єдино єсть . Да не возвинши во , ико
ш низинхъ и маленихъ тѹю рече , а совершеніи свободни
измѣненія , и (ико) въ єдиномъ чинѣ не оуклониц
стоите сї , кроме ветрастныхъ помысловъ , икоже и єхъ
глаголетъ . Сигдѣ ради положи сї , въ коемъ . Како
оуко сї , сѡ Макаріе ! Обате же глаголеши мразъ ,
и по

и по малѣ знои , и подобирѣ градъ , и по малѣ вѣдро : и
во ѿбѣчаніи нашемъ сице бываєти : ратъ , и засудлениї благо-
дати , и бз (иѣко) времѧ бываєти душа въ бѣри , и
всичките на ню болны жестоки : и паки измѣненіе , по-
стѣніи благодати , и исполненіи сердце егѡ радостри , и
мира иже ѿ Г҃а , и помысловѣ цѣломъдринныхъ , и ми-
рныхъ . Сѣѧ помысли цѣломъдрія извлѣбите здѣ , показав
прииде сихъ бывшихъ сѹщихъ и нечестивы , и собѣтствите
глагола : Ще оуко по сихъ помыслехъ цѣломъдрин-
ныхъ и крошкихъ послѣдовите нашествіе , да не спечал-
имся , и ѿтъемся : ибо времѧ покоя благодати да не
похвалимся паки : но во времѧ радости возьмемъ скрѣп .
И проходѧ далѣе (глаголетъ) : разумѣй , ико вси отъ
всемъ дѣлѣ въша . Бѣнишъ єсмы въ мірѣ симъ , и ѿ-
тїшенніе излишнее съ сими бываєти намъ въ глаголѣ . Занѣже на
всѧкъ дѣль , и на всѧкъ часъ , взыскуетса ѿ наꙗхъ ико вси
люди наша иже ко Г҃у , въ боргнїи и подвигѣ ко ико ѿ-
тїшенніи . И сїе єсть , єже не спечалитса намъ , ии оу-
чимъаги въ подвигѣ , и сице неправляется путь нашъ . Хотѧн
же ѿ сихъ совершенитса , наꙗ оуклонитса , ии чарть боликуш
єсть . Сѣѧ чадо ѿ иго страда ! Како малымъ словомъ
излѣствова оупотребленіе сїе , и показа ѿное исполнено разумла ,
и изѣти ѿмѣніе совершеніе ѿ мысл прочитакши . Оно
же , глаголетъ , оуклонѧйся ѿ сихъ , и чарть боликушъ ии
не пустемъ хощетъ штѣбовать . И сїе положи въ мысл
своей стражати , и отезю Особомъ непроложенному ѿ Оца
штѣбовать хощетъ . И по малѣ : Смиреніе и безъ дѣлъ
многа прощаєтъ согрешенія : сїѧ же кромѣ егѡ , напротивъ
взполѣзна суть . И по малѣ : сиже соль во (белой) пыци ,
тако и смиреніе во белой добродѣти : и крѣпости многихъ
согрешеній то можетъ стерти . Проче ѿ симъ потрѣба не-
престанно скорбѣти мыслю во смиреніи . И въ пачамъ раз-
вѣжднїя : и сїе аще стражимъ , сиже наꙗ чесонка Г҃ика ,
и безъ дѣлъ благихъ представляемъ Г҃у : занѣже въ иго вѣ-
дѣла наша , и всѣ добродѣти , и всѣ дѣланія ісѹти

ИНОКСВЕ КАЛАЙСТ ВЪ ГНАТІА

Есть . Проте , изъяній мъян хощетъ Г҃з , и мыжъ
лѣтъмъ былагъ . Самодоволено есть сїе єдино , безпомощнѣ
стюдти предъ Бгомъ , и глаголати ѿ насъ . Вѣде глаголица :
Рече неко ѿ стыхъ , егда приидетъ твой помыслъ гордыни ;
глагола твой : помыслъ доброты твои , рѣ : стари ,
вѣнъ бѣде твой .

ГЛАВА МД .

О ПОКАЛІИ , ЧИСТОТѢ , И СОБЕРШЕНСТВѢ .

Собершенство всѧкаго течинія бо трайхъ сихъ есть : въ
покаліи , и чистотѣ , и собершенствѣ . Чѣто же есть
покаліе ; Штабінти пеѧтнша , и пчелнтиша ѿ нихъ .
И что есть чистота вскапцѣ ; Сердце мноғтиво ѿ всѧкомъ
созданнѣмъ єстество . И что есть совершенство ; Глаза
смиренія , ёже есть штабленіе видимыхъ же всѣхъ и не-
видимыхъ : видимыхъ оубо , всѣхъ чистотенныхъ : невидимыхъ же ,
мысленныхъ , кромѣ попечнїя ѿ нихъ . Вѣре : покаліи
есть субъко сѹмрѣвленіе ѿ всѣхъ болю . Сердце мноғ-
тиво есть , горѣніе сердца ѿ всѧкой твари , ѿ человѣцѣхъ ,
и птицахъ , и животныхъ , и всѣхъ , и ѿ всѧкомъ со-
зданнї . И паки : єлико єсмы въ мірѣ семъ , и во плоти
штабленіи , аще дате до края нееснаго вознесенія , кромѣ
дѣла и труда быти наизъ , въ безпопечнїи быти не
можемъ ; сїе есть совершенство , прости мѧ . Множаше
ето есть поклоніе , спрѣче безъ помышленія . И стыдъ
Махімъ : Аномалдїе по добротѣмъ , произволеніа без-
страстіе , а не єстество дѣланіи ѿбѹче : по немѣтъ , спрѣче
безстрастію произволенія , сѹмна . Бѣстотенныя сладости при-
ходнти благодать . И паки : Иже пчелы и сладки плотнїа
видѣхъ прѣатъ , могъ бы глаголатися никоинъ , ико ну-
добность и недобность сѹщихъ дѣла плоти никоинъ .
Собершенъ же , иже сладка плоти и болѣзна , силою словес-
твиа побѣди : вицѣла же , иже наукиновенія по дѣланію и
видѣнію непреложна соблюде съ іерейскимъ ка Г҃у простиրтимъ .

+

Слѣд.

Сих събо ради разъясненіе и болаш вѣхъ докторъ Григорій
быти спредѣлъ . Гдѣко въ иныхъ бы пришло благоволіе
ніемъ Божіимъ , мочено Божественнымъ вѣтромъ флағамъ ,
и Божественнымъ и чистотческимъ разъяснять то изъясненіемъ
вѣчи , и тайнственнымъ въ таинѣ видѣнія . И сѧ
събо сице . Время же по чину мако иѣлико , елико по
стнѣніи мочено , ходожитъ расположитъ тѣсъ и предсѣщеніе
и Боготвориаго безмолвія начало , аи изъясненіе .
Бѣже да наставлѣтъ и на имѣніи твориша .

ГЛАВА ЛІС .

О ПАТИХЪ ДѢЛАНІХЪ ПЕРВАГО , и аи вводи-
тельнаго новоначальнаго БЕЗМОЛВІЯ , сирѣчъ ,
о МОЛЧАНИИ , ПІКНІИ , ЧТЕНІИ , ПОЧЕНІИ , и РУКОДѢЛІИ .

Патиши дѣланіи , иными Бѣже слажими бываєтъ , дол-
женъ єсть въ безмолвіи новоначальный проходить иощеди-
стей , то єсть , въ молитвѣ , сирѣчъ , въ памѧти Гдѣ Госпа
Христѣ непрестаннѣ , вводимой , искоже предречеши , и дыханіемъ
новороденнымъ въ сердце тихъ , и паки сице изводимою смирен-
нымъ сѹщимъ сѹстнамъ , безъ иныхъ какобылико мысліи и
мечтанія . Таке воздержаніемъ обдергентеліемъ чиба ,
благолемъ , сна же и иныхъ чѣбствъ , вѣтъръ кіліи со смире-
ніемъ иогиниимъ исправлѧетъ . Въ пікніи , чтеніи и сири-
наго Уалтира , и Божественнаго Апостола , и отъихъ Евангеліи , и
піканіи Богоіадрыхъ , и отъихъ Сѵцѣ , и паче же шглазъ , аже
и виномѣніи , и молитвѣ , и трезвѣніи , єще же и ш
протиныхъ Божественныхъ словесахъ Дѣла , съ присоѣзжаніемъ пред-
ною памѧти согрѣшиеній , и размышленіемъ Ида Божія ,
или смрти , или лікса , или наслажденія (вѣчныхъ благъ) ,
и подобныхъ : и въ рукоудѣліи макомъ , восплющимъ сѹни-
нію , и паки возвращатися на молитву , аще и наяду имати
дело сїе , дондеже сѹщимъ сѹмъ парене свое сѹдеб
шлагати совершиеннымъ поѹчиніемъ ко Гдѣ Госпа Христу ,
и памѧти .

Писовъ Клімта въ Гнагії

и памятіи вспоміну , и частымъ приношуватимъ ко вѣт'гнаго
кітєти , сиречъ , изъ сокровенному сердца мѣсту , и сокореніи
емъ бодрійными . Пишти бо отъи Ѣасіс : Потщна
внити въ клѣть , аже вѣт'грабду тебѣ , и озріши кітєти
інною . Едина бо єсть та и она , и Сеят єдинимъ вхо-
домъ озріши . И отъи Махімъ : Сердце владычнуетъ
всемъ органомъ , и по вигда юдержнуга пожити сердца
благодате , царствуетъ надъ вѣхніи помыслы и судеси и тамо во
єсть сѹмъ и ви помыслы душевніи . Тамо сѹбо подобаетъ
смотрети , аще напиша благодать злкны веет'гаго ДХ .
Тамо . Гдѣ ; на Владычественіемъ органѣ , на пристопѣ
благодати , идѣже сѹмъ и ви помыслы душевніи , сиречъ ,
на сердце .

ГЛАВА ۳۵ .

Окъдъ начинати подобаетъ хотацымъ по
разумъ безмолвствовати , и кое єсть начало , и
рашеніе , и предупрѣданіе и совершеніе .

Сї єста дѣланіе новоначалныхъ писокъ , перное и вводи-
тельное изволющиихъ по разуму безмолвствовати : начинющиихъ
сѹбо въ страха Бжїа , и неполненія по сиѣхъ вѣхъ Бго-
говорящиихъ заповѣдіи , и изъ попеченія въ благословныхъ и изглорев-
ныхъ дѣлах : и прежде же вѣхъ въ бѣры и вѣконечнаго суди-
нія въ сопротивныхъ : и изъ сиѣхъ вонстинъ чистаго за-
вѣщанія , искоже предрече . Растѣцымъ же непостыдной
надеждой , и предидѣцымъ въ мѣрѣ возраста неполненія
Хрѣба , выблюющими въ нихъ въ сердцахъ , чистыя , и
непартиленія молитвы вспѣльимъ Бжественнимъ и гора-
цимъ раченіямъ : и сице совершеніемъ выблюющими : недвиж-
номъ и наклонномъ дѣбновомъ молитвою , и въ совершенія
лиже наклоницися къ единому єдинимъ неподредѣбеннымъ
предѣпленіемъ : возхнщеніемъ же и согдненіемъ крайнаго
клима , єже єсть испогрѣшнелое , дѣланіемъ къ видѣніи
пред-

предстѣаніе , и воспріятыи . Ёже воспріятыи и Бѣсѣда
Дѣдъ , и измѣнился Бѣжественныиъ воистинѣ измѣнилъ ,
вѣльмиъ возводи : Йзъ рѣхъ во изгнаніи моемъ : всѧкъ ^{человѣкъ}
человѣкъ ложа : и ина ѿ престолѣшихъ въ новомъ (залѣтѣ) :
Око не видѣ , и ухо не слыша , и на сердце чловѣкъ не ^{имѣетъ}
видѣша , иже суготова Г҃рь любящими его . И сї ^{законъ}
заключа , навѣдитъ сї : Намъ же ѿкрыла єсть Дхомъ
иоимъ : дхъ бо вѣлъ испытвигъ , и губении Бѣга .

ГЛАВА МЗ .

о чинѣ беъмольи новоначальниихъ .

Новоначальный сѹбо , икоже предреюхомъ , дѣлкенъ єсть
и часто неходити ѿ келлии своеї , бѣзды же и видѣніа
всѣхъ ѿдалити , разѣтъ поти за многио изѣду , и
тогда со виннаніемъ и оутвержденіемъ , и рѣщу , икоже
глаголетъ Бѣжественный Г҃ланъ : О всѧкй беши гїа памѧта
да преебдетъ въ тебѣ , ико лѣтши єшь помоша гїа ,
иже ѿ ѿхраненїа , паче помоци таѣ , иже ѿ дѣлу . И
ико не токмо новоначальному : но и смильму сѹже пред-
упрѣдѧющими : такова виновна бѣбкотъ расточента и разо-
ренія , икоже тонкѣ паки стѣнъ Г҃ланъ глаголетъ : Г҃ако
вокомъ юна токмо повреждаются : разрѣшеніе же и юна
и старцы . И о беъмольи бѣшная чѣбетва оумерцблѣтия ,
и вѣтренная движенія возвѣнія : бѣшніе же содеражніе
сопротивна якои творитъ , сиречь , бѣшнная чѣбетва
возвѣнія , и вѣтренная движенія оумерцблѣтия . И
сї сѹбо дѣланіе , єще же и благо подѣвати путь беъмольи ,
тако рѣши , Стайн изѣвлія : Дѣтственникъ же , на отзы
благо дѣющаго и ходящаго слѣдѹющимъ Стайн назнаменуетъ
пиша : Беъмольниковъ єсть , иже беззѣленое въ тѣлесемъ ^{шкѣти}
домъ сокращати любопріятъ , єже преглавно єсть . ^{вѣни}
Беъмольниковъ єсть Сыйни рѣкі : Йзъ сплю , а сердце мое ^{вѣрѣніи}
единъ . Залѣборай сѹбо дверя келлии тѣсни : и дверя Ѵзыка ,
глаголити : и вѣтрянину двери , любовѣй душевъ .

ГЛАВА МН .

О молитвѣ предъижеи , и єѧ дѣмнїи чрезъ
вниманіе и трагевеніе .

Молитва ю вниманіемъ и трагевеніемъ бывающи вънутрь
сердца , съсокже речея , безъ иныхъ мыслей , спрѣка , и мгутаніемъ
какобагланео . Симъ оуко : Гдѣ Госп. Христъ Св. Бжїй ,
къ самому поминнамому Гдѣ Госп. Христъ негвешественнѣ и
неглаголюще , совершишнѣ оумъ воспростырается : симъ же , по-
мнай ма , шерашаешь и движешся къ себѣ , не теря
о ивѣ и молитвѣ : къ любви же предъстѣхъ письомъ
единственнѣ , совершишнѣ къ самому Гдѣ Госп. Христъ горѣ
воспростырается , и о второмъ (спрѣка о помилюаніи)
избрѣтбованіе гвѣстбанико пріемѣ .

ГЛАВА МД .

Како молитвѣ Бжественнїи Оцы предиша
намъ глаголати , и тако различи , и имѣ
быть молитва (еѧ) .

Тѣмже не вигда молитвѣ цѣлѣ Бжественнїи Оцы при-
дяще видятся : но Свѣтъ оуко цѣлѣ : Свѣтъ же полу-
бінъ : Свѣтъ же ѿ чисти , и другій инако , противъ моли-
тишася илаги ины и оуетроніемъ . И Бжественнїи оуко
Златогоріи цѣлѣ тѣ предаютъ , тако пиша : Молю ваг
братіе , правило молитвы никогда же да поперете или през-
рите . Слышахъ бо иткогда Оцы глаголициа , тако какоб
єста Св. Инохъ и аще правило стѣ презрите , или по-
перите : но долженъ єти , аще пѣти , аще пѣти
аще седити , аще сѣдити , аще путьешествуети , аще ино
что творите , непрестанно испити стѣ : Гдѣ Госп. Христъ
Св. Бжїй помнай ма : да памате сѧ имене Гдѣ
нашего Госп. Христа , раздражите на бране брага . Всѧ бо
памати можите обрѣсти издашася душа , аще любава +
аще

Лице блага . Пѣрвѣ же вѣла мокитѣ сѹбѣдѣти виѣтрабѣдѣ бѣздѣтѣ
 твоимъ , и тогда блага . Памѧтъ бо сїа мокитѣ подвижнѣти
 смія , и памѧтъ сїа мокитѣ смѣнити єго : памѧтъ
 сїа мокитѣ обличнити жиѣцій въ наꙗ грѣхъ , и памѧтъ
 сїа мокитѣ єго потрѣбнити : памѧтъ сїа мокитѣ под-
 виѣнити вѣю сиа вѣлѣти въ іерадѣ , и памѧтъ сїа мокитѣ
 и побѣднити , и искоренити помаля , ико да вѣла Г҃да Ѣна
 сходашо во глашнѣ сѣдца , смія сѹбо держащаго пожити
 смѣнити , даши же спасетъ и ѿживитворити . Непрестанно
 сѹбо пребди бо имени Г҃да Ѣна , ико да поглотитъ
 сїадѣ Г҃да , и Г҃да сїадѣ : и бѣдита два сїа во єдину .
 Обаче дѣло сїе икако єдинаго дне иаки дѣяні , но аста
 многа , и времене : многа бо подвига и времіи потрѣба ,
 ико да изгнанъ бѣдитъ врагъ , и вселитъ Христосъ . И паки
 подобаетъ сѹтберѣдати и сѹправляти сѹмъ , и шевздрати
 єго , и всака помыслу , и всако лукаваго дѣйствію низ-
 лагати привыканіемъ Г҃да нашаго Ѣна Христа : и иако
 дѣло иконія , таимо да бѣдитъ и сѹмъ : да посредѣ Бѣ-
 дѣ сїадца приторже ино ѿбрѣтатися , ико предоитіе иаки
 пригратдніе прекостѣніище сїадца , и разлучніе сѹмъ ѿ Ега .
 Лици же икакога и всехиція сѹмъ , не подобаетъ въ по-
 миленіи коніети , да не положеніе помысловъ , въ дѣяніе
 тиѣвъ влібнитса въ дѣнѣ сїада пред Г҃демъ , єгда сїадити
 наѧтъ Ега паша чловѣкаиъ . Оупразднити сѹбо вѣнъ ,
 и пребдице въ Г҃дѣ Кѣкъ нашага , дондике сѹчреднити вѣ .
 И ичесогоже иного ицинте , разѣвъ тѹю мности ѿ Г҃да
 славы : ицище же милости , со смѣреніемъ и сѹмѣніемъ
 сїадциихъ ицинте , и боянте ѿ сѹтра до вечира , лици воз-
 можно и ви икоша сїе : Г҃дѣ Ѣна Христа Сѹе Бѣхъ по-
 миленіи мѧ . И понѣдните сѹмъ вашъ на сїе дѣло да же до
 смѣрти : многаго бо подвига тиѣнитъ дѣло сїе , зане сѹз-
 кахъ врагъ и тѣсныи путь вводѧи въ якоиота , и иако-
 ницы всехиція єго : и вѣдажиихъ бо єгда цѣлѣи икои .
 Моли сѹбо вѣза , и шалучните сїадца влініхъ ѿ Ега , но
 присѣдити и хланити же из памѧти Г҃да нашаго Ѣна Христа

БИГДА

ИНОКОНЬЯ КАЛЛІСТА И ГНАТІА

БИРДА ? ДОНДІКЕ ВОДРІВІТСЯ НІЖА ГДЕ ВНІГРЯ ВІ СІРДЦІ ,
І НІЧУТОЖЕ ІНО ПОМЫШЛЕНТЗ ? (ТОЧІН) БІКО ДА ВОЗВЕЛИЧІСЯ
ХРІОГ З ВАСІХ . Прежде же ішо (ЗЛАТОВІСТА) пиша велікій
ПАЧЕВ ГЛАГОЛЕНТЗ : Йще нісповѣдіи очисти твоими ГДЕ ІСА ,
І ВІРІШИ ВІ СІРДЦІ ТВОЕМІЗ , біко ЕГЗ ТОГО ВОЗДВІНІСЯ ІЗ
МІРТВИХ , спасінка : СІРДЦЕМІЗ ВІ ВІРІВІТСЯ ВІ ПРАВДІ ,
І ВІРІЙ , очисти же нісповѣдіи во спасенії . І паки : НІЧУТОЖЕ
ГЛАГОЛЕНТЗ ? ГДЕ ІСА ? ТОЧІН ДХОМІЗ СТЫМІЗ ? ТО ЄСТЬ ,
ЕГДА ДІСТВО ДХА СТАГО ПРИНІМІСЯ СІРДЦЕ , ІМІКЕ І МОЛІН-
СЯ , ЄЩЕ ЄСТЬ ПРЕДУПІЧЕШІХ , І ВІ СІВІК ІВІК ВНІГРЯ ЖИВІЩА
ХРІА СТАЖАВШІХ . ПОСЛѢДУА СІВІК І СІВІ ДІДОХІ ГЛАГО-
ЛЕНТЗ : ВІАКО НІГДЯВІТЬ Ш НАСІ СУМІЗ , ЕГДА ВІАК ЕГО НІ-
КОЖДЕНІА ЗАГРАДИМІЗ ПАМАТІЮ БЖІЮ , ДІЛЛА ДОЛІНА ? (ЄЩЕ)
НІВЕІСТИМІЗ ТВОРІНІ ЕГО СКОРОТЕЧНІЕ . ПОДОБАЕРГІ СУМІЗ
ДАЛІН ІМІЗ СІВІ : ГДЕ ІСА ? ТОЧІН ВІ ВІЦІЛЮДІЛАНІЕ
МІСІН . НІЧУТОЖЕ ВІ , РЕЧЕ , ГЛАГОЛЕНТЗ ГДЕ ІСА , ТОЧІН
ДХОМІЗ СТЫМІЗ . САМІЙ ОУСО ТІСІНІСІ ГЛАГОЛІК ПРІНІСІ В ХРА-
НИЦІАХІ ВІОНІХІ ДА ЗРІТІ , БІКО ДА НЕ БЛІЧІДІА СУКЛОНІТ-
СЯ НІКІА . БІЛІЦІ ВІ ПРЕСЛАВНОМІЗ СІВІК ВІ МНОГОВОЖДЕЛІ-
НОМІЗ НІМІН НІПРЕСТАННІЕ ВО ГЛАВЕНІК СІРДЦА ПОЧАЮТІСЯ , СІВІ
І ІВІТЗ ВІОГІСО СУМІЛІ МОГУТІГІ НІКОГДА ЗРЕІТИ . ТІСІНІМІЗ ВІ
ПОПЕЧНІІМІЗ Ш МІСІН ДЕРЖІМІЗ ВІАКО ВОЗНІДІЛЮІ СІВІРНІСЯ НА
ДУШІ , ДУШІ , ВІ ЧІВІСТІ ДОБОЛІНІСІ ПОПАМАІТЗ . ІБО ЕГЗ НАША
ГЛАГОЛЕНТЗ , СІВІ ПОДДАЙ (БІОСІ) . ТІМІКЕ І ВІ МІСІВА
ПРОЧІІ МНОГУЮ СЛАВІ СВОЇА ДУШІ ПРИЗВІЛІТЗ ГДЕ . ЗАКОСІРІВА-
НІЦІ ВІ СЛАВНОЕ СІВІ І МНОГОВОЖДЕЛІННІЕ НІЖА ПАМАТІЮ СУМІЛІ
ВІ ТІПЛОТІ СІРДЦА , НАБІІСНОВЕНІЕ ВІ НАСІ ВІАКО ТВОРІНІ
ЛЮБІНІ ВІАГІСТА ЕГО , НІЧЕСОМІЗ ІСІ СІВІК ПРОЧІІ ВОСПЛАЩАЮЦІ .
СІВІ ВІ ЄСТЬ ВІЕГІРХ МНОГОЦІННІМІЗ , ЕГОЖЕ ПРОДАВІ НІКІГО , ВІ
СВОЕ НІЛЧІНІЕ СТАЖАТИ МОЖІТІ , І НІЛЧІНІ НІНГЛАГОЛІННІ
ІІ ШІРІТІННІ ЕГО РАДОСТІ . СІВІНІ ЖЕ НІЧУХІІ ХРІА ІСА +
ТАКО ПИША , ІЗЛАГАЕРГІ : ВОЗЛІЧІШІ ДУША ПО СМЕРТІ НА
ВОЗДВІХІ ВІ БРАГА НІБІСНАІ , СІВІ ГОВІІ ВІ СІВІК ІМІСІН ІСА ,
НІЧЕ ТАКО ВІАГІСІВСІ ЕУГРАМІНІСЯ , но сіз ДЕРЗНОВЕНІІМІЗ НІКОЖЕ
НІКІЕ , І ТОГДА ВОЗЛАГОЛЕНТЗ КІ НІМІЗ ВІ БРАГТІХІ . ТОЧІН
до находа

до ихода сюого да не останетъ волыти ко Христу **Еисю** діна
и нощи . и той говоря соговоритъ щмшніе ежъ вскорѣ ,
по иложномъ своемъ и бѣспеченному обещанію . єже рече
о сдѣлъ неправеднѣмъ . **Еси** , глаголю вамъ : соговорите **и**
и въ гнѣви (син) настолѣши , и по иходѣ ежъ ѿ тѣла .
Лѣстенникъ же **Еися** тѣю глагола : **Еисовыми** именемъ си ѿѣсте .
и постать : икона во на небеси и на землѣ крѣпаша **Софію** . **Вени** .
И ищите ино прилагаетъ . И паки же глаголетъ : **Еисова** ѿѣсте
память да соединится съ дыханіемъ **теонимъ** , и тогда по-
знати безмолвія полезъ .

ГЛАВА II.

Ещё, тако не точю ѿ речённыхъ стыхъ оца: но и ѿ смысльхъ верховныхъ апль. Петра и Павла и Иоанна ѿрфетошка тайнонаучени иераки ѿдхомъ глаголы пшенныя и Еготворныя молитвы.

Не точю же ѿ тихъ ученихъ Егомѣдыхъ Свѧтъ и по-
добныхъ имъ обижащихъ кто глаголы сущинныѧ и Еготвое-
ныѧ молитвы глаголы нѣсколько тайнознавчныя , но и прѣкде
тихъ , ѿ самыkhъ первоверховныхъ лѣзъ Прѣпомъ , глаго-
лещъ . Паче же и юанна . Однакъ оубо глаголитъ искоже
предрѣкохомъ : Никогдѣ мократь речи Гдѣ Ѣна , точко
Дхомъ стымъ . Другій же : Благодатъ и ютина Ѣна
Хрѣтомъ бысть . А , вслѣдъ дѣхъ , иже исповѣдуетъ Ѣна Хрѣтъ
во плоти пришедша , ѿ Бга єсть . Предизвѣщаній же ѿ
Хрѣтобыхъ сучинихъ на вопрошеніе сїе Свѧтъ и Оучителъ
и салымъ Апостолъ : Кого ма глаголитъ чловѣцы быти ; иже
прѣстѣшии проптибонавода исповѣданіе ѡбѣща : Ты єси Хрѣтъ
Сынъ Бга живыѧ . Сиго ради и сѹрѣнъ по вихъ , наши же
славнѣи наставники , паче же иже безсрѣбренныи и поистинѣ
и безмолвныи житїемъ шестобояшіи , глаголахъ рече-
нїа икою разг҃ѣанію и по части тремъ сили отолпами отъ
цѣркви предозвѣщенныѧ , икою Ег҃естьнныѧ гласы , по
шированію Дхомъ игумъ предуложенныѧ , єще же и тѣмъ
достобѣрными

Иноческій Калеста и Гнатія

достопрѣданными мнозицю синдѣтствованными : Третіи же ,
глаголети , синдѣтствами егакица всіхъ глаголъ . Сіи неод-
мъднини во єдинно съравши , изъладнѣши и соединиши
въ нихъ стыма . Ахомъ составиши , стомъ молитвы на-
рикоша , и сѹчили по томъ предаше , по образу подобному
архати же и хранити ёго . Зрѣ оубо и чинъ и постѣ-
даніе нальщее премѣнило дивноште со премѣдростю , тѣже
съши . Зане Свѣтъ оубо глаголетъ : Гдѣ Іса : Свѣтъ же
Іиса Христъ : Свѣтъ же Христъ . Сна Бжїа . Ахи искакио
помѣдѣвъ єдинъ дѣгомъ , и виѣзъ дѣгъ дѣгла . Градѣци
согласиши и союзовъ таковыихъ Богоіїнныхъ глаголъ . Видѣ-
ти бо мочено ти єста ѿ сихъ ког҃ядо іѹще на концѣ
єдинаго , иконачало дѣгаго премѣнища , и тако сїе пред-
видѣти даже до тѣхъ . Тожде же и въ приложеніи знаме-
нія Ахъ сѹзвѣти имѧта . Рѣкъ бо блаженному Пачи
сїе : И никто же можетъ речи Гдѣ Іса , тѹтию Ахомъ
стыма . Сїе оубо лежаше на концѣ , Ахъ отаго глаголемъ ,
їїи . начало оупотребилъ єста громогласный щаникъ , речи : Всѧкъ
їїи . дѣхъ , иже исповѣдуетъ Іиса Христъ во плоти пришедшы , ѿ
Бга єста . Сія же предложиша всѣмъ , и не собою и ѿ
сїе , но даиню движими престаго Ахъ . Ибо и Бжїи-
нѣшиаго Петра , по шкробину исповѣданіе . Ахомъ стымъ
їїи . єста дѣиствено . Всѧ бо , глаголетъ , дѣиствуетъ єдинъ
їїи . и тониде Ахъ , раздѣлка Особио ког҃ядо , икоже хо-
шешъ , и сице сѹбо ахи преплетена и неразторжна вѣра
Богоіїнла молитвы , стѣшъ премѣдрѣ и разѣмъ изѣканы
же и синѧ , и составлена , и на послѣдѣніиихъ намъ
проходиши рабынъ образомъ блудомъ . Обаче речеиа сѹшъ
помѣни мѧ , приложеніе послѣдѣствиющиіи Бжїи-
нѣши сѧ сими спасителными молитвы глаголы , сѹти : Гдѣ Іиса
Христъ Сне Бжїи , составиша и сочиниша , напише же младен-
ствиинѣшнихъ ради по довоѣдѣли , сирѣчъ , новоначалнныхъ
и несовершенныхъ . Предѣстѣвши во и совершиши ѿ Христѣ
єдиниимъ кіимъжо таковыихъ Бжїи-нѣшихъ глаголъ , сирѣчъ
нимъ : Гдѣ Іисе : Іиси Христъ : Христъ Сне Бжїи . Еще же
и єдиниимъ

и єдинымъ ? **И**ссе , наречіемъ доболенні єсть , и тико
всѣцѣло дѣланіе молитвы , сей глаголъ шеімнігъ и ловызактъ :
тако сиамъ нензрѣнныя и всікъ сўмъ , и всіко видѣніе ,
и скѣхъ преповѣдѧній сладости и радости исполнѣніи .
И сиамъ сўмъ вѣкъ плоти и міра вывѣкше превлашенніи , сиѣка-
вание честна вѣлѣніемъ въ нихъ . Бѣжествінныя дары же и бѣгодатію , изгнаніемъ и блаженію рабиніемъ ємлені ,
шущающія , и просвѣщающія , и совершеніемъ , тико пристѣ-
стенію пресвѣтѣннаго Бѣжетва , и беззначимою и неоздан-
ною бѣгодати щелѣ , тико въ частіи щебѣнію , тико въ зер-
цалѣ вѣриції неявно , и єдиномъ памятю и побаченіемъ ,
покоже ручка , єдинаго когдайдо ѿ скаванныхъ наречій Бѣ-
гчайса слова доболѣствайшия , и сю въ богушенія , и со-
единенія , и ѿкровенія нензгланна превознослии . и дхомъ
еподоблѣніи нензгченіи . Въ ізвѣстѣнное извѣстѣваніе ихъ
и ѿбѣрніе ѿнѣшии , сладчайшій и дощеменій Гдѣ наше
Христосъ Сиѣ Бѣтіи , егоже словеса єуть дѣла , и гдѣ
по немъ дхѣ єуть , и якою та , изрѣ ѿлѣо патъ : Гдѣ ю ?
без мене не можите прѣйті иищесложе . И ѿще что просяте
во Імѧ моє , азъ сотворю . И пыки : Еже ѿще что
просите во Імѧ моє , то сотворю , и прощаю , по предуги-
нолъ наимъ .

ГЛАВА ІІ .

Иако мочено єсть и новоначальнymъ , обогда
свѣшъ врѣми молитви глаголы : обогда же чистію
и молитви . Обаче вѣдѣть сердца , и приноша
и ѿ єже не премѣнѧти частѣ глаголы .

Мочено же єсть и новоначальнymъ Свогда сўмъ врѣми
молитви глаголы : обогда же чистію сѧ молитви ,
Свѣчъ вѣнтра сицилъ и приноша . По стомъ же дѣадохъ : гдѣ ю .
Входи вънъ въ сердце свое , ѿходить всіко ѿ краю
житіиныхъ : дхомъ бо ходи , похощи плотскія вѣдѣти Гдѣ ю ,
не можита

Икона святого Калита и Григория

не можетъ , заче прече въ страждущихъ добротѣтніи спаси
кодитъ , смила добротѣтніи , искоже привратнини имѣа града
честоты : премилъ и не дѣйствительни прече козы на него
шайбаса . тогда сбланитъ . Пишетъ же и сѣй Исаакъ :
Постающаго дыша свою на всѧкъ часъ въ беседахъ сердце во
шкровнину . И собрали видѣніе оумъ своего въ градѣ
въ сѣкѣ знатъ зарю дыхомъ . Иже возгноша всѧкаго
пареня , знатъ Владыко своего въ градѣ сердца своего .
Иже чистѣ премилости речея молитвы , да не чисты
премилостимъ , и преношениемъ , а и нѣкоему несторожни и
клоненію тѣлкиши оумъ , не водружися и безплоденъ при
бѣдѣ , такоже чисто предвѣнимъ и преслателемъ душа .

ГЛАВА ІІІ .

Икона плодъ (молитвы) видѣть сердца моли-
тижъ : и времене долгаш требуетъ , и подвига ,
и понужденія : и вообще всако благо , многимъ
тробомъ и временемъ неправдѣтъ .

И сї , еже присво въ градѣ сердца молитвижъ подобнѣ и
и бывшаго сиго , не простѣ , и скоже бы приключилось : и
мѣдимъ тробомъ и временемъ неправдѣтъ , аще оумъ и
тѣ рѣдѣ въ нѣкѣнхъ по нензреченному смотрѣнію ѿбѣти :
но и времене долга , и труда , и подвига треблена же и
дышевна не мала , и понужденія много и продолжительна по
неправдѣтю требуетъ . По превосходнѣи бо мѣрѣ дара и
благи , еже надѣмся въ пристаниѣ быти , рабы по сїхъ
подобнти и подвиги ѿ ней имѣти , и часы по мѣрѣ и
предѣлати . Сї же есть , по ѿбѣти нѣкѣнхъ , еже из-
гнанъ быти ѿ пакостей сердца благу , и благи въ него
имѣ Христу . Глаголъ бо сѣй Исаакъ : Хотай овидѣти
Гдѣ , художествитъ очистити сердце свое непрестанно
памятю Божию и тако вѣтлости мысли свое на всѧкъ
часъ

Часъ зрешии иматъ Гдѣ . И сѧй Баренсий : Іще не вѣтреніе дѣланіе съ Богомъ поможетъ чловѣку , вѣде по вѣщему труждаетъ . Вѣтреніише бо дѣланіе съ болѣзнию сердца приноситъ чистоту : чистота же исполненіе сердца везмойти : везмойти же сїе смиреніе : смиреніе же , именіе Божіе творить чловѣка : ѿ вселенія же егѡ , со играєтъ вѣсове изгонятъ бывають : и сице бывають чловѣкъ храмъ Божій , исполненный ѿсирія , исполненный прощенія , чистоты же и благодати . Боязнь очи єсть очи иже Гдѣ сионъ во вѣтреніишихъ сердца . Око же зерцалъ зритъ , излива же молитвъ свое съ плачами предъ благородію егѡ . И преподобный Филипъ Епифаній : Многаго времена и поденка потрѣба къ молитвамъ , икоша да обращаемъ въ нестяжаніемъ сѹмъ оутѣшенніи иное исконе ирадіеніе ишо , идѣже живетъ Христосъ , икона глаголитъ Апостолъ : Или не знаете , икона Христосъ живетъ въ васъ , разве тѹчию чимъ оѹбо искони есть . И великий Залоговитъ : Непрестанно пребуди во именіи Гдѣ Иса , икоша да поглотитъ сердце Гдѣ , и Гдѣ сердце , и вѣдига да во єдинно . Сеачи дѣло сїе икоша єдинаго днѣ , или двою , но лѣта много и времена : многа бо поденка и времена потрѣба , икоша да изгнанъ будетъ бѣзъ . и вселится Христосъ . И иль оѹбо дослѣ ? слово же да возвращается на предложаша по рѣдъ .

ГЛАВА ІІІ .

О молитвѣ сердечнѣй нечестивъ , и како приходиши и кто въ чистоту и непартиельно молитвѣ .

О єже пребываши въ ученикѣхъ художествѣ иадиномъ чистымъ и непартиельнымъ , ище и нечистымъ именемъ , и непартиельнымъ молитви , таи же ѿ вселеніи на возвратеніе сїи предпрѣятіи и помысловъ , приходиши подъизаніиша въ наукиновеніе въ понѣжданія , и непартиельно въ чисто и истино молитвика , иже во єже пребываши въ сердце

Иисусовъ Калюста и Гната

въ сърдѣцѣ оѣмъ , а не езъ понужденіемъ младѣшикъ вѣдѣши
емъ вѣдомъ быти , и паки ѿскакаши : но самому пришло
изъ себѣ обращеніеся , изъ любви пребывать въ сми сърдѣцѣ ,
и непрестанно тако молитися . Глаголите бо сѧи Иисуши
Не болѣй молитви чистыя ѿ помыслъ . Свѣтла не имѣте
на землѣ . Молитвъ же глаголю , непрестанно дѣлствованію
бо вѣдѣнности даши , да Господа призываютъ , тѣни
ратчай споитатъ поджигаються и опалася . И паки :
Бѣженцы воинстви , иже сици пропащаюко ѿ насъ молитвамъ
во съмѣ , и глаголю єго непрестанно въ сърдѣцѣ . Ішоке
воздухъ присоединяется тѣлесемъ нашимъ , и на пламене
свѣти . И паки : И приходящее суще солнце надъ землю ,
творитъ день ; и то же и честное имя Господь Господь ѿ съмѣ
сѣѧщее чистоту , рождающее беззѣленныя солнцеи и гради-
ны мъсиви .

ГЛАВА ІІІ .

О непрѣтельнѣй и чистѣй сердечнѣй молитвѣ ,
и рождающѣй ѿ нїа теплотѣ .

И сїе єсть , и ѿминѣніемъ молитва сердечна , чиста , и нѣ-
парительна , ишоке рече : ѿ неоже рождаются иѣсаи глаголы
въ сърдѣцѣ , по селѣ : Согрѣася сърдце мое во мнѣ , и въ
побѣдѣ моей разгорѣта Огнь . Огнь , єгоже Господь Господь
вовреши прїиде въ землю сърдца нашихъ , и прежде суща
терновицами благодати и нынѣ же да хонденыя благодати и ишоке
глаголятъ самъ Господь наше Господь : Огнь , прїидохъ
вовреши на землю , и что хотѣла бѣхъ , аще бы нынѣ воз-
горѣла ; Сѣѧ и вѣшивихъ изъ Капою нѣкогда согрѣвали ,
и разгигши , судившися дѣлъ ко дѣлу вонтии сътвори-
ли : Не сърдце ли наше горѣ въ насъ , єгда глаголаше
намъ на путь . Глаголите же и ѿянинъ Дамаскинъ дланій
въ нѣкоемъ трапарі прѣней сионихъ ко престолу Божку ;
влиѧтия же къ пѣнопѣнию любви дѣвичиціи Огни сърдечни .
Пишетъ и отецъ Глакъ : Съ дѣланіемъ нѣжднаш рождаются
глаголы .

ЧПЛОТА БЕЗМЕРНАЯ РАЗГЛАСЬМА ВЪ СЕРДЦѢ ТО ТІЛЫХЪ ПО-
МІШАНІЙ НОВОВЕЛАКЦІХЪ ВЪ СУМѢ . СІІЕ ЖЕ ДѢЛАНІЕ И
ХІЛІНІЕ , НЕГОЧІВАНІГЪ СУМѢ ВЪ ЧПЛОТѢ ИХЪ (ПОМІШАНІЙ) ,
И ПОДАЮТЬ ЕМУ ЗРЕНИЕ . И ПРОДОЛЖАЕ ДѢЛЕ : И Ш ЧПЛО-
ТЫ ИА ПОСЛѢДВІНІЯ ТО БЛАГОДАТИ ВІДІНІЯ , РАЖДАЮЩІЯ
ЧАСТОЕ ТЕЧІНІЕ СЛЕЗЪ . И ПОМАЛІЕ : И Ш НІПРЕГОДНІХЪ СЛЕЗЪ ,
ПРІМІСТЕХЪ ДУША МІРЗ ПОМІШІОВІ : И ВОЗВІШАНІЕ ВЪ ЧІНОЦУ
СУМѢ , ЧІНОЦОЮ ЖЕ СУМѢ ПРИХОДІТЬ ЧЛОВІКЪ ВО ЄЖЕ ЗРЕТИ
ТАЙНИ БІЛКА . И ПОМАЛІЕ : ПО СІІЖЕ ДОСТІВЛІТЬ СУМѢ
ВІДІНІЯ ШКОРОБЕНІЯ И ВІЧІМЕНІЯ , ІСКОЖЕ ВІДІТ ІЗІНІИ
ПРОКОСЪ . ЄЩЕ : ОЛГЪ И БІІНІЕ ГЛАВЫ НА МОЛІТВЕ , И ЄЖЕ Ш БІІ
ВАЛАЧІСЯ СЪ ЧПЛОТІЮ , ВОЗВІДАНІГЪ ЧПЛОТУ СЛАДОСТИ
ІБОЕЖ ВІНОТРЯ СЕРДЦЕ , И СЪ ПОХВАЛЄМЪМЪ НІЗТВІПІНІЕМЪ
ІСТАНІГЪ СЕРДЦЕ ИЗ ЕГУ И ВОЛІЙЦЪ : ВОЗІКАДА ДУША МОЖ ИЗ ІІІІ
ЧІВІЕ ЕГУ КРІПКОМЪ ЖІВОМЪ : КОГДА ПРІНДУ И БІЛКА ЛІЦУ
ІВОГОМЪ ГАНІ : И ПРОЧАДА . И АДСТАВЧИНИКЪ : СГНА СУБО Ш ІІІІ
(БІІІІСТВЕННЫЙ) ПРИШДЕ ВЪ СЕРДЦЕ , МОЛІТВУ ВОЗІГАВІ : ІСІІІ ЖЕ
ВОЗІГАВШІИ И НА НЕБО ВОЗНЕСІШІСЯ , СГНА ВЪ ГОФНІЦѢ ДУШІ
ІХОДЕНІЕ ВІСТЬ . ЄЩЕ : КТО СУБО ЄРГА ВІРНІЙ И МІДРІЙ
ІНОНІЗ , ІЖЕ ЧПЛОТУ ІБОЮ СОХРАНІ НІГЛАСЕМУ , И ДАЖЕ ДО
ІХОДА ІБОГО НА ВІЛКА ДІНА ПРИЛАГАТИ СГНА СТНІЮ , И ЧПЛОТУ
ЧПЛОТѢ , И ЖЕЛАНІЕ ЖЕЛАНІЮ , И ЧІШАНІЕ ЧІШАНІЮ НЕ ПРЕСТА .
И ІСІІІ ІЛІА СКДІКЪ : ВНЕГДА Ш ВІЧІШНІХЪ СУПРАЗДНІВШІСЯ ГЛАРІЕ
ДУША СОДНІЧІСЯ СЪ МОЛІТВОЮ , ТОГДА ІСІІІ ІЛІИ НІКІІН ПЛАМІН
ІІІІКРУЖІНІШІЮ , ІСКОЖЕ СГНА ЖІЛІВО , РАЗІЖЕНИУ ВІЮ ТЕОРІЯ .
И ЄРГА ДУША ОУБІО ТАЛІКДЕ , Но НЕ КОГОМЪ ПРИКАСАЕМА ,
ІСКОЖЕ О РАЗІЖЕНИЕ ЖІЛІВО ВІЧІШНИМІ ПРИКОСНОВЕНІМІ (НІШСА-
ВАЕМО) . ЄЩЕ : БЛАЖЕНЪ ІЖЕ ВЪ ЖІНГІІ СЕМІК ТАКО СПОДО-ГІРІС .
ІВНІВІСЯ ЗРЕТИ СЕБЕ И СВОЕ ІІІІСТВОМЪ БРІННОЕ ЧЛОВІКІ-
ПОДОСІЕ , БЛАГОДАТІЮ СГНІНІСО СУВІДІЕ .

ГЛАВА ІІІІ .

ІІІІСО И ЧПЛОТѢ (іа) РАЗЛІЧНІЕ ІМАТЬ РОЖДЕНІЕ з
ІІІІСІНІЕ ЖЕ . ІЖЕ Ш ЧІСТЬА СЕРДЧИЦА МОЛІТВЫ .

БІЛКЕ

Икона Камита и Гнатія

Вѣтда же , іконо и такою теплота разнікъ и многообразікъ иматъ въ наше саніхъ рожденіе и бытие , и сїе єсть єсть ѿ изложинныхъ глаголи отъихъ , не смируемъ же речи , и ѿ самаго дѣянія . Свѣтлобенійша же ѿ нихъ теплота иѣкаю єсть сѧ , иже ѿ чистыя сердечныя молитвы приходится , и сѧ не вѣнч пронеходитъ и возрастаетъ , и въ прошѣніи свѣтлобеніемъ свѣтлостивъ , сиречь , свѣтлобеніе прошѣнія содѣловаитъ , по сиudentелесту отцеса , сице сѹща человѣка .

ГЛАВА ПЯТНАДЦАТАЯ .

КОЕ ЁСТЬ БЛІЗКОЕ ДѢЛО СЕРДЧНЫХЪ ТЕПЛОТЫ .

Иже теплота внимательнѣ шгонажетъ бозраньющая перебѣшай чистей сопершеннѣ сопершатися молитвѣ . Огнь бо єсть вѣзъ наше , и Огнь подадиющъ блевъ вѣковъ и страсти нашихъ . Глаголетъ бо стынъ діадохъ : Вѣдѣ сѧ гордими иѣкою болѣзни сердце быстрѣ прѣмлетъ стрѣлы вѣсовскія , искоже ратческій салыжъ тѣлъ стрѣлы мнитса терпѣти , и гніланійту изъ болѣзни душа страсти , иконо въ начальѣ сѹчи шунченія . Іще бо не поболитъ велики ѿ безотвѣтѣ грѣха , не бозможетъ богатиѣ возрадоватьсѧ ѿ благости праѣздїя . Хотай оубо ѿнитити сердце свое , быво памятю Гла Тыся да разижаретъ то , сїе точин непротянно поученіе и дѣло имѣлъ . Не бо , Свогда оубо молитися подобаетъ , Свогда же ни , гнілоста свою обернѣти хотающимъ : но приношу въ молитвѣ оупражднѣніемъ виленіемъ сѹма , аще бы и бѣкъ нѣгдѣ пребывали молитвиныхъ храмовъ . Имѣю образомъ хотай ѿнитити злато , аще и бѣлѣтъ Огню попѣститъ не быть въ горнѣ , якотѣ паки въ чистащемъ виностѣ производитъ : тако и Свогда оубо поминалъ вѣга , Свогда же ни : єже мнитъ пражати молитвою , сїе прадностю погубляется . Мѣжъ ливодобрѣтельномъ ибонитинно єста , приношу памятю Бжизи

Бікію земленості сірца потрібліти , да інце від помало
ш огні памятої блага го потрібліти , совершиши душа
віз єхістєнню свою ін'глорта из аножанши міром воз-
валитися . І інце субо сімъ пребыває віз сірці , чисті
и непрелітні молитва , по томожде стомъ глаголищемъ :
Тогда єсть потинна я и непрелітна молитва , єгда сірце
блідіть сімъ , вінегда молитва . Пишти же и отий Ісусій :
Сій потиння єсть превітніка , яже віз сірці єсть інокъ .

ГЛАВА ІІІ .

О раждаємъ ѿ теплоты , вниманія же в
молитви , желаній и раченій .

Таковою же теплотою и со вниманіемъ молитвою , сірчи .
Чистого молитви , из поминнаго приено Гла Іса Христъ
желанія и Бікістєнное раченіе и люби віз сірці раждається ,
якоже писано єсть : Отрокишицы возлюбіша тѧ . Приблекша ^{отр. речи}
тѧ . В , ико сімъ зважна єсме любою тѣз . Глаголиць ^{гл. речи}
же и отий Махімъ : Всѧ субо добродітелі содістствуют
сімъ из Бікістєнномъ раченію , множас же всіхъ чистія
молитви : ю то из Бгъ воскріслітимъ вінѣ бывати вічукъ .

ГЛАВА ІІІ .

О кіздахъ сердечныхъ , и єще ѿ Бікістєн-
іемъ желаній и раченій .

О котормо сірца , и скільки вниманія потекати .
Чинящици и оутчінющи , и люби сими шограт'вши ,
и не потлачуши и незмождабоющи . И сіе во ѿ Бікістєнного
желанія , и сино . ѿ Бікістєнного раченія , зімнимъ и не-
здеркимымъ желаніемъ и раченіемъ поминнаго Гла Іса
Христа , аще и потупаню , воліти : Оумаднія та єш
желаніемъ Христа , и незменіз єші Бікістєннимъ раченіемъ

ИНОКФЕВ КАМІСТА НІ ГНАТТА

ратиїмъ . А вѣсъ єшь Спсе сладость , вѣсъ єшь воаждикъ .
ніе ні желаніе , вѣсъ инасытеніе , вѣсъ єшь доброта и-
доумѣнія . А съ Павломъ волитъ Христопроведникомъ :
Любъ Бжіа содержитъ ны . А , кто ны разлучитъ ѿ
любви Бжіа ; скорбь ли , или тѣснота , или гоненіе , или
гладъ , или нагота , или бѣда , или мечъ ; А паки :
Незлѣтнія , яко ни смерть ни животъ , ни Іеганъ ни нарада ,
ни бласти ни сны , ни настоѧщая ни градушка , ни
высогта , ни гловина , ни юна тварь , возможетъ нас
разлучити ѿ любви Бжіа , яко ѿ Христѣ Госпѣ Гдѣ
нашлемъ .

ГЛАВА ПД.

Совѣтованіе ѿ єже не искати , та же вѣши
мѣры , и єще побужденіе къ приношіи памяти
иже въ сердцѣ Гдѣ нашесть Еса Хрѣ .

Да очо подобніемъ ито сихъ , и вѣхъ та же по сихъ
ио нынѣ и есть нынѣ глаголати благовѣщеніо : не ище
бо глаголитъ прежде времена , иже свое имутъ время .
А благое иерть добро , сгда не добрѣ вѣдти . А по
стомъ Марку : Не полезно есть прежде дѣланія первѣ-
шнихъ , вѣдѣти втора . Разумъ во книгахъ , за пра-
вости , а любы гозндатъ , за єже всѣ тваринъ . Подо-
баетъ тщатися , и приношъ подвѣнатися , яко же рече
память Гдѣ Еса Хрѣ виѣтъ гловинѣ сердца приношъ имѣти ,
а не вѣтъ и по вѣхъ , яко же и ѿ семъ тонкое блаженіе
Марко глаголитъ : Яко аще не начальствиша и оумиша
вупованіемъ ѿвѣрзется виѣтъ гравишие и тайное и чистое
сердца нашесть виѣтъ ище , не можно єсть незвѣстно познати
виѣтъ иниѣшиго , иже вѣдѣти и прѣты ли бѣша лю-
бовныхъ жертвъ наша , или ии .

Глава

ГЛАВА 3.

О ТЕПЛЫИ РЕВНОСТИ И БЖЕСТВЕННОМЪ ВЪ НАСЪ
ИБЛЕНІИ, И СВѢСТВЕННОМЪ БЛАГОДАТИ ПРОИВѢЩЕНІИ.

Тако во ѿудовѣ оуклонітсѧ, не дѣлъ лѣкавыхъ тѹти, и
ко и влагастныхъ поимыслѣ и ниподовныхъ мечтаний, и скоже
писано єсть: Дхомъ ходите, и похоти плотскія не ГЛАВА 3.
сбершанте. Паче же ѿ вѣжкихъ поимысла и вѣжкихъ мечтаний
нїа ѿстѣнія, скоже горащио своимъ ѿ добродѣтелей
ревностию попадаи и поизбѣдай вѣжкое лѣкавое дѣнство, и
чѣстивнѣ и мысленїе дѣнствовавшее въ немъ изъ начальниковъ
нихъ ѿ злѣ радвицнинъ вѣсы, скоже глаголетъ стынъ
Іоакіз: Страшнѣ єсть вѣсовіи, и вожделеніи Богови, шамъ
и Іаггасови єго, изъ тѣлюю ревностию накоренялъ ѿ врага
воздѣланіе въ немъ терни. И въ предпрѣаніе прѣидетъ
прѣятніи ѿиду извѣщеніе любви твоїе изъ немъ, и извѣтинааго
тѣлѣнія, и вселенія съчестивнаго, и Бжестивнѣншаго про-
вѣщенія Благодати. Аще же хощиш реци, вѣно радостнѣ
паки ворсичетъ ко прѣжднему Благодати и отымъ кропніемъ
изогрішнно содѣянному налиѣ Благороди и синоположенію дхоб-
ку. И паки глаголетъ стынъ Іоакіз: Сіи єсть ГЛАВА 3.
и царствіе Бжїе виѣтре настъ сокровенное по словамъ Гдю: сѧтъ
страна, Облакъ єсть славы Бжїа, въ Онажи єдини чистіи
сердцими виїдутъ, єже виїдти лице свогѡ Бжїа. Тѹти
самъ да не пиритъ вѣиѣтъ тѣлениа Бжїа, да не прїиметъ того,
вѣке вонючинъ тма єста, а вѣтга быти лицеиеритъ.

ГЛАВА 3.

О ДѢНОСТВѢ БЖЕСТВЕННОМЪ И СОПРОТИВЛЕНІИ.

Бѣда же оумъ, не пышущъ єму, сѧтъ змѣтъ, да не
прїиметъ егю, иже оубю да оупразданітъ, скоже глаго-
летъ преподобный Марко: скоже єста дѣнство Благодати, и
и єста дѣнство саганію, младицъ низѣдомо. Досю же
ерта